

NASLOV

Zarečenega kruha se največ poje, si ne moremo kaj, da ne bi podvomili ob zdaj sicer še komajda tlečih navzkrižnih in v nemarnih preudarkih ob nameravani gradnji osemstopenjske hidroelektrarne na reki Muri — od Apač do Murskega Središča. Govorimo o novem družbenem projektu in občestvu, kar (tudi) za Pomurje in tukajšnje lokalno gospodarstvo pomeni najti prepričljiv koncept nove razvojne politike, ki bo veliko bolj kot doslej povezovala ekološki, gospodarski, energetske, socialni in tehnološki razum. Smo tak koncept na prehodu v tretje tisočletje sploh sposobni ponuditi?

Če se nam patetični moto: višje — hitreje — dlje razgalja kot velikanski pohod škodljivcev, kot neke razdalnosti, ki se mora končati le v polomah, je to dovolj zanesljivo svarilo, da je razdalja vztrajna v areni. Z drugimi besedami gre za zmanjšanje porabe energije na enoto proizvoda, boljše toplotno izolacijo stavb, preustroj energijsko požrešnih industrijskih obratov, uvajanje sodobne tehnologije, izdelavo obširnih programov varčevanja z energijo na vseh področjih ter postopno večanje deleža energije iz obnovljivih virov (geotermalna in sončna energija, bioplin in podobno.)

Ob izidu Vestnikove priloge o energetskih alternativah na pragu 21. stoletja, ki se osredotoča na gradnjo murskih elektrarn, je misel že pri jesenski problemski konferenci RK SZDL, naslovljeni: Ekologija, energija in varčevanje. Začenja se, skratka, nov krog premišljanj in iskanj najboljših, najmanj bolečih ukrepov in prijemov za ekološko, energetsko in tehnološko preživetje v svetovnem konkurenčnem boju, v katerem so nas — kar priznajmo! — za zdaj spravi na kolena. Kam greš torej slovenska (in pomurska) energetika? B. Ž.

Leto XXXVII

Št. 34

Murska Sobota

28. avgust 1986

CENA 120 DIN

VESTNIK

Predsednik slovenske skupščine Miran Potrč v Gornji Radgoni odprl

24. mednarodni Kmetijsko-živilski sejem

Od vseh nas je odvisen naš nadaljnji razvoj



Ob prisotnosti številnih gostov, predstavnikov družbeno-političnega in gospodarskega življenja, med njimi so bili tudi Milan Knežević, predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ter gostje iz sosednjih avstrijskih in madžarskih pokrajin, je minuli petek predsednik slovenske skupščine Miran Potrč v Gornji Radgoni odprl 24. mednarodni Kmetijsko-živilski sejem. Tako po številu razstavljalcev kot tudi po razstavljenih izdelkih, je letošnji sejem najobsežnejši doslej. Da vlada za to sejensko prireditev iz leta v leto večje zanimanje, pa potrjuje tudi 1.100 razstavljalcev iz Jugoslavije in 24 tujih držav ter v celoti razprodan razstaveni prostor. Zanimanje za sejem pa je veliko tudi med obiskovalci, saj si je že prva dva dni prirediteljev ogledalo 30 tisoč obiskovalcev, rekordni obisk pa je bil v nedeljo, ko si je razstaviščni prostor in druge sejenske prireditve ogledalo okrog 55 tisoč obiskovalcev.

Vse večje zanimanje za razstavljanje in prikazovanje poslovnih dosežkov domačih in tujih proizvajalcev v kmetijstvu, živilski industriji in kmetijske mehanizacije potrjuje, da se je sejem v Gornji Radgoni

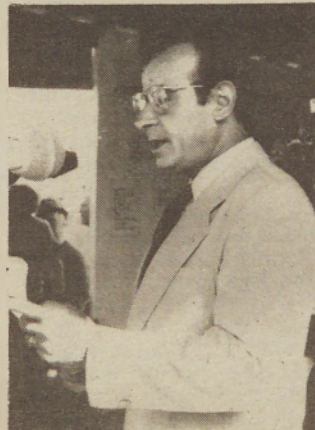
razvil v sodobno in pomembno sejensko prireditev. Tudi obisk dokazuje, da organizatorji uspešno uveljavljajo različne oblike seznanjanja strokovne in druge dejavnosti z novostmi, dosežki in razvojnimi možnostmi te pomembne gospodarske dejavnosti. Kot je v otvoritvenem nagovoru dejal predsednik slovenske skupščine, pa Pomurski sejem zaradi svoje ugodne lege tudi pozitivno vpliva na razvoj kmetijstva in živilske industrije ter na razvijanje dobrososedskih odnosov s sosednjimi državami. S tem prispeva k uveljavljanju naše politike odprtih meja, k vse večji blagovni menjavi s tujino in k uspešnemu sožitju ob meji.

Žal pa v kmetijstvu še vedno nismo izkoristili vseh naravnih danosti in strokovnih spoznanj za kmetijsko pridelavo, je v nadaljevanju svojega govora dejal Miran Potrč. V razvojnih dokumentih smo zato prav znanje opredelili kot enega izmed najpomembnejših proizvodnih dejavnikov. To še posebej velja za kmetijstvo, kjer po dosežkih pridelkih zaostajamo za razvitimi deželami. Ob 3,5-odstotnem povečanju fizičnega obsega proizvodnje za obdobje 1986—90 smo zato intenzifikacijo kmetijske proizvodnje, še

posebej zasebne, namenili veliko skrbi. Prav na področju prenosa sodobnih tehničnih in tehnoloških rešitev v neposredno proizvodnjo pa lahko veliko prispevajo sejemske prireditve, kakršen je tudi Pomurski sejem.

V letu 1986 so že bili sprejeti nekateri ukrepi, ki naj bi prispevali k izboljšanju gospodarskega položaja izvoznikov in proizvajalcev osnovnih kmetijsko-živilskih proizvodov, ti ukrepi pa naj bi tudi prekinili dosedanje poslabševanje ekonomskega položaja agroživilstva po letu 1983. Vse to pa bomo dosegli le s sistemskimi rešitvami, zato bo slovenska skupščina že letos sprejela zakon o ukrepih za pospeševanje proizvodnje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe ter o samoupravnih interesih organiziranosti na teh področjih. Ob vsem tem pa si bo potrebno nenehno prizadevati tudi za povečanje produktivnosti dela, racionalnejšo organizacijo dela in zmanjševanje stroškov proizvodnje. Znotraj ozdov moramo zato zagotoviti možnosti za večje uveljavljanje sposobnih kadrov, uporabo znanja ter za razvoj inovativne dejavnosti slehernega delavca.

V agroživilstvu imamo še veliko rezerv, da na osnovi lastnega znanja in prizadevanja dosežemo ugodnejše ekonomske kazalce, predvsem ob večji proizvodnji, boljsem izkoriščanju naravnih danosti in večjem vključevanju na mednarodno tržišče. Z ustvarjanjem ustreznih sistemskih in ekonomskih podlag in razmer ter z istočasno aktivnostjo delovnih ljudi v ozdih moramo tako v kmetijstvu kot tudi v vsem gospodarstvu in v družbi mnogo odločnejše in doslednejše uresničevati.



ti dolgoročni program gospodarske stabilizacije in kongresne usmeritve. Boljše in bolj kakovostno delo, večja uporaba znanja in sodobne tehnologije, spoštovanje ekonomskih zakonitosti, doslednejše nagrajevanje kolektivov in posameznikov po delu in rezultatih dela, doslednost pri družbeno dogovorjenem razporejanju ustvarjalnega dohodka za akumulacijo in porabo, večji izvoz, posebej na konvertibilno območje, in mnogo doslednejše uveljavljanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov so naše trajne usmeritve in naloge slehernega ozda in vse družbe. Prav pri razvoju samoupravnih odnosov pa tudi v agroživilstvu v zadnjih letih ne dosegamo zadovoljivega napredka. Tudi v kmetijstvu so nas družbene in ekonomske razmere nekako bolj usmerile v kratkoročne rešitve, v prizadevanja za drugačne možnosti gospodarjenja in ukrepe ekonomske politike, v prizadevanja za večji dohodek predvsem prek poviševanja cen.

Zato je naša velika naloga in odgovornost hkrati, da prenehamo s prakso prelaganja odgovornosti z družbe na ozde in obratno. Prenehati moramo z ukrepi, ki ne spodbujajo dobrih k še večjim rezultatom in k skupnemu napredku, sočasno pa tudi v ozdih prenehamo s pričakovanji, da nam bodo ukrepi ekonomske politike zagotavljali dohodek, ne glede na našo razvojno in proizvodno usmeritev, produktivnost dela in ekonomičnost poslovanja. Za uresničevanje stabilizacijskih usmeritev imamo torej vsi kaj storiti, je na otvoritvi letošnjega sejma v Gornji Radgoni dejal Miran Potrč. Odločno se moramo lotiti vsak svojih nalog in prenehati iskati izgovore za lastno neaktivnost v nezadostni aktivnosti drugih. Le to je prava pot, ki nas bo trajno usmerila v kakovostnejše gospodarjenje in samoupravljanje.

Ludvik Kovač

Konec zvezne MDA Goričko 86

Naredili več, kot so mnogi pričakovali

Čez tristo mladih brigadirjev iz vse Jugoslavije je tudi to leto gradilo goričke ceste. V soboto pa so se še zadnjič združili z domačini Ratkovci in proslavili uspešen konec akcije. Da je res uspešen, pričajo urejene ceste, izkopani jarki in zadovoljstvo domačinov.

Obe izmeni mladinske delovne akcije sta izpolnili načrt, to je, zgradili so cesto Andrejci—Ratkovci—Kančevci, dolgo 4,1 kilometra, Ratkovci—Berkovci, dolgo približno dva kilometra, in še dolg iz prejšnjega leta, cesto Domaševci—Križevci, tudi dolgo več kot dva kilometra. Zadnje tri dni pa so delali na novem delovišču, na cesti Domanjševci—Šalovci. To pa še ni vse. Nekaj dni so pomagali po vaseh, urejali bankine na cesti Martinjci—Moravci in obirali višnje. Vrednost narejenega je nekaj manj kot 40 milijonov dinarjev.

vljenje toliko bolj polno. Organizirali so nekaj tečajev, brigadne večere, brigadirski krst, poroko, igre brez meja in druge prireditve.

Sicer pa je bila letošnja zvezna mladinska delovna akcija v znamenju nekaterih novosti, predvsem v smislu demokratizacije odnosov. Tako so brigadirji sami reševali določene probleme in uveljavljali lastne interese in želje.

V soboto je bilo torej v Ratkovcih praznično, domačini v »prazničnih« oblačilih in brigadirji v modrih brigadirskih, in če ne bi odpovedala organizacija prireditve, bi bilo vzdušje res popolno. Sicer pa so mladi pripravili prijeten brigadirski program. Zbranim je spregovoril predsednik občinske konference mladih, Ivan Smodiš, in poudaril, da se v mladinskih delovnih akcijah izražata solidarnost in pripravlje-



Povezane brigadirske zastave, simbol prijateljstva in bratstva mladih iz vse Jugoslavije.

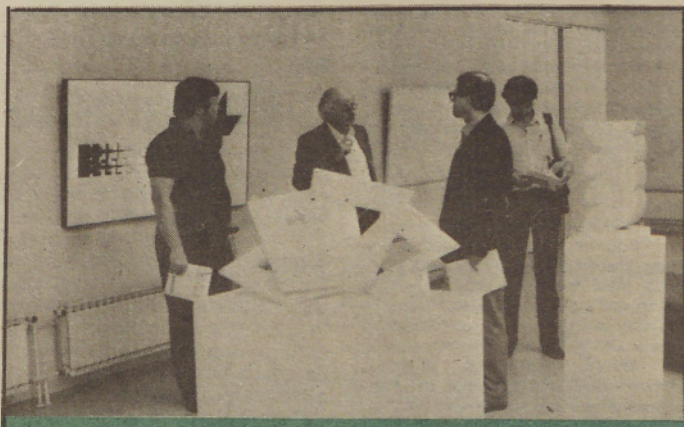
Mladi prostovoljni delavci so torej veliko naredili, posebno brigadirji prve izmene, saj so kar za 92 odstotkov presegli načrtovano. Pa tudi mladi druge izmene so delali po svojih močeh in presegli načrt za 65 odstotkov. Delovni uspehi so seveda posledica sestave brigad. V prvi so bile vse brigade popolne, medtem ko sta bili v drugi dve nepopolni in ena pionirska.

Čeprav mladi v drugi izmeni niso dosegli takih delovnih rezultatov kot v prvi, pa je bilo ozračje, prijateljstvo in družabno ži-

nost mladih, da pomagajo. Seveda pa ostajajo mnogi izzivi za spremembo sedanjih klasičnih akcij v take, ki bodo ustrezale načinu življenja in hotenjem mladih. V imenu domačinov pa se je mladim, ki so gradili, zahvalil Geza Hujs.

Tako kot je v brigadirski navadi, je ob koncu sledilo še pobratenje brigad in povezovanje brigadirskih zastav, ter seveda slovo. Mladi so se s solzami v očeh poslovili in si zaželeli, da se prihodnje poletje spet srečajo.

Majda Horvat

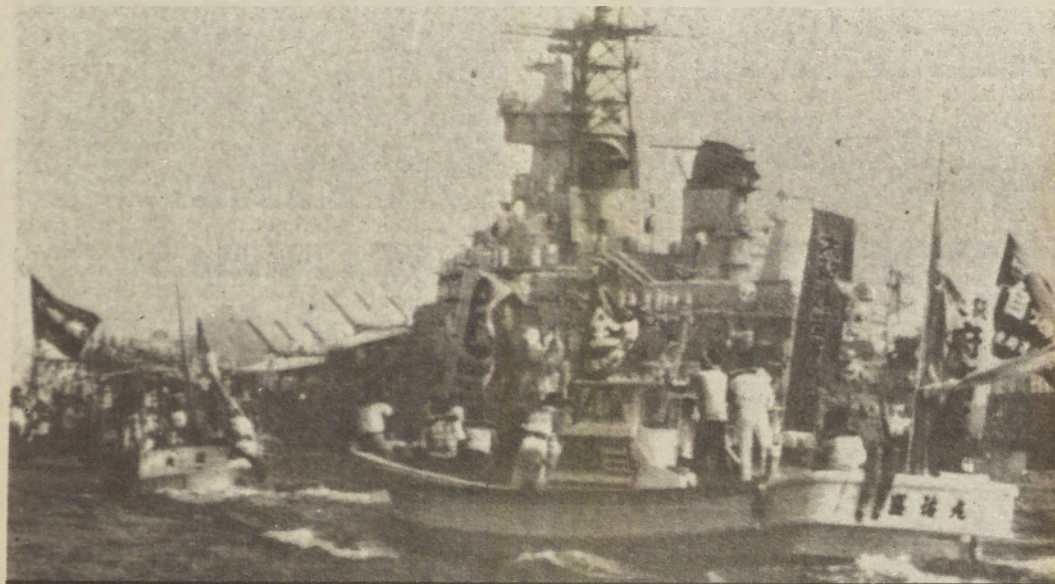


Pred tiskovno konferenco in otvoritvijo razstave del nemških umetnikov v Galeriji Kulturnega centra Milko Kranjc v Murski Soboti so se nadžupan Ingolstadt Peter Scnell, dr. Sigfried Hofmann in vodja ingolstadtke galerije Peter Volkwein ob prisotnosti novinarja bavarskega radia iz Münchena zbrali na krajšem posvetu.

Otvoritev razstave Konkrete Kunst—Sammlung Gomerger je bila v četrtek zvečer, ko so se v kulturnem hramu poleg običajno prisotnih kulturnikov zbrali vsi vidnejši predstavniki družbenopolitičnega in gospodarskega življenja soboške občine. Razstava in družabno srečanje ter štiritidnevni obisk gostov iz Zvezne republike Nemčije sodi v okvir izmenjave in utrjevanja stikov med partnerskima mestoma.

B. Bavcar Foto: B. Peček





Tisoče demonstrantov v čolnih je pričakalo ameriško bojno ladjo New Jersey, ko je pred dnevi priplula v japonsko pristanišče Sasebo. Okoli 4 tisoč policajev je s težavo vzdrževalo red. New Jersey, največja bojna ladja na svetu, ima na krovu najmodernejšo raketno oporožitev, na Japonsko pa je priplula po programu japonsko-ameriškega sporazuma o varnosti.

SOVJETSKA ZVEZA JE PODALJŠALA MORATORIJ ZA JEDRSKE POSKUSE

POMEMBEN KORAK

Sklep SZ o podaljšanju enostranskega moratorija za jedske poskuse do 1. januarja, o čemer je generalni sekretar CK KP SZ Mihail Gorbačov predsinocinčno obvestil domačo in svetovno javnost, je pomemben pozitiven korak. Ta sklep sta jugoslovanska in širša mednarodna javnost ugodno sprejela in ga je mogoče le pozdraviti.

Jugoslavija je tudi doslej podpirala vsak korak, vsako pobudo ali predlog s katerekoli strani, ki bi lahko koristili pogajanjem in sklenitvi sporazumov na področju razorožitve oziroma nadzora in zmanjšanja oborožitve.

Najnovejši korak SZ bi lahko pomenil pomemben nov prispevek in spodbudo pogovorom med velesilami o omejevanju strateške oborožitve, zmanjšanju ali odstranitvi raket srednjega dosega v Evropi, o nevnananju jedskega orožja v vesolje, popolni prepovedi proizvodnje in uporabe kemičnega orožja in o resnem zmanjšanju konvencionalnih sil in oborožitve na evropskih tleh.

V zvezi s tem je mogoče spomniti na stališče ministrskega sestanka neuvrščeni v New Delhiju aprila letos, ki je poudaril nujnost sklenitve celovitega sporazuma o popolni prepovedi preizkušanja vseh vrst jedskega orožja, in to med vsemi državami.

Koordinacijski biro je takrat pozval ZDA, naj prekinajo jedske poskuse, hkrati pa je zahteval od SZ, da se še dalje vzdrži vseh poskusov v skladu s svojim enostranskim moratorijem, objavljenim avgusta lani, vse dokler ne bi dosegli dogovora o celovitem sporazumu o prepovedi jedskih poskusov ali vsaj do prihodnjega vrhunskega sestanka ZDA in SZ.

Prav tako je mogoče omeniti, da nedavni sklepi ZDA v zvezi z omejevanjem oziroma prepovedjo jedskih poskusov pomenijo v ameriških okvirih pomemben pozitiven premik.

Prav te dni so na sestanku šesterice v Mehiki poudarili zahtevo, da se ZDA in SZ brez zavlačevanja sporazumeta o ustavitvi jedskih poskusov in prepovedi militarizacije vesolja. To in še številni drugi elementi pričajo o zainteresiranosti najširše mednarodne skupnosti, da bi čimprej dosegli konkretne rezultate na tem področju.

Kljub težkemu bremenu, s katerim jedsko orožje in poskusi pritiskajo na sodobni svet, so na tem področju opazne tudi določene pozitivne spremembe. Pred prvo konferenco neuvrščeni v Beogradu leta 1961 je bil pretrgan tedanji moratorij na jedske poskuse. Zdaj, 25 let pozneje in prav tako pred vrhunske konference neuvrščeni držav, je ena od obeh velesil sklenila podaljšati svoj enostranski moratorij.

Na ministrskem sestanku koordinacijskega biroja v New Delhiju aprila letos so poudarili, da je sporazum o prenehanju vseh jedskih poskusov cilj, za katerega se gibanje neuvrščeni zavzema polnih 25 let. Kot so dejali, je to ena od prednostnih nalog delovanja neuvrščeni držav, kajti nadaljevanje poskusov spodbuja jedsko oboroževanje in povečuje nevarnost jedske vojne. Neuvrščeni so na sestanku v New Delhiju izrekli jasno stališče, da ni nikakršnega opravičljivega razloga za odlaganje sklenitve takšnega sporazuma. Tudi na bližnjem sestanku na vrhu v Harareju bodo temu namenili posebno pozornost.

TELEGRAMI

ZAGREB — Največji jugoslovanski izdelovalec in izvoznik telekomunikacijske opreme Nikola Tesla iz Zagreba je v prvih sedmih mesecih izvozil za 35,6 milijona dolarjev izdelkov ali za tri odstotke več kot v enakem obdobju lani. Letošnji izvoz v vrednosti 79,2 milijona dolarjev bodo najbrž v celoti uresničili, s tem pa bi 60 odstotkov proizvodnje prodali na tujih trgih. Nikola Tesla prodaja največ opreme na Madžarskem, Poljskem in na Kubi, tja bodo izvozili kar za 65 milijonov dolarjev izdelkov.

Prizadevajo si izvažati tudi na konvertibilne trge, na Švedsko in v Italijo, v zadnjem času pa tudi na Kitajsko, ki postaja eden največjih kupcev take opreme na svetu.

NIS — Po zadnjih podatkih SDK so izplačali delovni kolektivni niškega območja, vseh je več kot 450, za osebnih dohodkov okoli 2,3 milijarde dinarjev manj, kot so dovoljevali predpisi o delitvi. 55 tisoč zaposlenih v teh kolektivih je pokazalo veliko varčnosti in gospodarnosti. Ti rezultati nekoliko spreminjajo sliko o obnašanju večine organizacij združenega dela niškega območja glede na zadnje ukrepe zisa o delitvi dohodka. V javnosti je zavladalo mnenje, da so na niškem območju delili čezmerno, vendar, kot kažejo zadnji rezultati SDK, ni tako. V večini kolektivov so delili celo manj, kot je dovoljeno.

TITOGRAD — Višje medicinske šole v Titogradu niso ustanovili v skladu z zakonskimi predpisi in kot vse kaže, bodo pred nedavnimi objavljeni natečaj za vpis v prvi letnik študija razveljavili. Da se ustanovi višja medicinska šola v črnogorskem glavnem mestu, sta sklenili republiška skupnost usmerjenega izobraževanja in Medicinski inštitut Univerze Veljko Vlahović iz Titograda brez predhodne odobritve republiških upravnih organov. Na začetku julija je črnogorski izvršni svet opozoril medicinski inštitut, da se o ustanovitvi kakršne koli visokošolske institucije ne da odločiti, preden skupščina ne prouči in ne sprejme programa racionalizacije visokega šolstva. IS je tudi vztrajal pri stališču, da mora republiški sis usmerjenega izobraževanja stvarno oceniti gnotne možnosti za ustanovitve nove šole, pri čemer mora upoštevati aktualne družbene usmeritve in ukrepe zisa o omejitvi vseh vrst porabe.

SARAJEVO — Organizacije združenega dela iz BiH morajo iz sredstev skupne porabe zagotoviti kompenzacijo za delavce z nižjimi osebnimi do-

hodki zaradi višjih življenjskih stroškov. Ozdi, ki študirajo in kreditirajo učence, morajo zvišati štipendije. To je republiški izvršni svet priporočil oziroma, da bi le-ti v skladu s gnotnimi možnostmi ukrepali za zaščito življenjskega standarda ljudi z nizkimi dohodki. Te ukrepe naj bi sprejeli pred bližnjim povečanjem cen osnovnih živil, električne energije in premoaga, ki bodo bistveno vplivale na življenjski standard.

ZAGREB — Na Hrvaškem so letos poželi milijon 113,824 ton pšenice, kar je približno toliko kot lani. Povprečni pridelek je nekaj manjši kot štiri tone na hektar in to je nekoliko slabše kot lani, vendar nad pričakovanji glede na zelo slabo vreme med setvijo in žetvijo. Doslej so odkupili 742 tisoč ton pšenice, kar je 98 odstotkov načrtovanih količin. Pričakujejo, da bodo do konca meseca od zasebnikov odkupili

še od 15 do 20 tisoč ton pšenice, s čimer bodo izpolnili načrt ali ga morda celo presegli.

HARARE — Pogajanja o možnosti dveh najplivnejših strank v Zimbabveju so dosegla raven, ki obljublja skorajšno rešitev. To je na tiskovni konferenci dejal premier in voditelj vladajoče stranke Zanu Mugabe, ko je ocenjeval potek pogajanj z navpiplivejšo opozicijsko stranko ZAPU.

NEW DELHI — Indijska vlada je dala varnostnim silam šestmesečni rok za uničenje separatistično-terorističnih skupin v severozahodni državi Punjab. Da bi varnostnim silam olajšali nalogo, bo indijska vlada že danes predlagala parlamentu osnutek zakona o popolnem zaprtju 2500 kilometrov dolge meje s sosednjim Pakistanom, iz katerega po partijskih trditvah prihajajo teroristi po vojaškem urjenju.

ODMEVI NA IZRAELSKO-SOVJETSKO SREČANJE V HELSINKIH

Pozornost in zaskrbljenost

V arabskih državah so sovjetsko-izraelsko »kratko srečanje« v Helsinkih spremljali s pozornostjo, pogosto z nezaupanjem pa tudi zaskrbljenostjo. Komentarji v sredstvih obveščanja so bili zadržani, ker so imeli na voljo le malo podatkov o tem srečanju.

V Izraelu prevladuje občutek zadovoljstva, čeprav je srečanje med konzularnimi funkcionarji zunanjih ministrstev obeh držav trajalo poldrugo uro in niso dosegli nikakršnih otipljivih rezultatov. Za izraelsko politično javnost je pomembno že samo srečanje, prvo uradno in javno v minulih devetnajstih letih. Možnosti nadaljnega izhoda Izraela iz »politične diplomatske osamitve«, v kateri ga drži Moskva, pa izhaja iz sporočila, da je »zelo verjetno novo srečanje v prihodnjem mesecu dni«.

Arabska javnost pa je, kot je bilo tudi pričakovati, priprave na srečanje in njegov potek spremljala z dokajšno zaskrbljenostjo. Vodstvo PLO ocenjuje srečanje v Helsinkih kot »izraelski propagandni poseg«, v večeršnjih poročilih s sedeža organizacije pa je rečeno, da so »bile preuranjene bojzani arabskih držav in številnih Palestinecev, da se bo spremenila sovjetska politika od Arabcev in PLO«.

Libanonski poluradni časopis Al Nahar ocenjuje pripravljenost Moskve na pogovore z Izraelom kot »novo sovjetsko stališče do bližnjevzhodnih gibanj« in »jasno željo Kremlja, da pristopi k bližnjevzhodnemu problemu s spremenjenimi pozicijami«.

Saudski časopisi pa so zelo ostro reagirali na srečanje v Helsinkih. Radio Riad je menil, da »SZ začne izgubljati zaupanje v arabskem svetu zaradi pogovorov z Izraelom in da bo doživela polom, če bo vzpostavila odnose s to državo«. Časnik Okaz pa poudarja, da je »Izrael pravi svetovni velemojster pri isiljevanju, ker je izkoristil sovjetsko željo, da zaigra pomembnejšo vlogo na bližnjem vzhodu, in isilil srečanje v Helsinkih«.

VEZANA TRGOVINA

Starejši državljani se še spomnimo, da je bila takoj po vojni v veljavi tako imenovana vezana trgovina: če si hotel dobiti neko blago, si moral kupiti toliko in toliko drugega blaga ali drugih vrst blaga. Zdajšnji časi pomanjkanja deviz (velikih dolgov) zahtevajo enak postopek v — mednarodni trgovini: zamenjavo blaga, kar je najbolj primitiven izvoz in najslabša rešitev v reševanju gospodarskih problemov. Pa še srečni smo, če nam takšna prilika ne uide.

Taka razmišljanja spodbujajo vesti, da je pariška nacionalna banka pripravljena financirati gradnjo podzemne železnice v Beogradu, tako da bo obvezala svoje poslovne partnerje za uvoz blaga, s katerim bi Beograd ta posojila lahko poravnal. Pravzaprav pa bi naj stroške gradnje poravnali občani s samopriskevkom, ki ga kanijo razpisati že to jesen, seveda pa ne v devizah, ker je — vsaj za občane — dinar edino plačilno sredstvo v takšnih uradnih kombinacijah. Sami občani, brez posrednikov, bi sicer lahko plačali tudi v devizah, saj jih imajo več kot vse beograjsko gospodarstvo, tako na hranilnih knjižicah kot v nogavicah doma, toda tako daleč še nismo s samoupravljanjem mesta in — vprašanje je, če bi občani bili za gradnjo metroja na svoj račun in za svoje potrebe.

Človek pač rad razmišlja o takšnih potezah, kot je podzemna železnica v metropoli, vele mestu, a po načrtih, ki so že desetletja stari in sodijo v arzenal tistih, ki so izgubili realno podlago s spremembami v družbi — na slabše. Ne manjka pikrih pripomb, da je Beogradu metro potreben prej zaradi letne olimpiade, ki naj bi jo imel 1992. leta na svojem terenu in za kar ima menda vse drugo razen — podzemne železnice.

Velika propaganda za podzemno železnico v Beogradu igra na vse tiste »karte«, ki se jih sicer želimo znebiti v prid zdravemu gospodarjenju: posojila iz pariške nacionalne banke da ne bi bili komercialni, temveč zelo ugodni, da ne omenjamo znova vezane trgovine na liniji uvoz — izvoz, spremljale naj bi jih še dodatne ugodnosti, kot je na primer cenejša ali brezplačna gradnja na račun banke, če bi bila zgrajena znatno pred roki. Kar pa je za nas seveda vprašljivo, čeprav smo nekoč na veliko propagirali udarniško delo — izvrševanje sprejetih obveznosti pred roki, saj je bilo tudi takrat vprašanje, ali se nismo prečesto tudi namerno zaplanirali: sprejemali prelanko izvršilje načrte.

Vis, da je v Beogradu lahko zgraditi metro, čeprav je bila njegova gradnja že večkrat zamrznjena s trditvijo, da tega res ni mogoče zlahka narediti, zbujajo zlasti pogosto pisanje o tem v Večernih novostih, ki spadajo med časnike največje naklade v Beogradu in celo Jugoslaviji. Pri tem ne moti dejstvo, da so cene gradnje astronomske — po cenah iz 1982. leta naj bi znašale 35,8 milijard dinarjev — saj vendar ne gre za denar iz lastnega gospodarstva beograjskega gospodarstva, poleg tega pa so gotovo za tem še tudi skriti računi. Beograjčani, in ne predvsem samo oni, radi ugibajo o tem, kdo vse naj bi plačal metro v glavnem mestu Jugoslavije, ki se poteguje za jugoslovansko pomembno prireditel in se spogleduje z znano sarajevsko olimpiado, ki je prav tako obljubljala čisti dobiček in ne čisto izgubo.

Koliko delajo beograjski funkcionarji račun brez krmarja, seveda še vedno ni znano, kajti nihče ne ve, kaj vse še bodo potegnili iz rokava, vendar je zelo znano, da Beograjčani pravzaprav ne vplivajo na ničesar v mestu, saj njihova beseda ničesar ne pomeni v stanovanjskem gospodarstvu oziroma »samoupravljanju«, zatorej tudi ne v krajevem samoupravljanju, ki temelji na posredovanju oblasti z občine in na zaprti kadrovske kombinatoriki nekakšnih »večnih kadrov«, katerih karakteristika je poslušnost navzgor, ne pa zastopanje interesov občanov samih.

Prav zaradi takšnega pogleda od zgoraj navzdol si obetajo v beograjskih forumih od olimpiade veliko pridobitev, češ da bodo na ta način Beograjčane prisilili na čistočo v mestu in beograjsko gospodarstvo k akumulativnejšem gospodarjenju, vse ustanove pa k uspešnejšemu in ažurnejšemu delovanju. Če to spominja na zagovornike perpetuum mobila, nikomur mar, saj je glavno, da obljube lepo zvenijo, tudi če jih ne bo mogoče uresničiti, kakor niso bile uresničljive marsikatero poprejšnje zvečene in blesteče obljube.

Bistveno pa je, da se starim navadam nikakor ne moremo odreči, pa naj gre za metro ali kaj drugega.

Viktor Sirec

V žarišču dogodkov

ZAKAJ NAPADAMO VLADO?

MENDA NIKOLI DOSLEJ NAŠA JAVNOST NI S TOLIKŠNIM ZANIMANJEM SPREMLJALA UKREPOV KATEREKOLI VLADE DOSLEJ, KAKOR PRAV TAČAS SPREMLJA TE UKREPE IN DELO TE VLADE.

Čeprav je prvi vladni »paket« najbolj usmerjen v pospeševanje izvoza, in o tem bo v tem pisanju največ govora, bi želel najprej opozoriti na nekaj, česar, kot kaže, ne želimo dojeti, ko komentiramo sklepe zvezne vlade. Vsaka državna ekonomija, a tudi naša ni izjema, je sestavljena iz množice mikrosubjektov, od gospodarstva pa prek negospodarstva in družbenopolitičnih skupnosti vseh ravni do državljanov. Ekonomija je grškega izvora in pomeni stroškovno urejenost in vodenje doma (gospodinjstva, gospodarstva), varčnost... Vlada, pa naj bo takšna ali drugačna, neposredno ne more vplivati na učinkovitost in razumnost poslovanja pri proizvodnji, izmenjavi, razdelitvi in potrošnji mikrosubjektov, ki sestavljajo narodno gospodarstvo. Ekonomska politika kot sistem gospodarskih ukrepov, ki jih izvaja država, je lahko učinkovit le, če učinkovito poslujejo vsi, ki so znotraj tega sistema.

Ukrepi in aktivnost ZIS, to je poudarjeno tudi v sklepih druge seje CK ZKJ, so premalo, da bi rešili sedanje težke razmere; izhod je mogoče iskati le v najširši aktivnosti v vseh okoljih in na vseh ravneh. Očitno je, da bo v bolnem organizmu zdravljenje uspešno le, če k ozdravitvi pripomorejo vsi organi, v nasprotnem bodo ukrepi ZIS le aspirin za neozdravljivo bolezen.

In zdaj še nekaj besed o ukrepih za pospešitev izvoza. Našel bom le najpomembnejša dejstva. Letos izvoz upada. Z vsi silo nas še naprej obremenjuje neugodna plačilna bilanca in dolg tujini. Podedovali smo dolgoletno slabo izvozno politiko brez ekonomskih kriterijev in spodbud. V izvoz gremo »za vsako ceno«. V vlaganjih nam je doslej izostajal tržni in stroškovni dejavnik kot element selektivnosti. Ko tečaj dinarja in izvozne spodbude, kot je to zdaj, niso zadosti za pokritje cene, se izdelovalci usmerijo k domačemu tržišču, ki zaradi pomanjkanja »golta« drago in neakovostno blago.

Razvijali smo najdražjo uvozo nadomestno industrijo, da bi se znebili uvozne odvisnosti, vendar so ti promalo, da bi rešili sedanje

globus

BEOGRAD — Kubanski zunanji minister Isidoro Malmierca, ki se je mudil v naši državi v okviru posvetovanj o sklepnih pripravah za osmi vrh neuvrščeni držav v Harareju, je včeraj končal obisk in odpotoval iz Beograda. Od njega se je poslovil zvezni sekretar za zunanje zadeve Raif Dizdarević.

NEW DELHI — Indijski premier Radživ Gandhi je izjavil, da se krepi pritisk na Indijo, da bi odstopila od svoje neodvisne politike. Kot možne pobudnike takšne politike je navedel ZDA in Kitajsko. Ob tem je poudaril, da je Indija dovolj močna, da se upre pritiskom s katerekoli strani in da je nobena sila na svetu ne more prisiliti, da bi opustila izbrano pot.

ABU DABI — Vatikan je v tanih stikih z Izraelom in nekaterimi arabskimi državami v rešitvi problema okupiranega Jeruzalema. To trdi dnevnik Al Itihak, ki izhaja v Abu Dabiju in piše, da je papež začel stike z židovsko državo in nekaterimi arabskimi državami, potem ko je umaknil poziv za razglasitev internacionalnega statusa Jeruzalema. Papež zdaj menda predlaga, da bi Jeruzalem dobil posebno avtonomijo.

HANOI — Ob koncu dvo dnevnega sestanka zunanjih ministrov Laosa, Vietnama in Kampučije, na katerem so govorili predvsem o kampučijskem problemu, so objavili sporočilo, v katerem podpirajo politično rešitev tega vprašanja. Hkrati zavračajo predlog v osmih točkah, ki ga je dala koalicijska vlada Demokratične Kampučije in ki poziva na vietnamski vojaški umik iz Kampučije v dveh etapah in ustanovitvi štiristrankarske koalicijske vlade v tej državi. Ministri so menili, da bi morali kampučijski problem rešiti s pogajanjem med Tajsko, Vietnamom in Samrinovo vlado v Phnom Penhu.

ATENE — Grška vlada računa, da bo letos v izrednih akcijah davčne službe poleg rednih davkov zbrala še blizu 50 milijard drachem (okrog 150 milijard dinarjev) za utajene davke in z denarnimi kaznimi za utajo še četrtno te vsote. Novi grški zakon o davkih na prihodke podjetij in državljanov uvršča utajo davka med kazniva dejanja in prekrške kaznuje z zaporno kaznijo od meseca dni do petih let, posebej pa še z denarno kaznijo.

vprašanjem, biti ali ne biti. Tehnološki vidik govori o našem neprestanem zaostajanju, ki ga povzroča nizka akumulativnost in slaba produktivna sposobnost gospodarstva in tudi »zapiranje« ventila za tujo akumulacijo. Z izvozom prelivamo del nacionalne akumulacije v svet. Ekonomsko gledano smo znotraj razdeljeni v republiške, pokrajinske in celo v občinske meje, kar nam prav tako zmanjšuje učinkovitost.

In na koncu, kaj lahko stori ZIS kot »gasilec« ob najnovejših podatkih o padanju izvoza in pomanjkanju deviz za pokritje najnujnejših potreb na vseh področjih porabe. Naj takoj gasi požar z vključevanjem neekonomskih ukrepov, ali pa počaka, študira, proučuje, razmišlja in predlaga boljši izvozni instrumentarij, med tem pa ostanemo še brez še tistih malo deviz, ki prihajajo v deželo. Če bi mene vprašali, bi se strinjal s tekočimi ukrepi in akcijami, neposredno za tem pa aktiviral ekonomski instrumentarij v zunanjetrgovinskih odnosih prek tečaja dinarja, izvoznih spodbud in podobnega.

Dr. Mladen Rakelić

SO V POMURJU »PROBLEMI NERAZVITIH«?

Predsednik skupščine SR Slovenije, ki je 22. avgusta ob 10. uri odprl 24. mednarodni Kmetijsko-živilski sejem in imel slavnostni govor, je dan, ki ga je preživel na sejmu, izkoristil do zadnje minute. Obiskal je številne razstavljalce, še posebej dolgo pa se je pogovarjal s predstavniki občine Gornja Radgona, ABC Pomurke in razstavljalci z Madžarske.

Tako kot v vsem Pomurju, so tudi v radgonski občini najbolj pereči problemi kovinskopredelovalne industrije, zato sta najprej govorila direktorja dveh največjih delovnih organizacij v tej občini, Ferdo Matvos o Avtoradgoni in Herbert Šefer o Radenski.

Čeprav celotno območje močno zaostaja za razvitim, pa so še v kovinskopredelovalni industriji veliki problemi, kar je le posledica hitrega razvoja na osnovi tujih sredstev, brez industrijske tradicije in s pomanjkanjem strokovnih kadrov. Tudi tehnološka oprema ni visoko produktivna in univerzalna, in ker osebni dohodki zastajajo za tistimi v centrih, je do dobrih kadrov težko priti. Zato je bila umestna pripomba Mirana Potrča, da so »tukaj podobni problemi kot pro-

blemi nerazvitih v Jugoslaviji«. Prav tako je dejal, da je potrebno poleg odpravljanja sedanjih problemov razmišljati tudi o tem, če bodo ti programi v prihodnje uspešni ali ne.

O Tovarni polnilne opreme je govoril novi direktor Radenske; v šestih letih poslovanja so ne le ukiniteli uvoz polnilnih in drugih strojev, temveč tudi uvedli proizvodnjo z visoko tehnologijo. Iz uvoza so torej prešli v izvoz. Vendar pa zahteva ta panoga veliko sredstev in kadrov za načrtovanje nadaljnjega razvoja. Drugi problem je nekakovost jugoslovanskega materiala in surovin. Zato se jim pogodbja z Bolgarijo — Bolgari bodo kupili polnilno linijo, če bo Radenska od njih kupila steklenice — ne zdi podobna pogojevanju.

V Pomurju je ena prednostnih dejavnosti in velik vir dohodka turizem, ki se je razvil v treh močnih središčih. Imamo primerno okolje, mineralne in termalne vode in trg, vendar imamo tudi — kakor meni Herbert Šefer — probleme. Prvi je ta, da s spremenjeno devizno zakonodajo ni rešen problem naložbenega dinarja v turizmu. Drugi je povezan z Moravskimi Toplicami, kjer so gradili hotel s tujim posojilom, izvršni svet in banka pa poskušata sedaj rešiti problem zaradi dveh milijonov dolarjev, ki je posledica tečajnih razlik. Predstavnik Radenske je še dejal, da problem ni pomanjkanje sredstev (seveda dinarjev), ampak ustvarjanje probleme režim, ki teh sredstev ne dovoli nalogati.

Miran Potrč je v zvezi s tem poudaril, da če se vsi v Sloveniji strinjamo, da je turizem prednostna dejavnost, bomo rešitev sedanjih problemov morali najti.

Bernarda Peček

Red povsod

Vsaj tako je opredelil pomembnejše naloge Zveze komunistov Bela Banfi, sekretar MS ZKS za Pomurje, na seji predsedstva OK ZKS Ljutomer. Dejal je, da bo Zveza komunistov morala uvesti nove metode dela, dosledno uresničevati sprejete sklepe, več dela in stikov pa bo potrebno tudi z osnovnimi organizacijami. A to delo naj ne bi bilo načelno in formalno, temveč konkretno in poglavljen.

Pravzaprav je bila ta seja predsedstva namenjena programu občinske organizacije ZK po obeh kongresih in 3. seji CK ZKS. Naloge so pomembne, zajeli pa bi jih lahko v tri sklope: aktivno vključevanje komunistov in drugih v hitrejši družbenoekonomski razvoj občine, razvoj socialistične samoupravne demokracije oz. političnega sistema in tretja naloga — idejnopolitično usposabljanje in razvoj Zveze komunistov in posameznih članov.

Sklop nalog v gospodarstvu je obsežen, saj bo v občini Ljutomer potrebno narediti odločne korake v kmetijstvu, lesnopredelovalni industriji, gradbeništvu in komunali. Komunisti bi morali imeti vodilno vlogo pri kadrovski politiki, biti pa bi morali tudi pobudniki in naložbeni politiki in zaposlovanju predvsem v tistih organizacijah združenega dela, v katerih je sedež matične delovne organizacije zunaj občine.

V drugem sklopu nalog čaka komuniste predvsem spremljanje in uveljavljanje sprememb ustav in vseh drugih dokumentov, ki temeljijo in izhajajo iz ustave, in končno v tretjem sklopu, ki bo dolgotrajen, gre v bistvu za prenovo Zveze komunistov, ki si mora priboriti svojo avantgardno mesto. Za takšno prenovo pa potrebuje Zveza komunistov tudi strokovno usposobljene in izobražene člane. Nalog je dovolj, potrditi pa jih bodo morali komunisti sami, najbolj pa v praksi.

Dušan Loparnik

Najbolje v Planiki

V primerjavi z lanskimi prvimi šestimi meseci so v letošnjem prvem polletju v gospodarstvu lendavske občine (33 tozov s 6017 zaposlenimi) povečali prihodek za 54,6 odstotka, vendar je na tako rast vplivala predvsem inflacija, ne pa tudi povečan obseg proizvodnje, saj je bila ta za 9,4 odstotka manjša, kar je v hudem nasprotju z občinsko resolucijo, ki je predvidela oziroma dolocila, da mora industrijska proizvodnja naraščati s 3,5 in kmetijska s 4 odstotki. Največ, in sicer 87,1 odstotka prihodka, je gospodarstvo ustvarilo s prodajo na domačem tržišču. Ne glede na to pa so prihodki od prodaje na tuje letos višji za 53,7 odstotka. Največja izvoznika sta Naftin tozd Petrokemija in Planika Turnišče, saj njun izvoz predstavlja 78,8 odstotka celotnega izvoza. V letošnjih šestih mesecih je Planika na tujem iztržila 1.900.746 tisoč dinarjev, kar predstavlja več kot polovico njenega prihodka. Ta tozd je letos izvoz povečal za 133,7 odstotka in v skupnem izvozu lendavskega gospodarstva predstavlja 59,9 odstotka.

Gospodarstvo lendavske občine je v prvem polletju porabilo v svojih proizvodnih dejavnostih za 50,8 odstotka več sredstev kot v enakem lanskem obdobju. Vrednost teh je naraščala počasneje od rasti prihodka, kar kaže, da se je gospodarstvo poslovanja nekoliko izboljšalo. Najvišji odstotek porabljenih sredstev predstavljajo seveda surovine in material (83,8 odstotka), vendar so se občutno povečali odhodki za dnevnice in reprezentanco.

Amortizacijo v večjem odstotku, kot je bila predpisana, so obračunali le v Planiki in v Viatorjevem tozdu Promet in delavnice.

Dohodek je bil v prvem polletju povprečno višji za 78,4 odstotka. Najbolj ga je povečala Planika — za 133,2 odstotka. Žal pa tudi letos poslovanje v vseh tozdih ni bilo rentabilno. Tako je imel tozd Petrokemija 379.976 tisoč dinarjev izgube, Opekarna Dolga vas ima 379.976, Pomurkin tozd Predelava mesa pa 2.236 tisoč dinarjev izgube. Negativni rezultat v prvem polletju znaša tako skupaj 410.131 tisoč dinarjev. V teh tozdih je zaposlenih 273 delavcev. Vzroki za izgubo v Petrokemiji so v neskladju med cenami surovin in gotovih izdelkov, v Opekarni je vzrok za izgubo visoka cena energije in manjša prodaja opeke v prvem polletju, v Predelavi mesa pa so se rdeče številke pojavile zaradi precej manjše predelave divjačine, čemur naj bi bila vzrok nesreča v Černobilu v ZSSR, saj je bil odstrel divjadi preložen na poznejši čas, oziroma celo prepovedan.

In osebni dohodeki? V prvem polletju je znašal povprečni osebni dohodek 79.855 dinarjev, kar je za 116,7 odstotka več kot leto prej. Draginja k sreči ni naraščala s tako visokim odstotkom, zato so se osebni dohodki v povprečju nekoliko realno povečali. Za primerjavo navajamo še povprečne osebne dohodke v negospodarsstvu, kjer so znašali 95.363 dinarjev, oziroma so bili višji za 112,3 odstotka.

Š. Sobočan

OB POLLETJU V MINERALNI VODI FINANČNI REZULTATI BOLJŠI KOT KOLIČINSKI

VSE VEČJI IZVOZ NA ITALIJANSKO TRŽIŠČE

Prvič po dolgem času so morali »slatinariji« tozda Mineralna voda v Radencih delati tudi v nedeljo. Vzrok so bila številna naročila po vsej Jugoslaviji, predvsem v Dalmaciji. Kakor smo napovedovali spomladi so izjemno visoke temperature v juliju in avgustu, žejna ljudi v mestih, ob morju ali v planinah, povzročili, da so delavci največjega tozda Radenske zaposleni skoraj noč in dan. Ker je Radenska najmočnejša med konkurenti, poleg tega je njena mineralna voda tudi med najbolj iskanimi pijačami, je bila edina sposobna sprejeti tako velika naročila in jih tudi v dogovorjenem roku izpolniti. Dandanes si polnilci ne morejo privoščiti velikih zalog, zato pa ob koncu sezone uspejo tisti, ki so najbolj prilagodljivi in najbolje organizirani.

Zato je razumljivo, da so bili finančni pokazatelji poslovanja ob polletju boljši od fizičnih. V šestih mesecih v tozdu Mineralna voda DO Radeske niso dosegli načrtovanih količin za to obdobje, niti lanskih v tem času. V primerjavi z lanskimi rezultati je opazen padec prodaje brezalkoholne pijače stil za 9,6 odstotka ter swinga za 3,5 odstotka (čeprav je ta brezalkoholni napitek dražji, je vse bolj priljubljen). V polletju letošnjega leta so napolnili 110 milijonov litrov, kar pa je za 3,6 odstotka manj kot lani v tem času. Od tega je bilo 28 mili-

jonov litrov brezalkoholnih pijač. Celotni prihodek je višji za 100 odstotkov, povečala pa se je tudi produktivnost, in sicer za 2,1 odstotka. Materialni stroški so se zaradi vrste varčevalnih ukrepov in nižje cene nafte povečali le za 74 odstotkov. Za oseb-

poletni vročini zelo iskana na domačem in tujem trgu. Izvoz na zahodno konvertno tržišče, še posebej na italijansko, se je v polletju povečal za 21 odstotkov.

Res pa je tudi, da je na slabo prodajo v prvih šestih mesecih (ki itak ni sezona mineralcev) vplivala »moda piva«. Ne da bi postali kar naenkrat vsi ljubitelji piva! Razlaga je preprostejša. Pivo je v primerjavi z vinom poce-

V petek naj bi v Radenski končno poskusno vkjučili novo polnilno linijo TPO 1, ki so jo izdelali v Tovarni polnilne opreme, zamenjala pa bi prejšnjo izvozno linijo. V projekt modernizacije Mineralne vode pa spada tudi montaža nove polnilne linije za polnjenje plastenk, s katero kasnije že več kot dva meseca. Vzrokov je več; med drugim prepozna izdelava opreme, problemi pri prevozu in carinjenju blaga ter zapozneli vrhunec sezone prodaje mineralne vode. 1. septembra bodo začeli z delom francoski strokovnjaki, nato pa bodo svoje delo opravili še strokovnjaki iz Tovarne polnilne opreme. Na novi polnilni liniji (prej bodo obnovili sedanje polnilne linije, kar bodo opravili v posezonskem času med remontom, bodo delali delavci petanjskega obrata.

ne dohodke so v primerjavi z lanskim letom porabili 133 odstotkov več sredstev, povprečni osebni dohodek pa se je povečal za več kot 128 odstotkov in je bil ob polletju 80 tisoč dinarjev.

Ce bi delali ponovni obračun v avgustu, bi bili rezultati še ugodnejši, saj so do pred kratkim napolnili 131 milijonov mineralne vode in brezalkoholnih pijač. Torej je ena najboljših mineralnih vod s 4 tisoč minerali v

ni, zato se slednjega proda manj. In ker se proda manj vina (večina pa je ljubiteljev brizgancev), se proda tudi manj mineralne vode. Tako kot v Radenski bi tudi pridelovalci vin morali razmišljati o polnjenju manjših količin, kajti pivo bo najbrž tudi v zimskem času močan konkurent vinu in mineralni vodi.

Bernarda Peček

V Logarovcih zaključek žetve 86

V okviru letošnjega programa prireditve Turističnega društva Križevci pri Ljutomeru prireja aktiv ZSMS Logarovci že trinajsti po vrsti tradicionalni praznik Konec žetve 86, ki bo v nedeljo, 31. avgusta, ob 13. uri v LOGAROVCIH. Praznik žetve bodo začeli že v soboto s plesnozabavnim večerom. V NEDELJO imajo v programu žetvene običaje, predstavitev vaških grbov, mlatilničarji in kombajnisti se bodo pomerili v malem nogometu, sledilo bo tekmovalstvo v mesenju in peki kruha, jabolkin ples, vlečenje vrvi in druge zabavne igre. Seveda pa bo turistično-zabavno prireditev popestril nastop folklorne ter novih rekordov. Ponudili bodo tudi domače jedi, kakršne sodijo na žetveno prireditev.

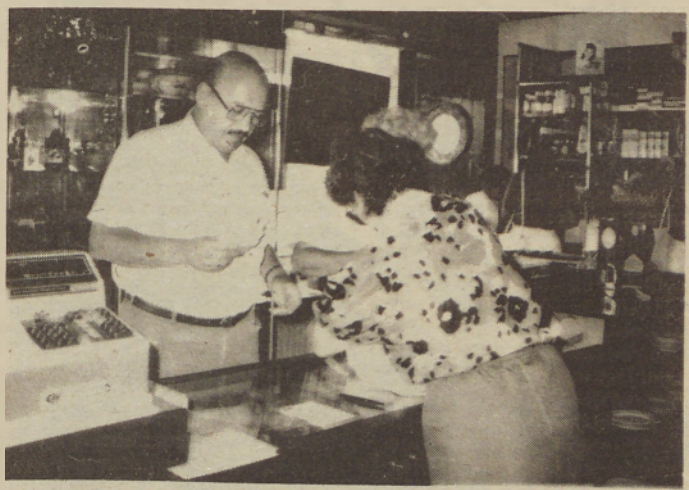
S. F.

GORNJA RADGONA

Odprli dolgo pogrešano trgovino

Tik pred začetkom sejma v Gornji Radgoni je Mercator Slove odprl novo trgovino, ki so jo Radgončani že dolgo pogrešali.

dobijo na enem mestu prvotne kozmetične, usnjene, kristalne, keramične in druge izdelke tudi spominke. Že s športno tr-



V novi trgovini vse tri prodajalke dobro obvladajo nemški jezik, kar je zaradi številnih tujih kupcev zelo pomembno. Tudi njihova delovna obleka je dodatna osvežitev, saj je le malo podobna strogim uniformam.

Trgovina je v središču mesta, blizu trgovskega središča in nedaleč od mejnega prehoda, v nekdanji knjižarni. Torej kar dobra lokacija, zato tudi pričakujejo velik obisk domačih, predvsem pa tujih kupcev. Trgovino so opremili v dobrih dveh mesecih, stalo pa jih je štiri in pol milijone dinarjev. Mnogi so tovrstno trgovino pogrešali zato, ker lahko sedaj

govino na avtobusni postaji se je odločitev vodstva Mercator Slove, da bodo gradili manjše in gospodarsko uspešne trgovine, izkazala kot pravilna.

Tako kot druge trgovine v Radencih in Gornji Radgoni, ima tudi ta nova trgovina med sejmom podaljšan delovni čas, odprta pa je tudi v nedeljo.

Bernarda Peček

GIDOS LENDAVA

Temeljna organizacija združenega dela Obrtna in inštalacijska dela bo na hotelskem kompleksu v Budimpešti opravila inštalacijska in mizararska dela v vrednosti 300 milijonov dinarjev.

So organizacije združenega dela, kjer ne dajo veliko na ureditev okolice poslovnih prostorov. To seveda odbija občane, pa tudi poslovne partnerje. V lendavskem Gidosu se tega zavedajo, zato so primerno uredili dvorišče, parkirišče in tudi poslovna stavba bo v kratkem dobila novo fasado. Obnovili bodo tudi dvojezični naslov firme.

To pa niso edini znaki, ki kažejo, da se nekaj v Gidosu premika. Tudi poslovni uspehi so vse boljši. V prvem polletju je bil celotni prihodek (v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta) višji za 207, dohodek se je povečal za 234, čisti dohodek je bil višji za 241, osebni dohodki pa so se povečali za 137 odstotkov in so v povprečju znašali 72.666 dinarjev. Resnici na ljubo je treba zapisati, da je na taka povečanja nekoliko vplivala inflacija, potem za 26 odstotkov več zaposlenih, vendar pa ne odločilno; na

poslovni uspeh je vplivalo predvsem delo v večjem obsegu. V Gidosu so pač spoznali, da se je potrebno hitreje prilagajati tržišču in poiskati delo tudi izven občine, kajti minili so časi, ko so naročniki sami prihajali s ponudbami.

Iz naslova firme (gradbena in inštalacijska dejavnost, obrt in storitve) je razvidno, da opravljajo več dejavnosti. Od 1984. leta ima Gidos dve temeljni organizaciji združenega dela: Obrtno inštalacijska dela in Komunalna. V prvem tozdu je zaposlenih 122 delavcev, od tega 50 v obratniški enoti elektroinštalacije, 30 v kamnosečstvu, keramičarstvu in teracerstvu, 20 v mizarstvu in 22 delavcev v OE pleskarstvo in cementnine. V drugem tozdu, ki pa opravlja dela v glavnem v okviru t. i. svobodne menjave dela s komunalno skupnostjo in storitve v zvezi z vzdrževanjem mesta Lendava, pa je zaposlenih 64 delav-

300 milijonov na Madžarskem

cev, od tega 18 v obračunski enoti vzdrževanje objektov, 20 jih dela pri vzdrževanju vodovoda in napeljav, splošna komunalna dela pa opravljajo 26 delavcev. V delovni skupnosti skupnih služb pa je zaposlenih 35 delavcev.

Medtem ko komunalci ostajajo v glavnem doma, pa inštalaterji opravljajo vse več del izven občine. Gidos se je povezal z večji mi, kot so Slovenija ceste Tehnika, IMP, Mineral (vsi Ljubljana), Gradbenec Kranj, Stavbenik Koper in soboško gradbeno podjetje Pomurje. Na gradbiščih teh delovnih organizacij opravljajo delavci Gidosu pomembna elektroinštalacijska in druga obrtna dela. V prvem polletju 1986 so dosegli 555.440.000 dinarjev celotnega prihodka (skupaj s komunalno). Dela so opravljali v Rabcu, Umagu, Ljubljani, Kranju, Kopru ..., kar je za delavce naporno, toda če upoštevamo, da je na terenu tudi zaslužek boljši in da je poskrbljeno za prehrano, prevoze, delovne izmene ... in kar je najbolj po-

membno, da delavci imajo delo in s tem tudi zagotovilo za plačo, se človek pač mora sprijazniti tudi s takim načinom dela in življenja. »Terenci« pa bodo kmalu radi šli v Budimpešto, kjer bodo na hotelskem kompleksu Nemzeti opravili zahtevna inštalacijska in mizararska dela.

Kaj pa Lendava? Zlasti bi bilo realno pričakovati, da bo Gidos opravil kar največ svojih storitev na gradbiščih lendavskega Gradbenika. Pa temu ni tako! V prejšnjem letu je pri tem občinskem nosilcu razvoja gradbeništva »iztržil« 30 odstotkov svojega prihodka, v letošnjem letu pa le še 10. Gradbenik menda nima prevelikega interesa, da bi se tesneje poslovno povezal z Gidosom in tozdom Montaža (Varstroj) in bi tako s popolno ponudbo nastopal na tržišču. Sicer pa je o povezoivanju že večkrat tekla beseda tako na izvršnem svetu, kakor tudi v družbenopolitičnih organizacijah, vendar gre, še vedno vse po starem. V čigavo škodo oziroma korist?

Š. Sobočan

NAFTIN TOZD STROJNE DELAVNICE

V šestih mesecih ugodno

V Ina-Naftinem tozdu Strojne delavnice, kjer je zaposlenih 371 delavcev, so v prvem polletju načrt proizvodnje dosegli skoraj stoddostno (99 odstotkov), obseg del pri vzdrževanju pa so celo presegli (111 odstotkov). Pri delu ni bilo večjih motenj, saj so imeli tako material kot dovolj naročil. V tozdu izdelujejo predvsem opremo za jugoslovansko naftno industrijo, na podlagi pred kratkim podpisane sporazuma z Geološkim zavodom Ljubljana pa bodo sodelovali še pri načrtovanju in izdelavi opreme za geološka vrtnanja, zlasti vrtnalnih garnitur in raznih črpal. Dela torej ne bo manjkalo, naročila pa bodo laže uresničili, ko bodo imeli primernejše prostore, zato bodo v kratkem začeli graditi večjo delovno dvorano.

Š. S.

Sožitje in utopistična parola

V Petišovcih so se ob koncu minulega tedna zbrali mladi pripadniki slovenske narodnosti iz Furlanije-Juljske krajine v Italiji in avstrijske Koroške, mladinska delegacija iz Monostra na Madžarskem, pripadniki madžarske in italijanske narodnosti iz Slovenije in Hrvaške ter predstavniki republiške konference Zveze socialistične mladine Slovenije. Imeli so 4. narodnostni tabor. Seznanili so se z razvojem lendavske občine, življenjem in delom pripadnikov madžarske narodnosti v Pomurju, še posebno z dvojezičnim šolstvom, z delovanjem občinske mladinske konference in izmenjali izkušnje.

»Imeli smo priložnost slišati, kako je tukaj urejeno dvojezično šolstvo in kakšna

je kulturna politika. To je bila zame osebno zelo koristna izkušnja, ker, kot veste, se tudi mi v Italiji borimo za dosego enakopravnega položaja Slovencev, za sprejem globalnega zaščitnega zakona. In priti v stik s konkretnim sistemom dvojezičnosti, ki že žanje sadove, je taka izkušnja, ki človeka, ki živi v Italiji, nekako usmerja v bodočnost, za katero upamo, da bo tudi pri nas bližnji jutri,« nam je med drugim povedal Igor Košuta, mladinec iz Gorice v Italiji.

»Sem član glavnega odbora Zveze slovenske mladine Koroške in sem sodeloval že na 1. taboru mladih pripadnikov narodnosti v Kopru. Na narodnostno mešanem območju v Pomurju sem bil prvič. Zame je bilo zelo zani-

mivo občutiti in videti, da je tukaj sožitje med Slovenci in Madžari način življenja, da ni le beseda ali utopistična parola. Pri nas na Koroškem v Avstriji bi težko videli takšno sožitje Slovencev in nemško govorečih domačinov. Avstrijski narod nas še vedno ne priznava kot enakopraven del, ki mu pripadajo iste pravice,« je bil v svoji izjavi dokaj kritičen Bojan Ilija Šturm-Šnabel s Koroške v Avstriji.

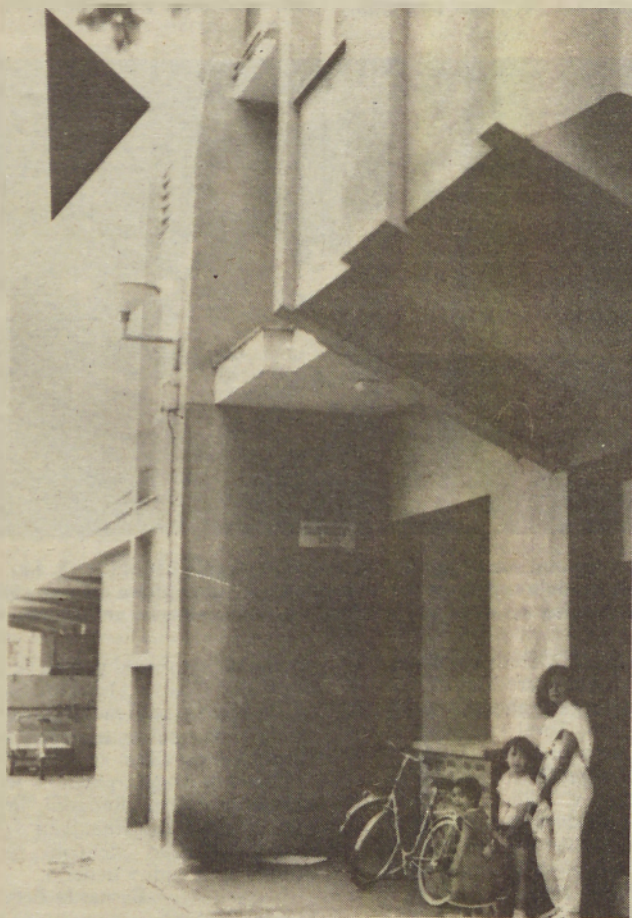
V delegaciji iz Porabja (mestna mladinska organizacija) žal ni bilo nobenega mladince, ki bi govoril ali razumel slovensko, zato smo za mnenje zaprosili še predstavnic mladih pripadnikov madžarske narodnosti iz občine Lendava, in sicer Valerijo Sekeres iz Kamovec: »Najpomembnejše na tem taboru se mi je zdelo to, da smo prišli skupaj mladi z različnih koncev domovine in zamejstva, da smo se med seboj bolje spoznali in izmenjali izkušnje o delu, problemih in drugem, kar je povezano z mladimi. Res je škoda, da v delegaciji Madžarske ni bilo nobenega, ki bi govoril slovensko, kljub vsemu pa je dobro, da so predstavniki monoštrske mladinske organizacije prišli na tabor, saj so lahko videli, kako se pri nas uresničuje narodnostna politika, poleg tega pa smo z njimi še poglobili sodelovanje.«

Jože Graj



V mladinskem narodnostnem taboru v Petišovcih se je zbralo okrog 50 udeležencev iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Avstrije in Madžarske. V sprošteni obliki so se pogovorili o uresničevanju narodnostne politike in drugih vprašanj, ki zanimajo mlade.

PO 12 LETIH VODA ŠE VEDNO TEČE



Vse lepo in prav, če teče — si boste verjetno dejali, ko boste prebrali zgornji naslov. Toda Milena Belajec, ki se je prišla potopiti v naše uredništvo, ne misli tako. Voda ne teče samo iz vodovodnih pip, pač pa tudi po stanovanju — gre za stanovanjski blok na Rozmanovi 2 v Murski Soboti (zgradba, v kateri je znana trgovina »Soping«). Ker kljub številnim posredovanjem stanovalki ni uspelo, da bi ji odpravili napako, sta z možem vso umazanijo, ki sicer priteka iz odtočnih cevi, speljala na balkon, od koder odteka natančno pred vhod v stavbo. Pri vsej reči je posebno »zanimivo« to, da voda stanovalcem v tem stanovanju (Belajčevi so v njem 2 leti) nagaja že 12 let. Ker pa gre očitno za večjo napako (preozke odtočne cevi), je doslej še niso odpravili. Vendar pa je Belajčevim prekipelo in zahtevajo popolno popravilo, zaradi česar je prišlo do številnih zapletov, celo posredovanj organov milice. Medtem sta Belajčeva cev morala umakniti, napako pa so začeli odpravljati — kakšen bo epilog in ali se stanovalec več ne bo treba bati, da bodo ob daljši odsotnosti naleteli na poplavljenost stanovanje, bomo še videli.

BOP

foto: BRŽ

BELTINCI

Izleti upokojencev

Društvo upokojencev Beltinci poleg drugih aktivnosti za svoje člane vsako leto organizirajo tudi izlete. Doslej so organizirali izlet v Kranj, kjer so bili tudi na reviji pevskih zborov Društev upokojencev Slovenije. Nastopilo je nad 1200 pevcev, ženskih, moških in mešanih pevskih zborov, med njimi kajpak tudi mešani pevski zbori pevskih društev upokojencev Beltinci in M. Soboti ter ženski in moški pevski zbor DU Ljutomer. Drugi izlet je bil na srečanje upokojencev v G. Radgoni, ki je bilo povezano z revijo pevskih zborov upokojencev severovzhodne Slovenije. Nedavni izlet pa je bil v Slanjan pri Ljutomeru, kjer so se ustavili v turistični kmetiji. Ob zvokih harmonike je bilo zelo prijetno.

Tokrat četrti izlet letos organizirajo prve dni septembra v Kumrovec, Rogaško Slatino in Bistrico. V Kumrovcu si bodo ogledali rojstno hišo tov. Tita, spominski park in film o srečanju tov. Tita s tujimi državniki. V Rogaški Slatini si bodo v spremstvu tamkajšnjega vodnika ogledali zdravilišče in znamenitosti kraja. A. H.

Gorenje Elrad pokrovitelj Festivala mladih

Letošnja mladinska poletna politična šola bo od 19. do 21. septembra z novim imenom — Festival mladih. Tudi izobraževanje in družabno življenje bosta drugačna kot na prejšnjih mladinskih poletnih političnih šolah. Poleg sodobnih tem bo

novost tudi uporaba kabelne televizije, katere glavni izdelovalec in monter v Sloveniji je Gorenje Elrad v Gornji Radgoni. Zaradi tega, so se prejšnji teden (v sredo, 20. avgusta) mudili v Pomurju predstavniki Mikrohit, novega mladinskega podjetja,

ki se ukvarja z izdelovanjem in prodajo programov, sekretar RK ZSMS Danijel Božič in drugi. Obiskali so Gorenje Elrad, da bi se z vodstvom dogovorili o pokroviteljstvu Festivala mladih. bp

GRADNJA KIRURŠKEGA BLOKA V RAKIČANU

Letos bo objekt končan in opremljen z nemedicinsko opremo

Gradnja kirurškega bloka soboške bolnišnice v Rakičanu gre po petih letih h koncu. Predvidevajo, da bo objekt, vključno z zunanjo ureditvijo, do konca leta končan in opremljen z nemedicinsko opremo. Predaja objekta svojemu namenu je tako odvisna le od dotoka sredstev republiške solidarnosti in možnosti nakupa medicinske opreme, ki je v glavnem iz uvoza. Odprto ostaja vprašanje povezave kirurškega bloka z ginekološko-porodniškim oddelkom, za kar še ni natančnih projektov, niti denarnega kritja.

V letošnjem drugem trimesečju so bila na objektu končana gradbena dela. Na terenu in pritličju potekajo sklepna pleskarska dela, polaganje tlaka in montaža tehničnih stropov. Nadaljujejo se tudi dela zunanje ureditve. V sklepnih fazah so tudi montaža jako- in šibkotočnih naprav ter preskusi vseh razvodov in naprav. Prav tako opravljajo vse preskuse na že končanih strojnih inštalacijah in meritve vseh naprav. Montira

se prispela medicinska in nemedicinska oprema. V drugem trimesečju letošnjega leta je bilo za gradnjo kirurgije zbrano okrog 177 milijonov dinarjev iz akcije dodatnega zbiranja sredstev, pospešene amortizacije, samopriskupka občine Ljutomer in prispevkov namestov vencev. Pretežni del teh sredstev je bil namenjen za nakup opreme, in sicer v znesku 133 milijonov dinarjev. Ker je bil dotok sredstev iz akcije dodatnega

zbiranja sredstev, slabši saj je tekla prepočasni in v zmanjšanem obsegu, kot je bilo načrtovano, pa tudi sredstev pospešene amortizacije zaradi likvidnostnih težav občinskih zdravstvenih skupnosti in Splošne bolnišnice ni bilo, se je investitor srečeval z občasnimi likvidnostnimi težavami.

Kljub težavam, s katerimi se srečujemo, zlasti pa s prepočasnimi podpisovanjem samoupravnega sporazuma o zagotovitvi republiške solidarnosti, si moramo prizadevati in storiti vse, da čimprej zagotovimo potrebna sredstva, da bo ta potrební bolnišnični objekt čimprej predan namenu.

Feri Maučec

MURSKA SOBOTA

Bodo dijaške postelje tudi letos prazne

V Sloveniji je tačas 54 domov za učence srednjih šol, ki lahko sprejmejo okrog 14 tisoč stanovalcev. Okrog 500 dijaških postelj je tudi v Pomurju (260 v M. Soboti, 180 v Radencih in 60 v Rakičanu). Žal je v zadnjih letih

precej postelj samevalo, ker so se srednješolci raje vozili vsak dan domov tudi po uro in več, na slabšo zasedanost domov za srednješolce v Sloveniji pa je vplivalo tudi dejstvo, da po uvedbi usmerjenega izobraževanja k nam ne

prihaja več toliko učencev iz drugih republik. Prav gotovo pa marsikateri srednješolca zadrži doma tudi oskrbnica, ki bi jo moral plačati za bivanje v domu. V Murski Soboti je bilo lani treba odšteti (za 22 dni) 18 tisoč dinarjev, v novem šolskem letu pa bo ta znesek zagotovo višji, saj so se občutno podražili prehranbeni izdelki. Predstavniki domov za srednješolce vidijo zato rešitev v izdatnejšem sofinanciranju njihove dejavnosti oziroma v takšni štipendijski politiki, ki bo še bolj spodbujala srednješolce za bivanje v dijaških domovih.

S temi vprašanji so se minuli četrtek v Murski Soboti ukvarjali pedagoški delavci iz domov za učence v SR Sloveniji, ki so se zbrali na 16. srečanju. Pravzaprav so kot osrednji temi obravnavali Nadaljnji razvoj vzgoje in izobraževanja v SR Sloveniji — o čemer jim je spregovoril predsednik republiškega komiteja za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo Franci Pivec — in Dopolnitve okvirnega vzgojnega programa za domove učencev — usmeritve na temo pa je podal profesor dr. Vinko Skalar s Filozofske fakultete Ljubljane.

Reforma srednjega usmerjenega izobraževanja v Sloveniji je doživela zelo kritične pretrese. Kaj bi bilo, če bi se tako kritično lotili zdravstvene in drugih dejavnosti, se je med drugim spraševal Franci Pivec. Poudaril pa je, da bo treba naše srednje šolstvo usmeriti na tirnice tehnološkega razvoja v svetu in delo posebnih izobraževalnih skupnosti usmeriti tako, da ne bodo mogle odločati o strateških vprašanjih vzgoje in izobraževanja, kar se je dogajalo doslej.

16. srečanje so pedagoški delavci iz domov za učence SR Slovenije (med gosti sta bila tudi predstavnika dijaškega doma iz Celovca) končali na družabnem delu, ki so ga pripravili v domu učencev Štefan Kovač v Murski Soboti. Izvedli so tudi priložnostni kulturni program, v katerem se je predstavil Prekmurški oktet.

Jože Graj



PORABCI ZA LJUBI KRUHEK — Tik pred nevihto je bilo in pri Duhovih v Sakalovcih v Porabju so se morali pošteno podvizati, da so zlato zraje še ob pravem času spravili pod kap. Gre za eno redkih družin v vasi, kjer sorazmerno dobro obvladajo slovensčino in smo mogli nersiljivo kramljati o sakalovski folklorni skupini, kmetovanju, dvojezičnosti in še marsičem. Med močnim nalivom je v družinskem krogu dobro dela misel, da materne jezika ni mogoče ne zatajiti ne pozabiti. B. Ž.

Avgust Pavel, pesnik, etnograf in prevajalec

(Ob 100-letnici rojstva)

Vse do prvih desetletij našega stoletja smo imeli Slovenci s svojimi sosedi na vzhodu — z Madžari — zelo rahle literarne in sploh kulturne stike. O tem se lahko prepričamo, če zasledujemo sicer zelo redke sestavke zgodovinske ali kulturnopolitične vsebine o Južnih Slovanih in v zvezi s tem tudi o Slovencih. (N. pr.: dr. Braun: Južni Slovani in začetki slovenskega vprašanja in Razvoj slovenske nacionalne ideje od 1848. do Bleiweisove smrti /revija Dvajseto stoletje, 1917/; Jožef Bajza: Jugoslavija, 1929, i. p.) Izjema med temi zapisi je študija o slovenski literaturi, ki jo je za Občo literarno zgodovino (Budimpešta, 1911) napisal slovenski avtor dr. Ivan Prijatelj.

Nekako v začetku tridesetih let se pričena v madžarsko-slovenskih književnih pa tudi kulturnih odnosih novo obdobje, katerega najvidnejši nosilec je slovenski rojak s Cankove dr. Avgust Pavel (1886—1946), pesnik, jezikoslovec, etnograf, kulturni posrednik in prevajalec.

Pesmi, madžarske in v prekmurskem narečju, je pričel pisati že v študentskih letih, svoj delež v novejšem madžarskem pesništvu pa je prispeval v 30-ih letih, ko sta izšli njegovi zbirki: Tako pojem psalme v naročju slepe doline in Zažgani gozd. Obe zbirki so ljubitelji poezije dobro sprejeli in tudi kritika se je o umetniško-izpovedni ravni njegove lirike ugodno izrazila.

Privrženost naprednemu Adyjevemu pesniškemu svetu in demokraciji prepričanje je Pavlu v prevarnih letih ob koncu prve svetovne vojne prineslo nemalo nevarnosti; celo kazenske premostitve. Res, da se je Pavel takrat odločil ostati v madžarskem kulturnem okolju in je zavril vabilo, da bi prišel na ljubljansko univerzo, vendar ni bilo njegovo delo nikoli povezano z revizionistično politično agitacijsko dejavnostjo nekaterih Prekmurcev ter v službi ideologije svetošofanske madžarske integralnosti. Kot prosvetni in kulturni delavec je pošteno opravil svoje poslanstvo. Urejal je kulturno revijo Vasi (Dunantuli) szemle, njegovo jezikovno, etnografsko in kulturnoposredniško delo pa se je vse močnejše zakoreninilo v slovenskem prostoru. Bogato izročilo slovenske in sploh južnoslovenske ljudske pesmi ga je pričelo mikati zelo zgodaj, še v letih študija, o čemer pričajo poleg prevodov iz zakladnice ljudskega slovstva tudi njegove razprave, kot so: Sorodstvo pravljice v Orfeju v južnoslovenskem narodnem pesništvu (Etnographia, 1909), Južnoslovenski viri zgodbe o kralju Beli in Bankovej hčerki (Egyetemes Philológiai Közlöny, 1913), Hunjadijci v južnoslovenskem narodnem pesništvu (Vasvármegye és Szombathely ... évi jelentése II., 1927), Zbirka prekmurskih besedil in zgodovina dosedanjega zbiranja (Nyelvtudomány, 1916), Srbsko narodno pesništvo, (Vigilia, 1940), Kralj Matjaž in Slovenci (Sorsunk, 1942), idr.

Ob razpravah o južnoslovenski ljudski epiki pa so nastajali tudi prevodi, in to že v študentskih letih na univerzi, najprej za stilistične vaje v slavističnem seminarju. Pozneje se je v ta svet ljudske umetnosti pogosto vračal, saj je bil prepričan, da imajo Južni Slovani med evropskimi narodi najlepšo in najizrazitejšo ljudsko epiko. Razen tega pa so ga sem zvaljali narodni junaki, ki jih je poznal iz madžarske zgodovine, kot n. pr.: Mihailo Svilojin (Szilágyi Mihály), Janko Sibinjani (Hunyadi János), Jovo Budimlja (Budai János) in še drugi, najboli pa seveda Kralj Matjaž (Matija Korvin). Danes imamo njegove prevode slovenskih ljudskih pesmi že v dveh dvojezičnih izdajah (Le-pa Vida, Slovenske ljudske pesmi; obe knjižici je izdala Pomurska založba), prevodi iz srbohrvaške narodne poezije pa so še vedno raztreseni po revijah in deloma tudi v zbornikih. Že na univerzi se ob študiju madžarsčine, latinščine in slavistike pričena tudi intenzivnejše zanimati za prekmursko narečje, etnografske zanimivosti in književnost. K temu sta ga zlasti spodbujala visokošolska učitelja — slavisti Oszkar Asboth, njegov mentor, poznejši strokovni sodelavec in prijatelj, ter Lajos Katona, komparativist in teoretik madžarske etnografije.

Iz teh pobud je nastalo Glasoslovje cankovskega slovenskega narečja (1909), tehtno napisana znanstvena razprava, ki pomeni koristen donešek k zgodovinskemu obravnavanju slovenskega jezika. Delo so zelo dobro ocenili tudi naši jezikoslovci: M. Murko, S. Škrabec in Fr. Ramovš.

Pritegnili so ga tudi mlajši prekmurski avtorji, da je pripravil Jezik najnovejših prekmurskih književnosti (Nyelvtudomány, VI., 1916). Tukaj obravnava sodobno knjižno prekmursčino, kakor jo je bral v periodičnih listih in si zlasti prizadeva vplivati na zrahljano pravopisno normo. Zavzema pa se tudi za pravilno poimenovanje jezika, ki da je slovenski, ne pa vendski. Z njegovim poznejšim prizadevanjem pa ni v skladu zahteva, da naj namreč Prekmurci v književnosti ohranijo narečje in madžarski črkopis.

Plodno je bilo tudi Pavlovo narodopisno delo, zlasti razprava Odprta ognjišča v kuhinjah rabških Slovencev, prvo tovrstno delo s področja materialne kulture Slovencev onstran Mure; izšlo je tudi v slovenskem prevodu (Etnolog IV, 1931). V zanimivi razpravi Lov na brinovke (Néprajzi Ertesito, 1942), pa je opisal ta lov v porabskem narečju (z madžarskim prevodom); to je edino nekoliko obsežnejše tiskano besedilo v tem narečju.

Narodopisne zanimivosti pa je obravnaval še v nekaterih drugih krajših razpravah in člankih.

Povezanost s slovenskim kulturnim in narodnim življenjem se je v Pavlovo delu 30-ih let še stopnjevala. Odslej je vse bolj redno poročal o slovensko-madžarskih kulturnih stikih, n. pr. v reviji Magyar irás (Košice, 1933), kjer navaja slovenske prevode iz madžarskega, in podobno v Literatúri (1937), kjer postavlja, da je treba medsebojno spoznavanje še poglobljati. Najobsežnejše pa je poročal v reviji Vasi szemle, ki jo je tudi urejal. V letih 1935—1941 je na straneh te revije v rubriki Hungarica in Slovenia uvedel stalno poročanje o madžarskih pisateljih v slovensčini, o novih slovenskih knjigah in o kulturnem življenju sploh. Skoraj v vsaki številki te revije objavlja spise s slovensko problematiko, poleg tega pa piše v budimpeštanske revije in časopise članke o južnoslovenski literarni zgodovini in objavlja prevode.

To svoje poslanstvo kulturnega posrednika in prevajalca je opravljal tudi med vojno.

Avgust Pavel se je, sodeč po objavljenem gradivu, do 30-ih let bolj zanimal za jezikovne značilnosti prekmurskega narečja, narodopisje ter za tiste posebnosti v južnoslovenskem ljudskem izročilu, ki so imele svoje korenine v madžarski zgodovinski in narodnokulturni tradiciji. Po letu 1930 pa se je začel bolj živo zanimati za slovensko umetno slovstvo, zlasti za Cankarja. Ta čas se je pogosto oglašal doma na Cankovi, redno je zahajal na počitnice k mlajši sestri Karli v Šoštanj, obiskoval pa je tudi druge slovenske kraje vse tja do Ljubljane. Pogostejši stiki z rodno deželo in s slovensko kulturno javnostjo so v Pavlu utrjevali prepričanje, da je poklican še več storiti za zblizanje in medsebojno spoznavanje sosednjih narodov.

V začetku tridesetih let je pričel prevajati Cankarjevega Hlapca Jerneja in Potepuha Marka in Kralja Matjaža. Z izdajo knjige pa ni šlo brez ovir. Založniki so se bali močne socialne tendence in Hlapca Jerneja zavračali — še kar nekaj let. O Cankarju pa so ta čas na Madžarskem že pisali in povečevali njegovo umetnost. Pojavili so se tudi prevodi nekaterih njegovih črtic, kakovostno ne najboljše, saj so bili pripravljeni deloma tudi prek nemških prevodov.

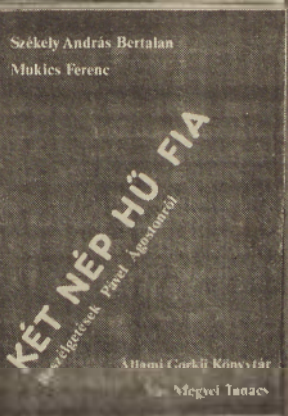
Ko pa je 1937. končno izšel pri Nyugatú Hlapca Jernej s Potepuhom Markom skupaj v prvi knjižni izdaji Cankarja v madžarsčini, je bilo delo sprejeto s silnim navdušenjem. Pavlu je namreč odlično uspelo presaditi Cankarjevo umetniško besedo, pri čemer je še posebej prišla do izraza prevajaleva pesniška kreativna sposobnost. Le izbrance, ki je zrasel iz domače zemlje, hkrati pa literarno in znanstveno odlično obvladal madžarski jezik, je lahko bil kos zahtevnemu Cankarjevemu besedilu: notranji organizaciji pripovedi, ritmu in hkrati ideji njegovega pisanja.

Z besedami najvišjega priznanja pa moramo govoriti tudi o drugih njegovih prevodih umetnega slovstva, n. pr. o prevodu Cankarjevega romana Na klanecu, Levstikovega Martina Krpana, odlomka iz Vrančevega Boja na požiravniku, Meškove črtice Nekoč sem sanjal, kakor tudi o pesniških prevodih Askerca, Županciča, Jenka, Ketteja idr. Vse to delo potrjuje plemenitost Pavlova hotenja in kaže pot do globljega s človečansko mislijo prežetega spoznavanja ... da končno ne bo orožje odločalo o usodi evropskih kultur, marveč vzajemno: t. rojena iz mesijanske ljubezni najboljših. (Cit. iz Pavlovega uvoda k prevodu Hlapca Jerneja.)

POGOVORI O AVGUSTU PAVLU

Tak je podnaslov dvojezične knjige ZVESTI SIN DVEH NARODOV, ki jo je v nakladi tisoč izvodov izdala Državna knjižnica Gorkega in Železničarjski svet na Madžarskem. Avtorja sta Andras Bertalan Szekely in Francek Mukič, za prevod v slovensčino pa je poskrbel Marija Kozar-Mukič. Prevodu bi lahko marsikaj očitali, prav zaradi razbranega v knjigi, v kateri so zbrani pogovori s Pavlovo hčerko Judito, Sándorjem Webrešem, Vilkom Novskom, Ferencem Horvatom, Miklósem Takácsom, Erzi Gazdag in Gyullo Kissem, pa lahko izrazimo samo zadovoljstvo nad izidom zelene knjižice z dvema obrazoma v slovenskem in madžarskem jeziku. V njej je doživeti predvsem tisti del, v katerem Francek Mukič sprašuje: »Sem ti sorodnik?« in v Pavlovih išče tudi svoje korenine pripadnika slovenskega naroda na Madžarskem.

»Dvopolna navezanost ni preprosta stvar. Zlasti v takih razmerah, v kakršnih je živel tudi Pavel. Sploh pa ni lahka vzorna stvar naklonjenost z dvojnimi koreninami. Tega je le malo ljudi zmoglo. Posebej je most težko graditi takrat, ko vzajemno in vzajemno izključijo možnost bližanja na obeh bregovih reke. Pavel pa je kljub temu postavil most med dvema bregovima. Naša naloga je več le v tem, da potujemo po tem mostu. Seveda pravilno,« piše Francek Mukič in v odgovorih dobljene izkušnje in doživlja iz pripovedi Pavlovih

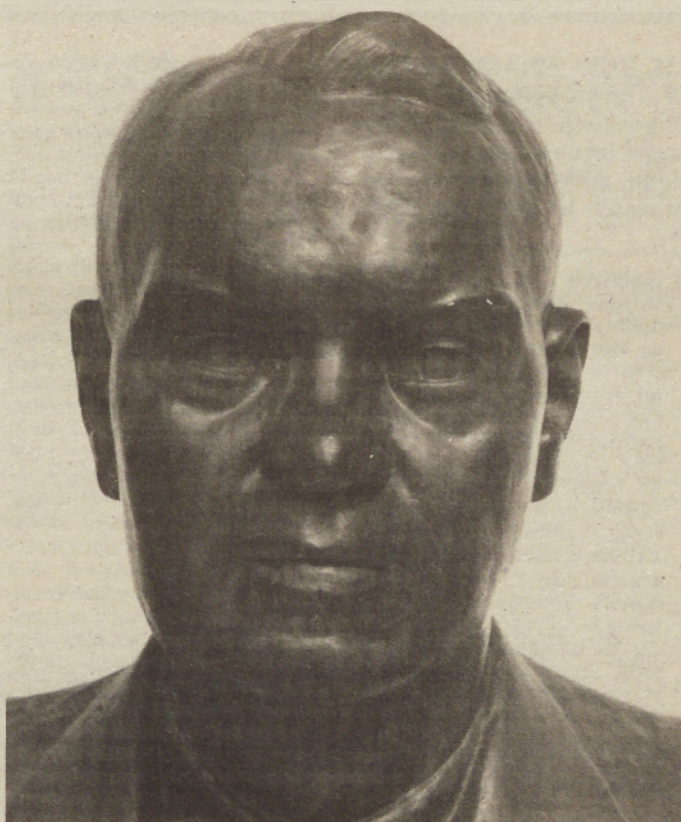


sorodnikov in prijateljev ter svojih »posrednikov« srečanj z velikim vzornikom apicira skozi vsakdanjik porabskega Slovence.

»Tudi resnično narodnostno življenje je drama. Med našimi razmerami sicer ali neka krvava drama, toda vseeno je polno mekega notranjega boja s samim seboj. Kaj sem storil prav, kaj narobe? In tako je tudi prav, da katarza ne izostane. V meni je Pavlovo življenje, delo, njegova navezanost na slovensko in madžarsko ljudstvo, globoka ljubezen do obeh kultur, izzvalo to vzvišeno občutje. To bi najlažje ponazoril na način, da se do zdaj v moji glavi do zdaj še v zvezi z nobenim drugim človekom ni porodila tista absurda ideja in želja, kot v zvezi z Avgustom Pavlom. Rad bi ga srečal.« (Tak je dobesedni prevod.)

To je bilo nedvomno zanimivo za vse, ki živimo na tej ali oni strani meje, za katero se je človek, kot je bil dr. Avgust Pavel, trudil, da ne bi bila ločnica. In to že pred mnogimi leti z idejami in razgledanostjo, kakršna je še danes redkost!

Brigita Bavčar



FERI KÚHAR: PORTRET DR. AVGUSTA PAVLA, 1942, bron.

(Na osnovi Kúharjevega originala je nastal povzetek doprskih kipov, ki ju je oblikoval madžarski kipar Jozsef Asz. Odkritje prvega bo 28. septembra v Pavlovi rojstni vasi Cankovi, drugi pa bo stal v Szombathelyu, kjer bo 9. in 10. oktobra potekal simpozij v spomin vsestranskemu človeku, ki se je trudil graditi most med narodoma. Rojen pa je bil na današnji dan, 28. avgusta, pred natanko sto leti. Zato mu tudi posvečamo Kulturna obzorja.)

Knjižni pretok in madžarske publikacije

Poletje je čas dopustov in vročine, ki sicer zaviralno vpliva na kulturno dogajanje, vendar ne v knjižnicah, saj je tudi čas branja. O tem, kakšen je kulturni utrip v lendavski knjižnici, smo povprašali hungaristko Magdaleno Hobor.

Na vprašanje, kakšen je obisk v knjižnici in po kakšnih knjigah bralci najčešče posegajo, je odgovorila: »Obisk v naši knjižnici je kar zadovoljiv. Prihajajo učenci, dijaki, delavci, upokojeanci ... Predvsem prvi si zdaj v počitnicah lahko izbirajo tudi tiste knjige, ki niso za obvezno branje in za referate. Najbolj iščejo lahkotne knjige avtoric, kot sta Victoria Holt, Agathe Christie, (ki slovi po svojih kriminalkah), pa še dela Fisherjeve in Robinsa ter drugih. Učenci pa prihajajo bolj množično tudi zato, ker je zdaj šolska knjižnica zaprta.

Med upokojeanci smo opazili, da poleg potopisov in življenjepisov posegajo tudi po strokovni literaturi in zgodovinskih knjigah. Zanima jih tako naša davna preteklost kot zgodovina NOB. Kot hungaristka pa se Magdalena Hoborjeva posebej ukvarja s publikacijami v madžarskem jeziku in bralci madžarske narodnosti, zato smo pogovor omejili na to področje.

Kakšen je vaš knjižni fond, nas je zanimalo.

Imamo okoli 54.000 knjig, s tem da so poleg lendavske knjižnice vsi tudi zunanja izposojevališča. Pet jih je na dvojezičnem območju, sedem pa na tistem območju občine, kjer prevladuje slovenski jezik. Od celotnega fonda knjig je polovica madžarskih, nekaj pa je tudi hrvaške literature. Več kot strokovne literature je beletristike, saj se bralci češče odločajo zanj, posebno v počitnicah. Med poukom pa je iskana tudi strokovna literatura.

Kakšna pa je naloga hungaristke?

»Moja naloga je, da se ukvarjam predvsem z bralci madžarske narodnosti, naročam in obdelujem fond madžarske periodike in tudi organiziramo madžarske akcije — praviljčne ure, literarne ure, razstave in literarne večere v madžarskem jeziku.

Pri tem bi rada opozorila, da imamo silno velike težave, z nabavo madžarskih knjig. Od vodilne založbe Forum nismo dobili letos še nobene od knjig, ki smo jih izbrali po katalogu. Denar sicer imamo, saj ga je republiška kulturna skupnost pravočasno nakazala, knjig pa še ne. Imamo le tiste madžarske publikacije, ki jih prejemo kot darilo, in to do 450 naslovov.

Kje se je zataknilo?

»Pri devizah, ker ima tudi Forum težave z uvozom za lastne potrebe v Vojvodini. Do njih prihaja kljub obljubi, da letos ne bo zavor pri devizah za nakup madžarskih knjig. Natančneje bi se morali — in pravočasno — dogovoriti o prevzemu deviz ter nakupu knjig zanje — ali bomo to urejali sami, ali pa posredno. To je stvar dogovora na republiški kulturni skupnosti. Obstaja pa tudi neposredna izmenjava knjig

iz knjižnic na Madžarskem. S katerimi?

»Izmenjavo imamo s knjižnico v Budimpešti in neposredno s



Magdalena Hobor je hungaristka v lendavski knjižnici in posneli smo jo v njenem delovnem okolju med knjigami.

Foto: J. Graj

knjižnico Berzseni Daniel v Szombathelyu. Iz prve dobivamo letno tri do štiri pakete s po štiridesetimi knjigami v vsakem, iz druge pa letno kar petsto knjig. Dobi jih Pokrajinska in študijska knjižnica v Murski Soboti, ki potem večino (dve tretjini) odstopi lendavski knjižnici, ker je na našem območju pač več bralcev madžarske narodnosti.

Knjižni fond je zadovoljiv, kako pa je s kadrovsko zasedbo in prostorom, glede na predpisane zahteve matičnosti?

»Tako kot Pokrajinska in študijska knjižnica v Murski Soboti ter druge v Pomurju imamo tudi mi le pogojno matičnost in skupne probleme. Najbolj pereča je prostorska problematika, pa tudi kadrovsko smo prešibki, glede nabave periodike bi še nekako šlo. Do konca srednjeročnega obdobja bomo morali na odprta vprašanja odgovoriti in rešiti vprašanje matičnosti.

Brigita Bavčar

kulturni koledar

SOBOTA, 30. AVGUSTA

MURSKA SOBOTA — V galeriji Kluba mladih bo ob 19. uri otvoritev razstave del akademske kiparke Sabe Skaberne iz Ljubljane. Razstavljena dela bodo na ogled do 10. septembra.

NEDELJA, 31. AVGUSTA

LOGAROVCI — Tradicionalni praznik žetve s prikazom kmečkih običajev bo v nedeljo dopoldne popestren tudi s kulturnim programom, poudarek pa bo na zabavnih tekmovalnih igrah.

razstave

MURSKA SOBOTA — V Galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec je na ogled razstava

Konkretna umetnost. Razstavljeneh je 52 del, od tega 36 slik in grafik ter 16 skulptur priznanih avtorjev svetovnega slovesa. Razstava, kakršnih v naših galerijah nimamo često priložnosti videti je odprta vsak dan od 8. do 13. ure in od 17. do 19. ure, v soboto od 8. do 12. ure in v nedeljo od 9. do 12. ure.

Na študijskem oddelku Pokrajinske in študijske knjižnice Kulturnega centra Miško Kranjec je na ogled razstava z naslovom Utrinki iz zgodovine židovske narodnosti v Prekmurju. Ob delavnikih si jo lahko ogledate med 7. in 14. uro, ob sobotah pa med 7. in 12. uro.

SELIŠČI — V galeriji Domačija Lojzeta Veberiča je na ogled razstava Mojih pet mejašev.



Skulptura na sliki se imenuje Mati enajstih otrok.

RADENCI — V Razstavnem salonu hotela Radin v Radenih razstavlja akvarele slikarka Mileta Paulin-Houška.

Knjige

USPEŠNICE TEGA TEDNA V knjigarni DOBRA KNJIGA v Murski Soboti so: Jurgend Thorwald — USODNI OBJEMI (Založba Obzorja), Kitajske basni PAVJI REP (Mladinska knjiga) in Evald Flisar — ČAROVNI KOV VAJENEC.

kino

KINO PARK MURSKA SOBOTA

28. in 29. avgusta ob 18. uri italijansko-francosko-ameriški film 20 LET PO PADCU NEW YORKA in ob 20. uri nemški erotični film RESNIČNE ZGODBE XIII. (Ogled filma mladim do 16. leta starosti ni dovoljen).

31. avgusta ob 16. in 18. uri 2019 — 20 LET PO PADCU NEW YORKA in ob 20. uri nemški film RESNIČNE ZGODBE XIII. (Ogled filma mladim do 16. leta starosti ni dovoljen).

1. in 2. septembra ob 18. in 20. uri PRVI PONEDELJEK V OKTOBRU 3. septembra ob 18. in 20. uri hongkongski film VELIKI BELI GLAVAR.

KINO SVOBODA GORNJA RADGONA

29. avgusta ob 18.30 ameriški film NINJA MAŠČEVALEC in ob 20.30 angleški vojni film VOHUN, IMENOVAN IGLA;

30. avgusta ob 20. uri angleški vojni film VOHUN, IMENOVAN IGLA;

31. avgusta ob 18. uri ameriška erotična komedija VRAGOLJE V SOLSKIH KLOPEH in ob 20. uri ameriški film NINJA MAŠČEVALEC;

3. septembra ob 20. uri ameriška akcijska drama KARATE KID

KINO ČRENŠOVCI

29. avgusta ob 20.30 grozljivka ČAO MALI;

30. avgusta ob 20.30 komedija VOJNA AKADEMIJA

31. avgusta ob 15. uri komedija VOJNA AKADEMIJA in ob 17. uri grozljivka ČAO MALI.

KINO LJUTOMER

28. avgusta ob 20. uri ameriški fantastični film ISKANJE V VESOLJU 30. in 31. avgusta ob 20. uri ameriški fantastični film MOREČI DLH.

»NJIHOVA USODA JE BILA ENAKA USODI KOROŠKIH SLOvencev,« pravi spomenica Federativne narodne republike Jugoslavije o slovenski Koroški, obmejnih delih Štajerske in Gradiščanskih Hrvatih, namenjena udeleženkam mednarodne mirovne konference o avstrijskem vprašanju januarja leta 1947 v Londonu.

Seveda se ni mogoče kar tako sprenevedati in po nojevsko zaobiti spoznanja, ki ga je baje jednatno strnil že nemški filozof G. W. Leibniz: »Če ne poznaš preteklosti, ne moreš razumeti sedanosti.« Vendar bi nas povzemanje pojasnjevanj vloge in položaja Slovencev na avstrijskem Štajerskem pred prvo in drugo svetovno vojno le zavvedlo predaleč. V zgodovinski spomin je vtisnjeno že veliko tega o naših rojstih, vključno (ali zlasti) z bojem za severno mejo 1918—1919, o čemer zelo podrobno, temeljito in sistematično v delu z istim naslovom, ki ga je leta 1977 izdala mariborska založba Obzorja, poroča Lojze Ude. Študija je bogato opremljena z opombami in dokumentarnimi (slikovnimi) gradivom ter po mnenju avtorja in poznavalcev v precejšnji meri zapolnjuje vrzel v zgodovinskem prikazu prehoda Slovencev iz Avstro-Ogrske v Jugoslavijo. Z zanimanjem pričakujemo, kako bo obdobje od 1918 do 1928 obdelal avstrijski zgodovinar in psiholog prof. Hermann Kurahs iz gimnazije Borg v avstrijski Radgoni, ki je pred zagovorom izredno obsežne — čez tisoč tipkanih strani — doktorske disertacije (njen izviren naslov je: Die Entwicklung der Stadt Radkersburg von Zusammenbruch der Österreichisch-Ungarischen Monarchie bis zum Tode ihres Bürgermeisters dr. Franz Kamnikner) o razvoju mesta ob Muri od propada Avstro-Ogrske monarhije do smrti župana dr. Franca Kamnikerja.

»MAR BI SEGLI ŠE MALO VIŠJE, PA BI PADEL ŠE GRADEC!«

Za vedrejši uvod bi radi navedli zanimivo anekdoto iz

zgodovine jugoslovansko-avstrijskih odnosov, ki zadeva osebnost celovškega generalnega konzula Antona Nováčana (1887—1951). Dr. Nováčan je bil po prvi svetovni vojni dodeljen razmejitveni komisiji na naši severni meji. O tem je pozneje pripovedoval družbi svojih prijateljev na Krasu, med katerimi je bila tudi žena gorškega glavarja Žnidaršiča. »Vodja komisije je bil angleški general, njegova žena pa je bila članica komisije. Takoj sem spoznal položaj: vedel sem sicer, da ima general glavno besedo, vendar sem opazil, da se v dvomljivih primerih spogledujeta z ženo, ki mu zdaj rahlo prikimava, zdaj odločno odkimava, in da nazadnje general napravi vse po njeni volji!

Ko sem to spoznal, sem se začel smukati okrog nje, dokler si nisem pridobil stalnega mesta ob njeni strani. Bolj kot sem bil prijazen z njo, bolj sem čutil, kako potekajo pogajanja nam v prid. Do Celja je šlo kar gladko, proti Mariboru pa čedalje težje. Borili smo se za vsako ped zemlje. Maribor je

bil trda kost. Že je kazalo, da ga bomo izgubili, tedaj pa sem se odjunačil, nagnil sem se k sosedu, jo pogladil, stisnil za kolenom in Maribor je bil naš!

»Gospod Nováčan,« mu je segla v besedo glavarjeva žena, »mar bi segli še malo višje, pa bi padel še Gradec!«

Pomenljiva je tudi prigoda iz 70-ih let našega tedanjega veleposlanika v Avstriji Mitje Vošnjaka ob otvoritvi novega mostu na Muri med dvema Radgonama in srečanju predsednika Tita z avstrijskim predsednikom Franzom Jonasom. Pisal se je 12. oktober 1969. »... skupni most je akcija, ki bo zblíževala ljudi obeh držav, zlasti seveda prebivalce ob meji. Morda bi bilo najprimernejše, če bi ga poimenovali bolj preprosto — most prijateljstva. Le domačini so vedeli in povedali, kakšno ime so si že sami zbrali prebivalci ob meji. Franz-Jozefov most naj bo, lepo se sliši in podobnih imen so že navajeni od prej. Razlika bi bila le v enem, ime ne bi bilo več v čast enega samega cesarja, ki je vladal nekoč na obeh straneh, pač pa spomin na dva delavca, ki zdaj vodita dve državi. Jonas je namreč Franz, Tito je Josip ali Jože po domače... Bilo ni več kaj dosti možnosti za pogovore, a je Jonasu le uspelo, da je na cesti stopil tesno k meni.

»Na Štajerskem smo torej državno mejo spremenili v me-

jo prijateljstva,« je ves razigran ugotovil.

Trenutek je počakal, da je razmisli čudno misel, vsaj meni se je dozdevala nekam nenavadna, dokler nisem razmisli do konca. »Kaj pravite, je tudi na koroški meji primerna reka, da bi lahko prek nje zgradili most in da bi se ob otvoritvi spet srečali tako, kot smo se danes?«

NE MORE SE IMETI ZA PREDSTAVNIKA NARODNE VOLJE

Sicer pa se nam zdi bistveneje poglobiti se v povojno usodo slovenstva in Slovencev (dvojezičnega prebivalstva) na območju treh okrajev oz. občin: Radgona (Radkersburg), Lipnica (Leibnitz) in Deutschlandsberg. V okraju oz. občini Radgona (Radkersburg) so dvojezične vasi: Dedonci (Dedenitz), Farovci (Pfarrsdorf), Gorica (Goritz bei Radkersburg, nekoč Slovenska Gorica oz. Windisch Goritz), Potrna (Laafeld), Pridova (Pridahof ali Pridau), Radgona mesto (Bad Radkersburg), Stara Nôva vas (Altneudorf), Zenkovi (Zelting) in Žetinci (Sichelsdorf). V okraju oz. občini Lipnica (Leibnitz) so dvojezične vasi: Gradišče (Schlosberg), Ernovec (Ernhauzen), Klanci (Glanz), Krnska (Grassnitzberg), Lučane (Leutschach), Oboki (Obegg), Pesnica (Pössnitz), Pankratci (Pongratzen), Špilje (Spiel-

feld), Veče (Fötschach) in Veliki Boč (Grosswalz). V okraju oz. občini Deutschlandsberg so dvojezične vasi: Mlake (Lacken), Radvanje (Rothwein) in Sobota (Soboth).

Kot v razpravi Slovenci na avstrijskem Štajerskem (glej Časopis za zgodovino in narodopisje, št. 1-2/1979, str. 430—447) pojasnjuje že pokojni zgodovinar dr. Tone Zorn, je za nemškonalionalni pogled na slovensko Štajersko značilno, da je še leta 1946 izšla na Dunaju publikacija Gebiets und Wirtschaftsfragen der Untersteiermark. Njena osnovna težnja je bila vnovič pokazati upravičenost pripadnosti slovenskega dela Štajerske drugi avstrijski republiki in beremo lahko, da med Jugoslavijo in Avstrijo ni etnografske črte, pač pa publikacija dopušča možnost obstoja posebnega mejnega roba ali mejnega območja. Trdi, da je bila severna meja na tem delu »brez upoštevanja drugih okoliščin« v senžermenski mirovni pogodbi vzeta za jugoslovansko-avstrijsko mejo. Ko poudarja, da je bilo celo kompaktno nemško jezikovno območje po letu 1918 priključeno Jugoslaviji, očitno meri na Apaško dolino, o čemer se je mogoče med drugim temeljiteje poučiti iz dveh razprav že imenovanega dr. Toneta Zorna. Gre za članka Izpraznjen Radgone in zasedba Apaške kotline 1920. leta

(glej Časopis za zgodovino in narodopisje, nova vrsta 9, XLIV, letnik 1973, prvi zvezek) in Gradec in razmejitve na Štajerskem leta 1918/19 (glej Kroniko, časopis za slovensko krajevno zgodovino, 26/1978). Po zagotovilu v publikaciji se Spodnja Štajerska (predvsem Dravska dolina) etnografsko ne prišteva k Jugoslaviji, ampak k Avstriji, in velika večina tamkajšnjega prebivalstva se je na osnovi te trditve imela za Avstrijce, odbija vsakršno pripadnost k naši državi ter se želi vrniti v Avstrijo. V nasprotju s tem pa se po tej trditvi »majhne slovenske narodnostne skupine po mestih ne more imeti za predstavnika narodne volje«. K temu avstrijskemu zagotavljanju gre še trditev, da »spodnještajersko prebivalstvo, kolikor ni po jeziku nemško, tvorijo v veliki večini avstrijsko usmerjeni Slovenci«, ki bi se ob plebiscitu izrekli za Avstrijo.

Kot kaže, so navedeno publikacijo spodbudila tedanja avstrijska diplomatska prizadevanja, povezana z napovedano mednarodno (mirovno) konferenco o avstrijskem vprašanju; prva iz serije podobnih konferenc je bila januarja leta 1947 v Londonu. Namen publikacije je bil dvojen: obnoviti zahtevo nemškoavstrijskega nacionalizma iz let med obema svetovnima vojnama po priključitvi slovenske Štajerske Avstriji (ali Nemčiji) in ovreči pričakovano našo zahtevo še zlasti po Radgonskem kotu, kar je še leta 1945 našlo odmevnost tudi v našem tisku.

LJUDSKO-FRONTNA ZBOROVANJA OB SEVERNI MEJI

V Koledarju zgodovine KPJ ZKJ (izšel je pri Časopisnem založniškem podjetju Komunist leta 1969) je Franc Šebjan o Radgonskem kotu najprej zapisal, da je bilo 20. maja 1945 v Gederovcih ob slovensko-avstrijski meji politično zborovanje,

Branko ZUNEC
(se nadaljuje)

POZICIJSKA KARTA OBMOČJA AVSTRIJSKE ŠTAJERSKE, POSELENEGA S SLOVENSKIM AVTOHTONIM PREBIVALSTVOM



NA KMETJSKO-ŽIVILSKEM SEJMU V GORNJI RADGONI

ŠPORTNIKI OLIMPIJE IZ GORICE ŽE ČETRTEČ

Podjetje Terpin iz italijanske Gorice je pokrovitelj športnega združenja Olimpija iz Gorice, ki ga sestavljajo zamejski Slovenci, in že deset let sodeluje na Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni. Zadovoljstvo in ugodno počutje je prispevalo k temu, da so v času sejma na priprave v Gornjo Radgono prišli športniki

Sicer pa trenirajo vsak dan dvakrat pod vodstvom nekdanjega državnega reprezentanta iz Kanala Metoda Tušarja za novo sezono v italijanski odbojarski ligi C-2. Med pripravami igrajo tudi prijateljske tekme s pomurskimi odbojarskimi klubi, sodelovali pa so tudi na odbojarskem turnirju za memorial dr.



Od leve proti desni: Damjan Terpin, dr. Jože Vrtovec in Metod Tušar. Foto: D. L.

Olimpije. Tako so odbojkarji le-tos že četrtič v Gornji Radgoni.

V pogovoru s predsednikom športnega združenja Olimpija dr. Jožetom Vrtovcem in odbojkarjem Damjanom Terpinom smo zvedeli, da prihajajo na priprave v Gornjo Radgono z namenom, da se sprostijo, spoznajo z vrstniki v najsevernejšem delu Slovenije, hkrati pa se kulturno in športno obogatijo. Zelo zadovoljni so bili z nedeljsko paradno kmečkih običajev po radgonskih ulicah.

Lojzeta Toplaka v Apačah. Z bivanjem v Gornji Radgoni so zelo zadovoljni, saj so tokrat prvič prišli na sejem tudi odbojkarice Olimpije, njihova želja pa je, da bi v prihodnje število športnikov, ki bi prišli v obmejno sejemsko mesto, še povečali. To je potrdil tudi prihod pokrajinskega odbojnika za kulturo, prosveto in šport dr. Mirka Spacapana, s predstavniki Sejma pa se je pogovarjal o razširitvi športnega sodelovanja.

Feri Maučec

SEJEM OBISKALI TUDI KITAJCI

V ponedeljek popoldne je sejišče v Gornji Radgoni obiskala tudi kitajska delegacija, ki je tačas gost DO Radenska. Tam namreč kupujejo dve polnilni liniji. Predah med dogovori pa so izrabili za obisk radgonskega sejma.

Delegacija prihaja iz kitajske province Jiangsu, območje Yang Cheng, vodi pa jo župan Qin Chao Zheng.

Na sejmu jih je sprejel direktor sejišča Ivan Kováč in jim najprej predstavil to največjo prireditel v Pomurju in drugo v Jugoslaviji in pri tem poudaril pomen tega sejma v jugoslovanskem prostoru. Po tej predstavitvi pa so si člani delegacije in gostitelji ogledali razstavne prostore, na koncu pa poskusili letošnje dožetke pomurskih vinogradnikov.

D. L.

Teniški turnir za plaketo Pomurskega sejma

Zadnja dva sejemška dneva bosta še posebno zanimiva za ljubitelje tenisa. TVD Partizan — teniška sekcija Gornja Radgona namreč razpisuje 7. odprti teniški turnir za plaketo Pomurskega sejma. Turnir se bo 30. in 31. avgusta začel ob 8. uri, potekal pa na stadionu Bratstva in enotnosti v Gornji Radgoni ter na igriščih hotela Radgona in Radenci. Prijave sprejema Ivan Džozdek dopoldne na telefonsko številko (069) 74-074, po 15. uri pa na (069) 74-504.

DAN INGOLSTADTA NA RADGONSKEM SEJMU

Sobotni dan na radgonskem sejmu je bil v znamenju prijateljskega mesta Murska Sobota — Ingolstadta. Čeprav s skromnim razstavnim prostorom v hali ABC Pomurke — kjer so se predstavili le s svojim »paradnim konjem« firmo Audi in kjer so točili odlično bavarsko pivo ob zvokih narodnega tria — pa so se gostje bolje predstavili v velikem zabaviščnem prostoru. Tam so prikazali bavarsko folkloro, nastopil je že omenjeni trio, zbrane pa je zabaval tudi pihalni orkester prostovoljnega gasilskega društva iz Ingolstadta.

Na tej prireditvi sta spregovorila tudi Peter Schnell, nadžupan tega mesta, in Peter Fridau, predsednik SO Gornja Radgona.

Delegacija, ki je obiskala Mursko Soboto, pa je imela tudi nekatere konkretne pogovore in dogovore o nadaljnjem sodelovanju obeh mest. Le-to naj bi poglobili predvsem v že ustaljenih oblikah športne in kulturne izmenjave, končno pa naj bi začeli tudi s konkretnimi dogovori o gospodarskem sodelovanju. Izhodišče naj bi bilo v velikem potencialu že usposobljene delovne



sile, ki je v Pomurju, delavci pa so se domov vrnili iz Audijskega. Možnosti je več, pa najsi gre za manjše delavnice, ki bi izdelovale ali servisirale avtomobile omenjene firme, ali pa bi šli v konkretnije dogovore o večji tovarni. Nova zakonodaja omogoča boljše sodelovanje in seveda tudi vlaganje tujega kapitala pri nas, zato so sedanji začetni pogovori na dokaj zdravih temeljih in ni

bojazni, da bi doživeli usodo prejšnjih pobud.

Dušan Loparnik

Zakaj niso razstavljeni kunci

Veterinarski inšpektor: Kunci niso razstavljeni zaradi tega, ker se je v Sloveniji, v Slovenski Bistrici, pojavila bolezen mesomotoza (zoonoza), ki se prenaša tudi na ljudi. Zaradi tega smo prejeli prepoved republiške veterinarske uprave, da kunci ne smejo biti razstavljeni.

Emancipacija na sejmu

Poleg redne čuvajske službe pomagajo varovati družbeno premoženje s svojimi štirinožnimi prijatelji tudi člani Kinološkega društva Gornja Radgona. V noči od sobote na nedeljo se jim je pridružila tudi lastnica hudega šolanega psa, ki je to noč opravljal dvojno delo. Varoval je sejišče in verjetno tudi svojo lastnico.

ZA PRENOS ZNANOSTI V PRAKSO

Med številnimi obiskovalci in gosti si je že na dan otvoritve letošnji mednarodni Kmetijsko-živilski sejem v Gornji Radgoni ogledal tudi predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Milan Kneževič. Na vprašanje, kakšni so njegovi vtisi o letošnji sejamski prireditvi, nam je odgovoril, da je zadovoljen s prikazom dosežkov v kmetijstvu; da se sejem v Gornji Radgoni iz leta v leto kakovostneje razvija, pa potrjuje tudi število razstavljalcev in obiskovalcev. Tudi vse druge prireditve, ki

spremljajo osrednjo sejamsko dejavnost, niso le postrle ampak tudi kakovostno izboljšale celotno prireditev. Tako sejem ne predstavlja le dosežkov našega agroživilstva, pač pa skuša tudi vnašati pomembnejše tehnološke rešitve in usmeritve v samo proizvodnjo, vse bolj pa postaja tudi mesto mednarodnega dogovarjanja in sodelovanja na področju znanstvenega dela v agroživilstvu.

Takšno in podobno prireditve naj bi torej prispevale tudi k nadaljnjemu razvoju kmetijstva, ki pa v zadnjem

času še posebej čuti zaostrene razmere gospodarjenja. Ko smo ga vprašali, kakšne ukrepe je pričakovali, da bi se položaj izboljšal, je Milan Kneževič dejal, da so nekateri pomembnejši ukrepi, ki bistveno vplivajo na izboljšanje osnovnih pogojev gospodarjenja, v zadnjem času že bili sprejeti. Predvsem velja to za področje posojilno-denarne politike, ni pa še do konca rešeno vprašanje urejanja cenovnih razmerij. Na področju kmetijstva sicer že imamo določeno neskladje cen, žal pa se cene v kmetijstvu

še vedno ne prilagajajo tekoče rasti cen drugih proizvodov, ki vplivajo na stroške v pridelavi hrane. Zato pričakujemo še določene ukrepe v cenovni politiki, predvsem takšne, ki bi kmetijstvo v primarni delitvi izenačili z drugimi gospodarskimi dejavnostmi. Šele po vsem tem bi z gotovostjo lahko trdili, da so dane vse osnovne možnosti za razvoj kmetijstva, za razširjeno reprodukcijo v kmetijstvu in tudi za večjo odgovornost samega kmetijstva za njegov nadaljnji razvoj.

L. Kovač

NA RADGONSKEM SEJMU PREDSTAVILI SORODNI SEJEM IZ AVSTRIJE

Riedski sejem

Ried na severu Avstrije je podobno obmejno mesto kot Gornja Radgona. Družijo se ena podobnost — obe mesti sta najbolj znani po sejmi. Sejem, ki bo od 29. avgusta do 6. septembra v Riedu (sejem organizirajo vsako drugo leto), bo že 120. sejem v tem mestu. Na osnovi tržne pravice iz leta 1416 je bila 1867. leta v Riedu kmetijsko-obrtna razstava, ki se je sčasoma razvila v velik mednarodni sejem.

Sejem, ki bo prihodnje leto, združuje pravzaprav kar štiri sejme, ILM (Mednarodni kmetijski sejem), IFASA (Mednarodni strokovni sejem za semena), BAUFA (Strokovni sejem za gradnje stanovanj) in Splošni blagovni sejem. Čeprav je vsako parno leto še posebej sejem gradbeništva, so zaradi velikega zanimanja obiskovalcev del tega vključili v jesenski sejem.

Mesto Ried ima okrog 11 tisoč prebivalcev, v času velikega sejma pa se v tem majhnem mestu obrne čez milijon ljudi z vseh koncev sveta. Vseh razstavnih prostorov imajo 184 tisoč kvadratnih metrov, od tega je 36 250 kvadratnih metrov pokritega prostora. V 37 dvoranah razsta-

vlja 1900 razstavljalcev, od teh jih je 800 iz 34 tujih držav. Tako kot na radgonskem Kmetijsko-živilskem sejmu je tudi na riedskem sejmu vsa pozornost namenjena novim kmetijskim strojem, tehniki v kmetijstvu ter živilom — tu so, kot je dejal predsednik sejma dr. Fritz Racher, še daleč pred nami. Prav tako je IFASA, strokovni sejem za semena na 1. mestu v Evropi.

Med številnimi razstavami je najbolj bogata in poučna razstava okrog 250 živali: svetločrasti goveda iz okrožja Innviertel in Hausruckviertel, sivo in črno pisano govedo Zgornje avstrijske zveze, štirih pasem svinj, konj, malih živali in rib.

Prihodnje leto bo na riedskem sejmu veliko gostov, novinarji naj bi prišli kar iz dvajsetih drugih držav. Med njimi bodo tudi jugoslovanski. Za organizirane skupine iz Slovenije in Hrvaške bodo uprava sejma in kmetijska zbornica Ried in Innkreis organizirali zanimive ogledne vzornih kmetij, tako do bo sejem gotovo za mnoge kooperante kmetijskih zadrug prijeten izlet.

Bernarda Peček

ČEBELARJENJE Z VAROOZO

Na območju Pomurja se zani-manje za čebelarstvo iz leta v leto povečuje. Tako je zdaj na našem območju menda že okrog 10 tisoč panjev. Veliko čebelarjev začnebnikov šele spoznava način pridobivanja medu, pa tudi še niso dovolj seznanjeni, kako se zoperstavijo boleznim v čebelarstvu, zlasti varoozi. V okviru strokovnih prireditev na Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni so pripravili tudi predavanje o varoozi. Strokovnjak je povedal, da kljub biološkimi, fiziološkimi in kemoterapevtskim sredstvom, s katerimi se čebelarji borijo proti varoozu, tega zajedalca zdaj še ni mogoče povsem uničiti, kar pa seveda ne pomeni, da bodo obupali. Poleg prej omenjenih načinov za zatiranje varooze so pogoj za ohranitev zaroda močne čebelje družine, saj se v takih zajedalca va-

rooze počasneje razvija, v slabih čebeljih družinah pa se hitreje širi in lahko uniči vse čebele. Čebelar varooze torej naj ne bi podcenjeval, pa tudi vseh boleznih čebel ne bi smel »pripisovati« temu zajedalcu. Dober čebelar torej lahko drži varooze »na vajetih«; zatiranje pa zahteva stroške. Ti seveda vplivajo na gospodarnost čebelarstva. Čebelar mora poznati tega sovražnika, njegove prehrabne navade in tok življenja, je dejal predavatelj — predstavnik Medexa iz Ljubljane. Škoda, da je zaradi nove devizne zakonodaje plačevanje v tujino moteno, pa tako ta organizacija že nekaj časa ne more uvoziti zelo potrebnih zaščitnih sredstev. Sicer pa je teh kar nekaj, med drugim mravljična kislina, ki jo bodo predvidoma izdelovali tudi v lendavski Ina-Nafti.

S. S.

Izvozili za 30 milijonov dinarjev gob

Kmetijska zadruga Panonka iz Murske Sobotice je kljub zastoju izvoza po černobilski katastrofi uspela do sredine avgusta v Avstrijo, ZRN in Italijo izvoziti za 30 milijonov deviznih dinarjev lisičk in jurčkov. Gobe izvažajo sveže ali v razsoli prek tozda Gosad iz delovne organizacije Droga. V Avstrijo pa so izvozili tudi prve pošiljke šampionov svojega kooperanta Marjana Hajdinjaka.

B. H.

Z dobro zaščito do visokih pridelkov

Da sejem v Gornji Radgoni ni le prostor za razstave, pač pa tudi mesto za srečanja strokovnjakov, izmenjavo izkušenj in prenos znanstvenih dosežkov v prakso, potrjujejo tudi številna strokovna posvetovanja in predavanja. Tako so svoje izkušnje med drugim izmenjali tudi kmetijski strokovnjaki, ki se ukvarjajo z varstvom ozimnih žit.

Jugoslavija, pa tudi Slovenija, s pridelki ozimnih žit še vedno močno zaostaja za pomembnejšimi evropskimi pridelovalci, pa čeprav ima dobre naravne možnosti za doseganje visokih pridelkov. To potrjujejo tudi rezultati posameznih pridelovalcev, ki dosegajo 6 in več ton pšenice na hektar, medtem ko povprečni pridelki v Jugoslaviji ne dosegajo niti treh ton.

Poleg zemlje, dobrega semena in ustreznega gnojenja je za visoke pridelke pomembna tudi zaščita pred boleznimi, prav tu pa je še največ pomanjkljivosti. Z uvajanjem novih, visokorodnih sort pšenice dobiva zaščita še večji pomen, saj podatki kažejo, da dobro zaščiteni posevki dajejo tudi do 50 odstotkov višje pridelke od tistih, kjer zaščita ni bila opravljena. Letošnji poskusi z najnovejšimi sortami pšenice v Javlah so pokazali, da so zaščiteni posevki dali v povprečju za 26 odstotkov višje pridelke, pri nekaterih domačih sortah, kot je drava, pa so bili pridelki višji tudi za 50 odstotkov. Podobne rezultate so dali tudi poskusi v Slivnici pri Mariboru in v Staršah.

Med najpogostejšimi boleznimi ozimnih žit so pri nas pepelasta plesen, žitne rje, listna pegavost in rjavenje plevic. Ker pri nas v zadnjem času uvajamo v pridelavo mnogo novih sort ozimnih žit, ki pa niso preskušene in ne vemo, kakšna je njihova odpornost proti posameznim boleznim, je potrebno zaščititi nameniti toliko več pozornosti.

Od pravilne zaščite so torej v veliki meri odvisni pridelki, potrebam zaščite pa se dokaj dobro in hitro prilagaja tudi kemična industrija. Med vodilne izdelovalce zaščitnih sredstev pri nas gotovo sodi Pinus iz Rač, ki je bil tudi pokrovitelj tega posvetovanja v Gornji Radgoni. Na njem so še posebej poudarili, da bi morali v prihodnje pri nas bolj razmišljati o usmerjenem varstvu žit, kar z drugimi besedami pomeni, da je treba posevke opazovati in škropiti, ko je potrebno. Za pepelaste plesni in rje zadošča pri nas v glavnem eno škropljenje, praviloma med klasičenjem, in le izjemoma, če je pojav boleznih zelo močan, je potrebno še eno škropljenje. Nesmotna uporaba fungicidov namreč ni samo gospodarsko neupravičena, pač pa je lahko tudi škodljiva.

L. Kovač

Na sejmu tudi kupujejo

Zanimanje za sejem v Gornji Radgoni je tako med razstavljalci kot tudi med obiskovalci iz leta v leto večje. Že po obisku v prvih dneh bi lahko sklepali, da si bo letošnji sejamsko prireditev ogledalo rekordno število obiskovalcev, organizatorji pa napovedujejo, da jih bo čez 200 tisoč. Največji obisk so zabeležili v nedeljo, ko se je pred vhom na razstavnem prostoru kar trlo obiskovalcev, saj si je razstavljen izdelke in drugo ogledalo 55 tisoč obiskovalcev. Največ obiskovalcev prihaja na sejem iz radovednosti, da se seznanijo z dosežki v agroživilstvu, veliko pa je tudi takšnih, ki na sejmu tudi kupujejo. Dobršen del razstavljenih kmetijskih strojev in opreme je namreč možno tudi kupiti, nekateri razstavljalci pa dajejo kupcem tudi posebne sejmske popuste. Nekaj obiskovalcev smo povprašali, kaj menijo o letošnji sejamski prireditvi.

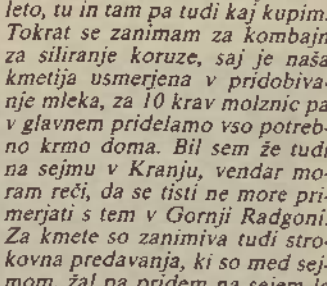
FRANJO TALAN, kmetovalec

iz Ludbrega na Hrvaškem: Sem reden obiskovalec sejma v Gornji Radgoni, in če je le možno, ne izpustim priložnosti, da si ne bi ogledal razstavljenih strojev in opreme. Če se človek odloči za kmetovanje, mora sproti spremljati vse dosežke v kmetijstvu, na sejmi, kot je ta v Gornji Radgoni, pa lahko vse to vidi na enem mestu. Lani sem na sejmu kupil kombajn za koruzo, tokrat pa se zanimam za traktor. Doma imam v hlevu 14 krav molznic, pitam pa še 100 bikov, za pripravo krme za toliko živine pa je seveda nujno potrebna mehanizacija. Z izbiro na tem sejmu sem zadovoljen in reči moram, da po razstavljenih strojih za kmete prav nič ne zaostaja za sejmom v Novem Sadu.



FRANC PAVŠE, kmetovalec iz Prevalj na Koroškem: Ker sem kmet, me pač zanima, kaj se novega in zanimivega dogaja v kmetijstvu, zato si rad ogledam tovrstne prireditve. V Gornjo Radgono prihajam skoraj vsako leto, tu in tam pa tudi kaj kupim. Tokrat se zanimam za kombajn za siliranje koruze, saj je naša kmetija usmerjena v pridobivanje mleka, za 10 krav molznic pa v glavnem pridelamo vso potrebno krmo doma. Bil sem že tudi na sejmu v Kranju, vendar moram reči, da se tisti ne more primerjati s tem v Gornji Radgoni. Za kmete so zanimiva tudi strokovna predavanja, ki so med sejmom, žal pa pridem na sejem le za en dan in tako teh predavanj ne morem poslušati, čeprav bi me zanimala.

FRANC PAVŠE, kmetovalec iz Prevalj na Koroškem: Ker sem kmet, me pač zanima, kaj se novega in zanimivega dogaja v kmetijstvu, zato si rad ogledam tovrstne prireditve. V Gornjo Radgono prihajam skoraj vsako leto, tu in tam pa tudi kaj kupim. Tokrat se zanimam za kombajn za siliranje koruze, saj je naša kmetija usmerjena v pridobivanje mleka, za 10 krav molznic pa v glavnem pridelamo vso potrebno krmo doma. Bil sem že tudi na sejmu v Kranju, vendar moram reči, da se tisti ne more primerjati s tem v Gornji Radgoni. Za kmete so zanimiva tudi strokovna predavanja, ki so med sejmom, žal pa pridem na sejem le za en dan in tako teh predavanj ne morem poslušati, čeprav bi me zanimala.



MARJAN TEŽAK iz Babinec pri Ormožu: Po polmici sem šofer, vendar imam doma tudi kmetijo in me zato zanima, kaj se novega dogaja v kmetijstvu. Ker sem bil službeno odsoten, sem šele zdaj po štirih letih ponovno prišel v Gornjo Radgono in reči moram, da je sejem v tem času izredno napredoval. Večji je razstavni prostor, pa tudi razstavljenih strojev in opreme je veliko več. Ogledal sem si že tudi sejem v Kranju, vendar se s tem v Gornji Radgoni ne da primerjati. Letos sem na sejmu kupil traktor, moti pa me, da je pri istih strojih pri različnih razstavljalcih v ceni tudi nekaj starih milijonov razlike. Sicer pa sem s sejmom zadovoljen in si ga bom v prihodnjih letih še ogledal.

MARJAN TEŽAK iz Babinec pri Ormožu: Po polmici sem šofer, vendar imam doma tudi kmetijo in me zato zanima, kaj se novega dogaja v kmetijstvu. Ker sem bil službeno odsoten, sem šele zdaj po štirih letih ponovno prišel v Gornjo Radgono in reči moram, da je sejem v tem času izredno napredoval. Večji je razstavni prostor, pa tudi razstavljenih strojev in opreme je veliko več. Ogledal sem si že tudi sejem v Kranju, vendar se s tem v Gornji Radgoni ne da primerjati. Letos sem na sejmu kupil traktor, moti pa me, da je pri istih strojih pri različnih razstavljalcih v ceni tudi nekaj starih milijonov razlike. Sicer pa sem s sejmom zadovoljen in si ga bom v prihodnjih letih še ogledal.

L. Kovač



Kunčjereja je donosna

Kunec ni zajec! Kunčjereja je stara gospodarska panoga, ki tudi pri nas prerasča iz ljubiteljske v vse bolj donosno dejavnost. Žal ni konkretnih podatkov o obsegu te reje v svetu, pač pa po tonah prodanega kunčjega mesa sklepa-jemo, da največ kuncev gojijo v Sovjetski zvezi, nato v Franciji, Španiji ... v drugih evropskih državah pa odkupijo od 15 do 60 tisoč ton kunčjega mesa. V Sloveniji znaša tak odkup 25 ton, kar je sorazmerno malo. Nekateri se ne morejo odločiti za rejo kuncev, čeprav imajo prostore, ker se boje kunčje bolezni miksomatoze. Res je, kot smo slišali na strokovnem predavanju v Radgoni, reja kuncev še tvegana, seveda, če ni poskrbljeno za ustrezno zdravstveno varstvo (preventivno cepljenje in drugo). Tako znaša povprečni pogin pri kunčih 20 odstotkov, kar je v primerjavi z drugimi vrstami živali zelo veliko. Ko bodo rejci spoznali vse zakonitosti reje kuncev (kot na primer pri reji piščancev), potem se bo obseg prav gotovo povečal. Precej je odvisno tudi od vrste kuncev. Gojili naj bi predvsem hibridne pasme. Veliko obeta tudi morebitna ločitve reprodukcije (razmnoževanja) od reje. Tako naj bi imeli posebej farme za vzrejo kunčjih mladičev in farme za paitanje. Seveda bi lahko kunce gojili (morda za začetek) v manjšem obsegu. Na vsakem kmečkem gospodarstvu se najde prostor za to. Na voljo je tudi že nekaj tipizirane opreme (kletke). Tudi marsikdo si lahko sam uredi, saj stanejo kletke (v povprečju) na samico 20 tisoč dinarjev. Kunčje samice, stare od 8 do 10 tednov, pa stanejo 8 tisoč dinarjev. Cena samcev (na 10 samice naj bi rejec imel vsaj enega) pa je 10 tisoč dinarjev. V Sloveniji od zasebnih kooperantov odkupijo kunce Kmetijski kombinat Sentjur po 700 dinarjev za kilogram (za kunca dobite v povprečju okrog 2 tisoč dinarjev). Reja do 50 samice (ena letna da do 50 mladičev) je ljubiteljska, če pa re-diš več, recimo 200 samice, pa je dejavnost že tako donosna, da se z njo lahko ukvarjaš poklicno.

S. S.

Hlevi se ponovno polnijo

Vzreja prašičev ponovno oživlja. Na največji slovenski farmi prašičev v Nemščaku pri Murski Soboti so v prvih šestih mesecih letošnjega leta prodali že 2000 plemenskih svinj in marmascev, kar je štirikrat več kot v enakem obdobju leta 1985. Tako bodo letos za potrebe remonta na lastni farmi, na kateri bodo letos vzredili 78 tisoč klavnih prašičev, in za prodajo

drugim rejcem vzredili med šest in sedem tisoč plemenskih živali. V letu 1985 so jih zaradi znanih težav z gospodarnostjo prodali le 4928.

Ponovno oživljanje reje je posledica sprejetih ukrepov ekonomske politike, s katero smo po dveh letih krize spet vzpostavili ustreznost razmerja med ceno koruze in mesa. Razmerje med ceno koruze in ceno žive teže prašiča, ki je za gospodarnost reje ustrezno, je 1:8,5. K oživljanju reje so prispevale tudi 1. julija z 58 na 33 odstotkov znižane obrestne mere za posojila v kmetijstvu porabljenih sredstev. Farma prašičev je tako v prvem polletju 1986 poslovanje sklenila brez izgub, med tem ko je v šestih mesecih leta 1985 imela za 140 milijonov dinarjev izgub.

V letošnjem letu pa so po zaslugi dobrega selekcijskega dela v povprečje dosegli tudi za 0,7 odstotka večjo mesno enoto oziroma v povprečju 33 mesnih enot. V letu 1985 so prašiči v povprečju dosegali mesnatost 32,32.

Letošnji mesnatejši prašiči so imeli tako v povprečju 70 dkg več mesa. Pri 5000 tonah mesa, kolikor so ga prodali v prvih šestih mesecih, so tako na račun mesnatejših prašičev zaslužili pri enaki količini kot v letu 1985 še dodatnih 53,5 milijona dinarjev.

Velja omeniti, da niso tako redki prašiči, pri katerih je izpleten tudi 36 kilogramov čistega mesa od 100 kilogramov žive teže.

Če bodo maja letos sprejeta razmerja med ceno krme in žive teže prašičev obveljala, bodo na farmi Nemščak v ABC Pomurki prihodnje leto ponovno spitali optimalno število 95 tisoč prašičev. V letošnjem letu, ko se je stanje po dveh letih krize v prašičereji začelo popravljati, bodo spitali 78 tisoč prašičev oziroma pridelili 7.500 ton mesa. Ob vseh sicer ugodnih gibanjih pa ne gre prezreti, da se zaradi hitre rasti cen krmil nad rejci prašičev že začnejo zbirati črni oblaki. Upati je, da jih bodo uspeli pravočasno razgnati.

Boris Hegeduš

Suša ogrozila poljščine

Prave poletne vročine so trajale s krajšimi prekinitvami že od sredine junija. Večji del Slovenije ni imel izdatnejših padavin od 25. julija do 20. avgusta. Visoke temperature in pomanjkanje padavin so ponekod ogrozile pridelke poljščin in travinja.

manjšim deležem suhih listov. To velja za koristne in stolpne silose.

Priporočamo, da jesenski pridelek trave silirate zmerno uvel skupaj s koruzno silazo.

Po silažni koruzi priporočamo setev mnogocvetne hljčke za spomladansko rabo, čeprav je lahko ta setev

STROKOVNJAKI SVETUJEJO

Precej posevkov silažne koruze je poškodovanih zaradi suše, na plitvih peščenih tleh so se začeli sušiti spodnji listi. Zaradi suše poškodovano koruzo bomo silirali nekaj prej, vendar pretirano zgodnje siliranje ne priporočamo. Steblo in storž vsebujejo še veliko vode, taka silaža ima kljub suhim listom še preveč vlage, zato je kakovost slaba, v silaži je preveč osetne kisline in živali je pojedlo premalo. Pri siliranju koruze z velikim deležem suhih listov je treba silažo dobro potlačiti in skrbno pokriti. V gornji plasti silosa naj bo silaža z

zaradi vremena tvegana. Zaradi suše bodo pridelki na travnikih v avgustu precej manjši.

Za gnojenje travnikov, pašnikov in sejane travno-deteljne mešanice priporočamo takojšnje dnojevanje z dušikom, in sicer 150–250 kg KAN/ha ali z NPK s poudarjeno vsebnostjo dušika. Iz dnojenih travnikov pa morate obvezno pospraviti pridelek pred zimo, sicer bi previsoka ruša pozimi utrpela škodo zaradi snežne plesni.

Priporočamo, da vso jesensko rast na vseh naravnih in sejanih travnikih porabite z jesensko pašo. Kjer pašna ni mogoča, porabite pozno jesensko rast za zeleno krmo.

(Kmetijski inštitut Slovenije)

Turnišče: Cene pujskov

Minuli četrtek, 21. avgusta, so rejci ponujali na sejmu v Turnišču 62 pujskov, starih od 7 do 10 tednov. Povpraševanje je bilo tokrat izredno veliko, zato so prodali tudi vse živali. Za par so zahtevali od 24.000 do 30.000 dinarjev.

Sejem v Turnišču se začne ob 7. uri. Prodajalci pa morajo obvezno imeti potne liste za živali.



V Bogojni so dobri kmetovalci, še posebno živinorejci. Življenje v tej vasi, ki šteje okoli 600 prebivalcev, se prebujajo zgodaj zjutraj, ko vaščanke prinašajo mleko na zbirno mesto. Vsak dan ga prinesejo 1400 litrov. Foto: Jani D.



Vinogradi dobro kažejo, to priča tudi slika, saj je potrebno pravočasno kupiti sode. V Lendavi jih prodajajo vsako nedeljo pred blagovnico. Z izdelovalcem sodov pa je vedno potrebno »handlati«, saj cene niso majhne. Foto: Jani D.

Mlin je načel zob časa



Mlin ob potoku Črncu v Trnju že nekaj let sameva in ga je načel zob časa. Vendar pa lastniki niso krivi, da mlinška kolesa mirujejo. Vode v Črncu je namreč premalo, da bi se kamni lahko vrteli. Prav bi bilo, da bi se v krajevni skupnosti Črenšovci in Trnjamci potrudili in mlin ohranili vsaj kot spomin na čase, ko so se pela mlinška kolesa. J. Žerdin

Ali je tako prav?

Nevsakdanji dogodek se je pred kratkim pripetil 78-letnemu upokojujencu Ivanu Karoliju iz Rakičana.

Ivan Karoli se je v murskosoboški bolnišnici zdravil na oddelku za nego in zdravljenje pljuč. Po nekajdnevni zdravniški negi mu je bolnišnica izdala odpustnico.

Prevoz onemoglega bolnika je opravil tov. Franc Starešinič, šofer rešilne postaje M. Sobota. Na domu upokojenca ni bilo nikogar, sin in snaha sta bila v službi v popoldanski izmeni. Tov. Starešinič je odpuščenega bolnika odložil kar na stopnišču, ne da bi nanj opozoril vsaj najbližjega sosedu, ki bi onemoglemu starčku priskočil na pomoč.

Čez nekaj ur ga je na stopnišču našel vnuk, ki je hotel dedka obiskati v bolnišnici, vendar je tu zvedel o njegovem odpustu. Pomagal mu je v posteljo in o dogodku obvestil svojce. Le-ti so ugotovili, da je bolnik negiben in psihično zelo prizadet.

Poklicali so dežurnega zdravnika dr. Hekliča, ki je takoj ukrepal in bolnika napotil v psihiatrično bolnišnico v Ormožu.

Zdravstveni delavci ormoške bolnišnice so se čudili absurdnemu odpustu 78-letnega hudo bolnega starčka oz. nepravčasni napotitvi v ormoško bolnišnico. Domnevna možganska kap je odpuščenega bolnika priklenila na posteljo in ga psihično zelo prizadela.

Menimo, da je tako ravnanje nehumano, saj bi bolnika morali premestiti na ustrezeni oddelk.

Prav tako je tov. Starešinič svojo dolžnost opravil skrajno neodgovorno in brez vsake človekoljubnosti, ki bi jo človek prisodil njegovemu službenemu položaju v zdravstvu.

S tem člankom želimo opozoriti na nehumano in neodgovorno ravnanje z ljudmi, ki ob svoji hudi bolezni ostanejo prepuščeni sami sebi zaradi pomanjkanja človekoljubnosti pri ljudeh, ki bi je morali imeti največ.

Družina Karoli

AGROSTROJ LJUBLJANA NA KMETIJSKEM SEJMU



● Silosi za silažo ● Silosi za moko ● Silosi za močna krmila
● Silosi za cement in pesek ● Kosilnice AGROAL 602
● Motome in električne žage ALPINA

VRTNA GARNITURA UDOBJE



Vaša prednost je v tem, da lahko poljubno izbirate kombinacije sedežnih garnitur (miza, stoli, samo klopi itn.) ter kupite samo osnovne elemente v naravni Al-izvedbi, barvane ali plastificirane.

POCENI — UDOBNO — TRPEŽNO
KOMBINACIJE PO LASTNEM OKUSU

AGROSTROJ LJUBLJANA

Informacije
AGROSTROJ LJUBLJANA
61000 Ljubljana
Draga 41

telefon: (061) 555 366
telex 31271

50 let dela in uspehov GD Šalamenci

Pod tem naslovom je potekala slovesnost ob 50. obletnici obstoja GD v Šalamencih. Začela se je na vaškem pokopališču, kjer so se spomnili 24 umrlih članov društva. Izrekli so jim zahvalo za njihovo delo ter položili vence.

Osrednja slovesnost pa je bila popoldne pred novo urejenim vaško-gasilskim domom. Poleg vaščanov so se slovesnosti udeležili še predstavniki OGZ Ernest Ežry, predstavnik KS in številni člani GD iz sektorja ter okoliških vasi.

Slovesnost je minila. Kratak nedeljski popoldan je bil premla, da bi bilo mogoče v njem prikazati vse delo, ki ga je opravilo zelo delavno GD. Vendar pa ni treba le besed. O tem pričajo nov, sodoben gasilski avtomobil iz letošnjega leta, obnovljen in preurejen vaško-gasilski dom, letos na novo zgrajena drvarnica, lepo urejena spominska soba in na koncu še vedno dobra volja aktivnih članov društva in njihova nenehna pripravljenost, pomagati drugim v nesreči. In to je dovolj, da lahko brez zadržkov še enkrat izrečemo zahvalo aktivnemu GD Šalamenci in mu želimo dela in uspehov tudi v prihodnosti. Bernarda Pintarič Šalamenci

Širijo gasilski dom



Vaščani Krajne gradijo prizidek k vaško-gasilskemu domu, obenem pa bodo obnovili celotni dom. V preurejenih prostorih bodo dobili mesto gasilci ter družbenopolitične organizacije, hitreje pa bodo lahko razvili kulturno in druge dejavnosti. Nove prostore bodo uredili do jeseni. frku



V Pomurju imamo veliko neustreznih in težko prehodnih cest, ki so potrebne obnove. Mednje sodi tudi cestna povezava med Bukovnico in Dobrovnikom, na kateri so potekala dela v najbolj vročih dneh letošnjega poletja. Delavci cestnega podjetja Maribor iz Lendave so očistili jarke in cesto nekoliko razširili, predvsem pa skušali ob pomoči strojev odpraviti posledice pomladne odjuge in deformacije, ki jih je le-ta povzročila. Sredstva za ureditev so republiška, v višini tristo milijonov, namenjena za odpravo posledic ostre zime in utrditve cest pred novimi vremenskimi nevarnostmi. bb

Foto: J. Graj

Festival v Bogojni uspel

V Bogojni so organizirali festival Glas mladih pevcev Bogojina 86. V polni dvorani je nastopilo trinajst mladih pevcev, prvo nagrado pa je dobila Sonja Tkalič. Pevce je spremljal ansambel Kri. Predi-tev, ki je po oceni obiskovalcev lepo uspela, je pripravila ZSMS Bogojina. K. Ščavničar

S KMETIJE V MESTO IN ŠE V GOSTILNO

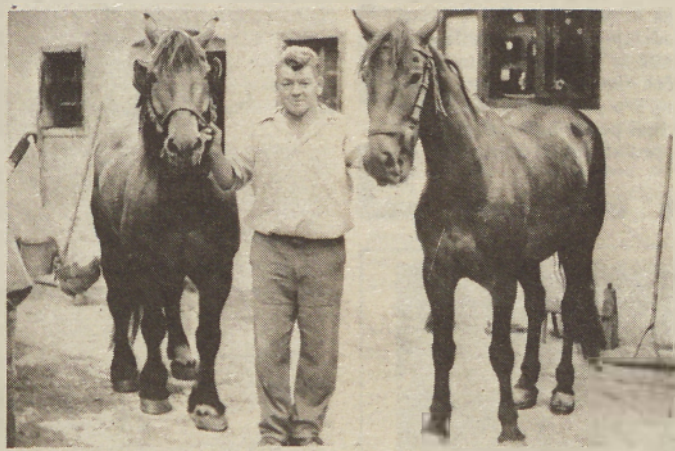
Najprej smo se ondan ustavili pri Suličevih v Ritkarovcih, ki pravzaprav danes niti niso več samostojna vas, pač pa zaselek kraja z madžarskim nazivom Kéthölgy, na dvojezični krajevni tabli pa piše tudi Verica-Ritkarovci.

Gospodar Jožef je bil na dvo-rišču in se je odpravljati delat na njive. V »štali« sta že hrzala konja, ki bi si rada razgibala urne noge. Če bi bilo treba, pa bi Jožef »zapregel« star traktor, ki je stal na gumnu.

V Porabju in še posebno v drugih predelih Ljudske republike Madžarske je malo zasebnih kmetovalcev, zato nas je zanimalo, kako je na njihovi kmetiji.

»Imamo okrog 15 »plugov« zemlje. Pridelujemo vse po malem. Človek bi imel veselje delati, če ne bi bilo toliko divjačine. Tako se zgodi, da nam krouzo že pred spravilom pojedjo divje svinje ali srnjad. Davek (porcija) pa je treba plačati, in to kar precej, saj zneso 70 tisoč forintov letno — za zemljo, traktor in konje. Zato mladi dandanes nočejo več ostati doma na zemlji. Tudi naša hčerka se je preselila v »va-

znanca z Gornjega Senika Franca Bajzeka. Za pogovor je imel le malo časa, vendar pa je rade volje za trenutek postal in pokramljal z nami.



Jožefova konja sta komaj čakala, da bi si razgibala urne noge.

»Zdaj sem končal 3. letnik srednje gostinske šole v Szombathelyu. Še eno leto torej in bom imel svoj poklic. Toda ne vem še, če bom delal v gostinstvu, ker bi rad nadaljeval šolanje na katedri za slovenski jezik in književnost na Visoki učiteljski šoli Szombathely. Če se bom dobro učil, upam, da se bom lahko vpisal. Studiral bi slovenščino in zgodovino.«

— Kaj pa na gostinski šoli, imate slovenščino?

»Posebnih ur slovenskega jezika nimamo, pač pa zdaj že drugo leto deluje slovenski krožek, h kateremu se lahko prijavimo. Od 10 učencev iz Porabja nas ga je v minulem šolskem letu obiskovalo 9. Vodi ga je tovarišica Gašparjeva, ki na šoli uči tudi kuharico. Zbirali smo se enkrat tedensko za uro in pol, se pogovarjali, poslušali plošče, učili pesmi ter si obnavljali tudi znanje iz slovenske književnosti in slovniice. Zame je bilo vse to zanimivo in koristno.«

— Ob koncu tedna se najbrž vračate domov — na Gornji Senik?

»Da, komaj čakam, da pride petek in se vrnem domov. Zvečer so po navadi vaje mešanega pevskega zbora Avgust Pavel, pri katerem tudi jaz z veseljem sodelujem. Pridružil pa sem se tudi mladinski folklorni skupini na Gornjem Seniku, ki jo vodi Alojz Hanžek. Plešemo predvsem slovenske ljudske plesne.«

Poslovili smo se z željo, da bi bilo še več tako aktivnih mladih Slovencev v Porabju.

Narda spet raste

Naposled pa smo se zapeljali že v 11 kilometrov oddaljeno vasico (od županijskega središča) Narda. Ustavili smo se v vaški gostilni, da bi se nekoliko okrepčali. No, tudi tamkaj smo že ob vstopu zagledali znanca, ki je bil nedavno na srečanju (skupni seji) narodnostnih komisij v Murski Soboti. To je Imre Bošič, ki je

obenem tudi vodja gostišča. Pravzaprav ga je vzel v najem.

»V gostilni delam že 7 let. Toliko časa sem pravzaprav vodja gostišča, sicer pa sem že prej po-

naši predniki preselili pred davnimi leti. Hrvaški jezik se pri nas naučijo skoraj vsi, tudi Madžari, ki se poročijo k nam. Njim smo pred nedavnim namenili tudi posebno prireditev. Povabili smo jih v gostilno in jim prikazali svojo kulturno tradicijo, jim zapeli hrvaške pesmi in zaplesali naše ljudske plesne. Doma govorimo v narečju, otroci pa se v šoli, ki je na Gornjem Čatarju, učijo hrvaški knjižni jezik. Materinščino ohranjamo tudi s kulturnim delovanjem. Naša folklorna skupina je gostovala tudi v Sloveniji.«

— Kaj pa stiki z matičnim narodom, s Hrvaško?

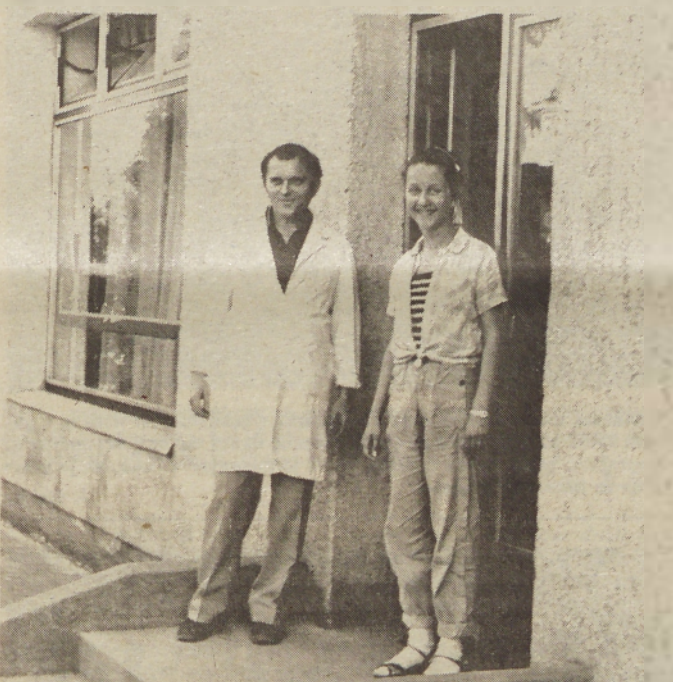
»Žal nimamo nobenih vezi, mislim pa, da bi bilo to dobro. Sodelujemo pa z gradiščanskimi Hrvati v Avstriji.«

— Zadnjič ste bili v Murski Soboti na skupni seji narodnostnih komisij Pomurja in Železne županije. S takšnimi vtisi ste se vrnili?

»Bilo je zelo lepo. Marsikaj smo zvedeli in videli. Tudi mi bi radi, da bi se pri nas delalo tako kot pri vas, kjer živijo Madžari. Vaše izkušnje pri ureditvi narodnostne politike so zelo dobre.«

Na takšne ocene smo seveda lahko vsaj malo ponosni. Če pa bi poskušali vsaj bežno primerjati narodnostno življenje v Porabju s predeli, kjer živijo pripadniki hrvaške narodnosti, bi lahko ugotovili, da je veliko podobnega. Vseeno pa se zdi, da Hrvati ohranjajo svojo materino besedo z večjim zanosom kot v večini porabskih vaseh.

JOŽE GRAJ



Imre Bošič iz Narde pred svojo (najeto) gostilno. Je tudi prizadeven narodnostni aktivist. Gladko govori hrvaški jezik in tudi slovenska beseda mu ni tuja.

Srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve Murska Sobota, Veljka Vlahovića 12, razpisuje po sklepu komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge za šolsko leto 1986/87:

A) ZA NEDOLOČEN ČAS S POLNIM DELOVNIM ČASOM:

1. 1 organizator proizvodnega dela

B) ZA DOLOČEN ČAS S POLNIM DELOVNIM ČASOM:

1. 1 učitelj praktičnega pouka v tekstilnotehni. usmeritvi

2. 1 učitelj biologije

3. 1 učitelj slovenskega jezika

C) ZA DOLOČEN ČAS S POLOVIČNIM DELOVNIM ČASOM:

1. 1 učitelj obrambe in zaščite

POGOJI:

- A) — 1.: višja strokovna izobrazba ustrezne smeri, strokovni izpit, pedagoško-andragoška izobrazba
B) — 1.: inž. tekstilno-konf. tehnologije, prej končana ustrezna poklicna šola, 3 leta delovnih izkušenj
— 2.: visoka izobrazba pedagoške smeri biologija ali pedagoške smeri biologija—kemija
— 3.: končana Filozofska fakulteta, smer slovenski jezik
C) — 1.: končana fakulteta FSPN, smer obramba in zaščita
Nastop dela je za razpisano mesto dela in naloge pod točko A 1 od 1. 9. 1986 za nedoločen čas, pod točko B 1 od 1. 9. 1986 do 31. 8. 1987, pod točko B 2 od 1. 9. 1986 do vrnitve delavke s porodniškega dopusta (predvidoma do marca 1987), pod točko B 3 od 1. 9. 1986 do konca oktobra 1986 (do vrnitve delavke s porodniškega dopusta), C 1 od 1. 9. 1986 do konca šol. leta s pripadajočim letnim dopustom.
Ustrezne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh objavi na naslov:
Srednješolski center tehniško-pedagoške usmeritve Murska Sobota, Veljka Vlahovića 12, telefon: 21-640, interna 27.



Že na zunan je nova monoštrška šola videti dokaj velika in lepa. V minulem šolskem letu je 12 učencev 1. razreda obiskovalo dvojezični pouk (madžarščina-slovenščina pri predmetih spoznavanje narave in družbe in glasbeni pouk), slovenščino kot samostojen predmet pa je imelo 81 učencev.

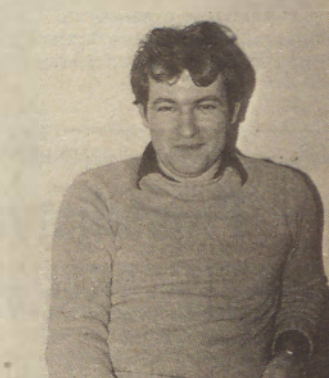
Ali bo letos večje zanimanje za dvojezični pouk?

Kdor pride na obisk v Monošter in se zanima tudi za narodnostna vprašanja, mu gostitelji s ponosom pripovedujejo tudi o novi osnovni šoli, ki so jo odprli lansko leto, obiskujejo pa jo tudi otroci iz Slovenske vasi (od 1. do 8. razreda) in Sakalovec (od 5. do 8. razreda) pa tudi otroci slovenske narodnosti iz Monoštra. In s ponosom vam tudi povedo, kako lepa je njihova nova šola, in da imajo v njej tudi dvojezični pouk.

»Glede na demografski položaj je bil naš cilj, da bi ustanovili novo šolo, ki bi obenem koristila narodnostnemu pouku. Šola obiskujejo tudi otroci slovenske in nemške narodnosti, zato smo uvedli pouk slovenskega in nemškega jezika, poskusno pa smo uvedli tudi dvojezično poučevanje predmetov spoznavanje narave in družbe in glasbene vzgoje. Glede na možnost bomo ta pouk še razširili. Po mojem občutku so zavora subjektivni vzroki, ker nimamo dovolj pedagogov, ki bi primerno obvladali oba jezika,« nam je ob našem obisku v novi šoli povedal ravnatelj Csaba Kolar. Zvedeli smo tudi, da meri šola 6 tisoč kvadratnih metrov, da je v njej 24 učilnic in velika telovadnica (50 x 25 m) in še številni drugi potrebni prostori. Pouk obiskuje okrog 600 učencev, poučuje pa jih blizu 50 pedagoških delavcev.

Tako kot vsepovsod drugod bo-

do 1. septembra začeli novo šolsko leto. Delni dvojezični pouk bodo imeli v 1. in 2. razredu. Obvezen je samo za učence iz Slovenske vasi (madžarščina-slovenščina) in Rábafüzesa (madžarščina-



CSABA KOLAR, ravnatelj nove monoštrške šole: »Glede na možnost bomo dvojezični pouk še razširili. Po mojem občutku so zavora subjektivni vzroki, ker nimamo dovolj pedagogov, ki bi enakovredno obvladali oba jezika.«

nemščina), drugi otroci slovenske ali nemške narodnosti pa se lahko k dvojezičnemu pouku prijavijo. Žal je bilo doslej zanimanje dokaj pičlo.

J. G.

Na podlagi 8. člena odloka o priznanjih in nagradah občine Murska Sobota (Uradne objave, št. 8/73) Komisija za podeljevanje priznanj in nagrad občine Murska Sobota objavlja

RAZPIS

za vložitve predlogov za podelitev priznanj in nagrad občine Murska Sobota

1. Skupščina občine Murska Sobota podeljuje priznanja in nagrade temeljnimi organizacijam združenega dela, drugim samoupravnim organizacijam in skupnostim, krajevnim in samoupravnim interesnim skupnostim, društvom in posameznikom (v nadaljnjem besedilu kandidatom) za izredno uspešno in družbeno pomembno delo, s katerim so dosegli nadpovprečne rezultate trajnejšega pomena in imajo posebne zasluge pri razvoju samoupravnih socialističnih odnosov, krepitevi SLO in družbene samozaščite, ter so bistveno prispevali k razvoju in ugledu občine Murska Sobota. Kandidati za občinsko nagrado in priznanje so lahko z vseh področij življenja in dela, zlasti gospodarstva, vzgoje in izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva in socialnega varstva.

2. Priznanja in nagrade se v smislu 1. točke podeljujejo po naslednjih kriterijih:

1. za nadpovprečne uspehe, dosežene v gospodarstvu, ki se kažejo v rasti organizacije, produktivnosti, širitvi materialne osnove, novi tehnologiji dela ter v poglobljanju socialističnih samoupravnih odnosov;
2. za nadpovprečne in večletne uspehe pri ureditvi vzgojnih in izobraževalnih ciljev, povezanih s potrebami združenega dela, ki so pripomogli k boljši kvalifikacijski sestavi delavcev, da le-ti s svojim znanjem spreminjajo delovne razmere in zagotavljajo večjo kakovost na vseh področjih združenega dela;
3. za nadpovprečno uspešno delo v kulturi, znanosti in telesni kulturi, ki prispeva k družbenemu napredku, povezovanju delavcev in delovnih ljudi v občini, krepi samoupravne odnose in razvija širše povezovanje v domovini in izven njenih meja;
4. za nadpovprečne dosežke pri organiziranju in zagotavljanju zdravstvenega in socialnega varstva delovnih ljudi in občanov;
5. za nadpovprečne delovne rezultate v drugih dejavnostih.

3. Predloge za podelitev priznanj in nagrad občine M. Sobota dajejo družbenopolitične organizacije, samoupravni organi tozdov in drugih samoupravnih organizacij in skupnosti, organi samoupravnih interesnih skupnosti, krajevne skupnosti, skupščina občine in njeni organi.

Predlog mora vsebovati:

- podatke o kandidatu;
- kratak življenjepis (za fizične osebe);
- navedba ali se ga predlaga za a) častnega občana b) zahvalno listino c) zahvalno listino z denarno nagrado;
- izčrpano obrazložitev in predložitev dokumentacije za utemeljitev predloga.

4. Predloge za podelitev priznanj in nagrad občine Murska Sobota je treba vložiti do 30. septembra 1986 Komisiji za podelitev priznanj in nagrad skupščine občine Murska Sobota.

Komisija za podelitev priznanj in nagrad skupščine občine M. Sobota

30 LET GD KOŠAROVCI

Gasilsko društvo Košarovci je preteklo nedeljo proslavilo 30-letnico delovanja. Ob tej priložnosti so pripravili slovesnost in pregledali svoje delo. Kljub maloštevilnemu prebivalstvu je društvo zelo delavno, saj si je v zadnjih desetih letih zgradilo nov gasilski dom, kupilo motorno brizgalno, sedaj pa še gasilsko vozilo. Po svoji dejavnosti je lahko GD Košarovci zgled drugim.

fm

V BAKOVCIH PREVZELI GASILSKO VOZILO

Na slovesnosti, ki jo je pripravilo primestno gasilsko društvo Bakovci, so v nedeljo prevzeli novo orodno gasilsko vozilo, ki je stalo 4.800.000 dinarjev. Sredstva v višini 60 odstotkov so zbrali doma, 40 odstotkov pa je prispevala samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požari Murska Sobota. Gasilsko društvo Bakovci nenehno skrbi za posodabljanje opreme in je tudi eno najmočnejših primestnih društev.

fm

SEKTORSKE VAJE V GANČANIH

V nedeljo so bile v Gančanih zadnje sektorske vaje v soboški občini. Sodelovalo je 14 gasilskotehničnih enot in enot prve medicinske pomoči civilne zaščite. Ekipa se se pomerila v hitri vaji z orodjem in v športni disciplini — teku na 350 metrov z ovirami.

fm

PREIZKUS V BREZOVCIH IN MARTJANCIH

Občinski štab civilne zaščite Murska Sobota je preteklo nedeljo pripravil preizkus usposobljenosti. Na tekmovanju so pripadniki civilne zaščite pokazali primerno usposobljenost. S takimi preizkusi bodo v soboški občini nadaljevali.

fm

ŠALINCI

Obnovljen pomnik preteklosti



V Šalincih so pripravili krajšo slovesnost, na kateri so odkrili obnovljen, več kot 450 let star pomnik. Nastal je v časih, ki so povezani s trpljenjem in upi naših pradedov, v časih, ki so jih spremljale naravne nesreče, lakota in nalezljive bolezni. Ta pomnik (in mnogi) pa je ostal kot spomin in opozorilo. In kot je ob odkritju dejal Erih Mohorčič: »Od kulture in znanja ljudi je in bo odvisno, kako bomo živeli in premagovali nevarnosti brez velikih žrtev. Imejmo human odnos do naše dediščine, kdaj pa kdaj ustavimo korak pred pomniki in pomislimo na njihovo sporočilnost.«

Obnovo je organiziralo Turistično—olepševalno društvo Veržej, denar pa so prispevali: krajan iz Šalincev in Kristanec, Občinska kulturna skupnost Ljutomer, krajevna skupnost Veržej in TOD Veržej.

D. L.

OBISKALI MLADE POMURCE NA ĐERDAPU

Prijateljstvo, ki ostaja

Na več načinov se ustvarja vez prijateljstva in bratstva med mestoma Murska Sobota in Paračino, tudi s tradicionalno bratsko brigado, na kateri sodelujejo mladinci obeh krajev.

S skupnim delom so začeli v avgustu. Najprej so urejali nasipe Đerdapa, sedaj pa sodelujejo pri arheoloških izkopavanjih. Naših 17 brigadirjev, pa tudi druge mladince in sodelavce, so konec prejšnjega tedna obiskali družbenopolitični predstavniki soboške občine. Z delom brigadirjev, tudi pomurskih, so zadovoljni, saj so v prvi dekadi (desetih dneh) presegli načrtovano in bili uspešni tudi na udarni dan.

Poleg z uspehi na trasi pa so mladi prostovoljni delavci lahko zadovoljni še z družabnim življenjem in udobjem, ki jim ga daje prenovljeno, sodobno urejeno naselje v Kladovu.

Prihodnje leto bodo organizacijsko vlogo in dolžnosti prevzeli Sobošani, o kraju dela naslednje bratske brigade pa še razmišljajo.

M. H.

LJUTOMER

Uspešna krvodajalska akcija



Prejšnji teden je bila v Ljutomeru tridnevna krvodajalska akcija, ki jo je organiziral Rdeči križ Slovenije, izvedel pa Zavod za transfuzijo Ljubljana. Ob pomoči občinske in osnovnih organizacij Rdečega križa je dalo kri 851 prostovoljcev, kar je največ doslej. Če k temu prištejemo še 200 prostovoljcev, ki so darovali kri za soboško bolnico že prej, se je krvodajalskih akcij v občini Ljutomer letos udeležilo prek 1000 krvodajalcev ali največ doslej. Zatorej lahko zapišemo, da številno krvodajalcev iz leta v leto narašča, da se občani zavedajo pomembnosti in nujnosti in da se zgledujejo po takšnih krvodajalcih, kot je Fran Šauperl iz Ljutomera, ki je dal kri že sedemdesetlet.

D. L.

»Najbolje smo se razumeli s Škoti!«

Tako je mnenje Alojza Klemenčiča, Mirana Matisa in Klavdije Kuhar, treh mladincev, ki so bili v sedemčlanski skupini na mednarodnem poletnem mladinskem taboru ob Bagarskem jezeru v bližini zahodnonemškega Ingolstadta. Ob tem so poudarili, da angleščine ne obvladajo najbolje (bolj jim gre z jezika nemščina), pa vendar so si bili najbližje s Škoti.

Tabora, ki je trajal od 3. do 15. avgusta, so se udeležili mladi iz Italije, Škotske, Francije, ZRN in Jugoslavije, od koder je prišlo pet Pomurcev in dva Mariborčana. Alojz, Miran in Klavdija so nam povedali, da je bilo ob jezeru izredno prijetno in da se bodo podobnih prireditve, če bo to le možno, še zagotovo udeležili. Na letošnjem taboru je bilo približno 60 mladih (od 15 do 17 let), ki so med skoraj dvotedenskim druženjem stikali številne prijateljske vezi, obenem pa dobili spoznanja del Zahodne Nemčije.

Tovrstni tabori so gotovo dobrodošla oblika preživljanja počitnic mladim, saj vsi dobro vemo, kakšne so materialne razmere v povprečnih slovenskih družinah. Poleg vsega je to zelo dobra prilika, da se mladi naučijo kakšnega svetovnih jezikov, zato bi se morali še naprej udeleževati teh manifestacij mednarodnega prijateljstva in sodelovanja. Drugo leto bo podobna prireditev v italijanski Carreri, če pa bo kdaj pri nas, še ni popolnoma jasno, saj gre po besedah naših sogovornikov za dokaj velike izdatke — tako je na primer za letošnji tabor mesto Ingolstadt dalo 25 tisoč nemških mark, tovarena Audi pa še nadaljnjih 50 tisoč.

Bojan Peček

GD SERDICA

Dobili orodno gasilsko vozilo

V Serdici na Goriškem je bila gasilska slovesnost, na kateri so prevzeli orodno gasilsko vozilo, ki je stalo 4.800.000 dinarjev. Okrog 60 odstotkov sredstev so zbrali krajan, gasilsko društvo in krajevna skupnost, drugo pa je prispeval sis za varstvo pred požari občine Murska Sobota. Na slovesnosti — na njej so bili številni gasilci in občani iz sosednjih krajev ter gasilci iz Avstrije, s katerimi že vrsto let uspešno sodelujejo — sta govorila predsednik KS Rogašovci Edvard Mihalič in poveljnik občinske gasilske zveze Murska Sobota Franček Gomboc. Kroniko je prebral predsednik društva Janez Lang. Na prireditvi so zaslužnim podelili priznanja, pripravili pa so tudi pester kulturni program, v katerem so sodelovali recitatorji, pevski zbor iz Kuzme in godba na pihala iz Avstrije.

F. M.



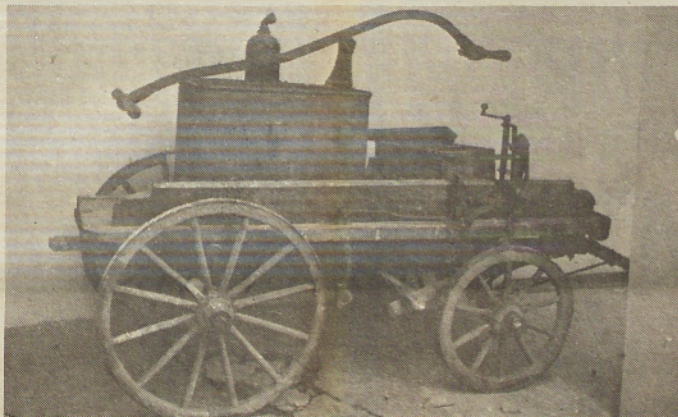
Priznanje za dobro sodelovanje z JLA

Na predlog Komisije za podelitev priznanj sozda ABC Pomurka je delavski svet te organizacije sprejel odločitev, da v letu 1986 za dobro večletno sodelovanje podeli priznanje VOJAŠKI POŠTI 1083/3.

Priznanje je v času obiska v Murski Soboti sprejel generalmajor Anton Juričič.

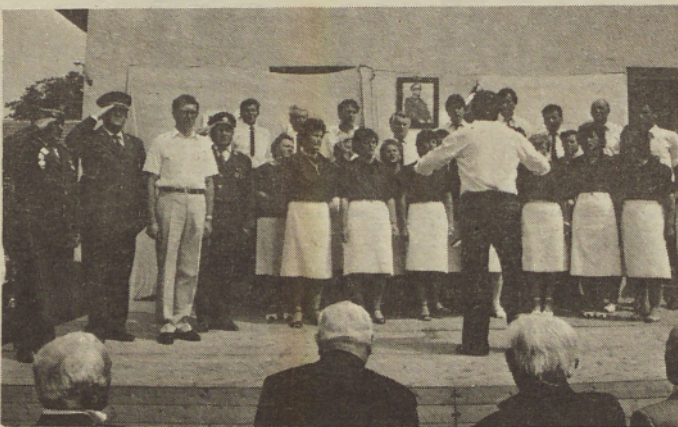
Foto: Lado Klar

Boris Hegeduš



Ob nenehni modernizaciji gasilske opreme v gasilskih društvih in v gasilstvu sploh postaja stara gasilska oprema, danes vse bolj nepopolna in neuporabna. Stara vodna črpalka, ki so jo poganjali z roko, pa je pravzaprav že muzejski predmet.

J. Gabor



Rogašovski pevci

Pri KUDU Rogašovci že dolga leta uspešno deluje mešani pevski zbor pod vodstvom Stefana Rožmana. Skoraj ne mine slovesnost ali kakšna večja prireditev na območju KS Rogašovci in Kuzma, da ne bi nastopil pevski zbor. Tudi v tem dopustniškem času pevci ne mirujejo, saj nastopajo na gasilskih obletnicah, prevzemih gasilskih avtomobilov ipd. Rogašovski pevci pa nastopajo tudi na občinskih in medobčinskih revijah pevskih zborov. V letošnjem letu je bil zbor dva dni gost porabskih Slovencev. S slovensko pesmijo so nastopili v Kormendu in na Gornjem Seniku. S tem so vrnili obisk pevskega zbora Avgusta Pavla iz Gornjega Senika, ki je aprila gostoval v Rogašovcih. Zbor je že nekajkrat nastopil tudi na Taboru slovenskih pevskih zborov v Sentvidu pri Stični. Žal se je letošnjega 17. tabora udeležila le petčlanska delegacija.

Na posnetku: Mešani pevski zbor Rogašovci na nastopu ob 60-letnici obstoja GD Rogašovci.

G. K.

Na Blagušu ribolov vsak dan

Od 4. julija lahko ribiči lovijo ribe v Blaguškem jezeru vsak dan. Dovoljen je tudi ribolov v rezervatu na drugi strani ceste. Ker letos ni ribolova na Negovskem jezeru, je ribolova na Blaguškem jezeru več.

Naj omenimo še aktivnost članov ribiške družine Radgona, ki iz struge reke Ščavnice rešujejo ribe in jih odvažajo v Blaguško jezero. To je potrebno zato, ker bo na videmskem območju Ščavnica regulirana.

Ludvik Kramberger



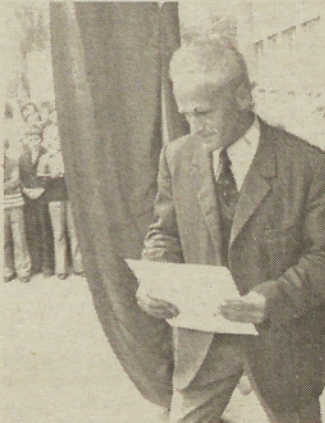
To je gasilski naraščaj v Lipi. Pionirska moška desetina deluje že pet let. Uspehi so vedno spodbudni. Vodja desetine je Jože Žalig.

Jože Žerdin

STREHOVCI

Mladi iz Osnovne Organizacije v Strehovcih so zelo aktivni. To dokazujejo delovne akcije, ki jih organizirajo vsako leto. V letošnjem načrtu imajo urediti svoje prostore v vaškem domu, pripraviti družabne večere. Poleg teh načrtov pa ne bodo izostala dela na telefonskem omrežju, ulični razsvetljavi in vaških cestah.

K. Ščavničar



Pišča s Tišine je kurir že od 1954. leta. Je član gasilskega društva od 20. leta. Za prizadevano delo v domačem kraju je dobil številna priznanja. To so priznanja TVD Partizana Tišina, OF in za delo v krajevni skupnosti.

Kdo bo zaščitil potrošnika?

Komunalno podjetje Sobotna Murska Sobota je za kurjenje — toplo vodo in centralno ogrevanje — dvakrat v štirih mesecih spremenila ceno stalnih stroškov, in to v slabo potrošnika.

Sedaj, ko bi naj brzdali inflacijo, ustalili standard državljanov ter iskali skrite rezerve tudi drugje, je tak način povzročanja nezadovoljstva nevzdržen. Ob vsakodnevnih povišanjih je ta udarec potrošnika po žepu in še dodatno nalivanje olja na žerjavico.

Za kaj pravzaprav gre? Stalne stroške za minulo kurilno obdobje (1. 5. 1985 — 30. 4. 1986) so naraščali na 368,43 din na kv. m, v drugem pa že kar 653,25. Največji absurd pa je, da so za načrtovano kurilno obdobje (1. 5. 1986 — 30. 4. 1987) dvignili stalne stroške kar na 1032,36 din na kv. m. Ravno tako se sprašujem, kakšne so to manipulacije s ceno goriva, enkrat 79,79 din za liter, drugič 98,5 din za liter, tretjič za plansko obdobje 1. 5. 1986 — 30. 4. 1987 kar 145 din za liter. Smatram, da je tak pristop do potrošnikovih žepov enostavno ožemanje. In na koncu se vprašam, a je kje kdo, da bo potrošnika tudi zaščitil?

Milan Klepec Lendavska 51

Prek štiristo izdelkov

Marija Nemec iz Strehovca se že nekaj let ukvarja z ročnim delom, z izdelovanjem makramejev. Za to delo jo je navdušila njena sosedka. V enem letu naredi prek štiristo izdelkov. Svoje izdelke podari prijateljicam ali pa delovnim organizacijam.

K. Ščavničar



TOVARIŠKO SREČANJE

Društvo za pomoč duševno prizadetim občine Gornja Radgona je sklenilo letos namesto društvenega izleta organizirati tovariško srečanje s piknikom za zmerno, težje in teško duševno prizadete v naši občini. Priprave smo premišljeno zastavili, saj je bil to prvi poskus, storiti kaj za kategorijo občanov, ki zaradi svoje težke duševne prizadetosti ne morejo biti vključeni v nobene oblike dela in razvedrila. Za kraj srečanja smo izbrali senčni prostor grajskega dvorišča.

Bali smo se slabe udeležbe, saj so vabljeni močno raztreseni po vaseh naše občine. Na naše veliko presenečenje se je omizje kar lepo zapolnilo in zbralo se nas je okrog 80 v zanimivi starosti — od 6 do nekaj manj kot 80 let! Zastopali so razvojni oddelki VVO, oddelke delovnega usposabljanja, delavnice s posebnimi pogoji in seveda starejše teško duševno prizadete naše občine. Spremljali so jih starši oziroma skrbniki.

Naši gosti na srečanju so bili zastopniki centra za socialno delo, RK in delavci šole s prilagojenim programom.

Srečanje smo združili z obiskom Delavnice s posebnimi pogoji. Za udeležence srečanja, teško duševno

prižadete, smo organizirali tudi pomoč RK v oblačilih.

Zanimivi in pretresljivi so bili pozdravni stavki nekaterih spremljevalcev — staršev oziroma skrbnikov starejših teško duševno prizadetih: »Morali smo jo peljati, saj se je tako zelo razveselila vabila! Rada bi še enkrat videla Radgono, preden bo umrla, je rekla komaj razumljivo.« V avtomobilu je bil njen invalidski voziček. Dvignili so jo vanj, da je lahko tudi ona z nami sedela za mizo. Obraz ji je žarel in tako zelo ji je teknila zakuška!

Da, mora na srečanje, je modroval doma 75-letni varovanec, daj je dobil pismo in vabilo, je povedala rejnica in ni mogla skriti ganjenosti, da se je tudi tedaj nekdo spomnil. Saj jih nikdar nihče nikamor ne povabi, je rekla.

V pristrnem vzdušju smo jedli, pili in plesali, dokler se nismo utrudili. Harmonikar Jožek nam je neutrudno igral.

Se nas povabite! so prosili zadovoljni udeleženci ob slovesu. Uspešno nam je pričarati iskro sreče v zdolgočasen vsakdan ljudi, ki jih resnično redkokdaj kdo kam povabi. Zadovoljni smo oboji. Marija Muhič

Bodeča neža jih je zganila

V krajevni skupnosti Bistrica ne mirujejo. Po vsem tem, kar smo videli in o čemer so nam pripovedovali, sklepamo, da je v Dolnji, Srednji in Gornji Bistrici živo kot le malokje. Jih je zganila bodeča neža ljubljanske televizije!

»Nekoliko že.« je priznal predsednik sveta krajevnosti Branko Kelenc. »Ko so na televiziji prikazali razpadajoče kolišče Bobri, ki so ga s prosto-

okoličanov in turistov. Naši zdenci in izseljenci pa so glas o kolišču ponesli celo po svetu.«

»Kolišče boste torej čez čas prodali in bo za gostinski del

na družbeno premoženje. Sicer pa so tako rđili vsi, s katerimi smo se pogovarjali.

Kolišče Bobri je torej v rokah krajevne skupnosti Bistrica. Občani, ki so tudi sami gradili ta objekt, očitno ne bodo dovolili, njegovega popolnega propada. Vsekakor pa nikakor ne, da bi to turistično točko izbrisali z zemljevida krajev, kjer se človek lahko odpočije, okrepi in razvedri. Zaželimo jim veliko uspeha pri iskanju investitorja z debelo možnjo, kajti sami denarja za to nimajo, saj so sredi velike druge naložbe. Pristupnimo spet delavnemu predsedniku Kelencu!

»Saj ne rečem, da nam Bobri niso vzeli precej dragocenega časa, vendar veliko manj, kot pa smo ga porabili in ga še bomo za telefon. Kabel od pošte v Črenšovcih in kable, ki povezujejo tri Bistrice, smo že položili. Zdaj jih delavci poštnega podjetja spajajo, nato bodo prišle na vrsto »zračne linije« in priključki. Če bo vse potekalo po načrtu, potem bodo naši občani lahko telefonirali že prve dni oktobra. Na Gornji Bistrici bo 26 priključkov, na Srednji 14 in na Dolnji Bistrici 20, skupaj torej 60. Omrežje, ki ga gradimo, pa bo omogočalo priključitev kar 350 naročnikov. Večje število se bo lahko priključilo, ko bodo v

je bilo opravljenega veliko prostovoljnega dela. Denar pa smo zbirali tudi od interesentov, ki se bodo na omrežje priključili pozneje. Ti so za vaško omrežje prispevali po 50 tisoč dinarjev in prav toliko za razširitev centrale. Sredstva je primaknila tudi krajevna skupnost.«

Zapejali smo se po Bistricah. Same lepe hiše, od katerih je veliko novih, druge pa so obnovljene. V vseh treh vaseh imajo tudi trgovine, primerno gostinsko ponudbo, množica ljudi je zaposlena, nekaj dohodka da kmetijstvo, imajo par obrtnikov. ... Zelo važno je, da so obvarovani tudi pred nemirno reko Muro, ki potem, ko so zgradili nasipe, ne poplavlja več. Zdaj, ko ni več toliko slišati o murskih elektrarnah, je tudi na Bistricah manj črnih misli o reki, ki bo spet ogrožala.

»Brez krajevnih samoprispevkov tudi pri nas ne gre,« je spet povzel besedo predsednik Kelenc. »Denar smo zbirali za vodovod, ceste, telefone, za ureditev mrliških večij, svoj delež pa bodo prispevali tudi h gradnji otroškega vrtca in telovadnice pri naši osemletki. Obe naložbi sta tudi v občinskem referendumskem programu.«

Na Bistricah se torej nekaj premika. Tudi na kulturnem po-



Predsednik mora biti, kot je navada in potreba, povsod zraven. Branko Kelenc si je vzel celo dopust, da bi bdel (tudi zasidil lopato) pri napeljavi telefonskega omrežja.

voljnim delom gradili Bistricani, Črenšovčani in drugi, nam ni bilo vseeno. Te sramote ja ne bomo dalje trpeli, smo si bili enotni in se naposled odločili, da krajevna skupnost Bistrica odkupi to podrtijo in pol hektarja zemlje po knjižni vrednosti za milijon 740 tisoč dinarjev. Lastnik Golf-turisti, tozdr Gostinstvo Lendava ni kazal zanimanja za gostinsko in turistično dejavnost na tem območju, kar po svoje čudi, saj je pred leti ta lokal prinašal 40 odstotkov prihodka v družbenem sektorju gostinstva.«

»Bobri so zdaj bistriški. Kakšne načrte imate? Bo imela krajevna skupnost gostilno?«

»Nikakor ne! Krajevna skupnost bo skušala najprej najti interesenta v družbenem sektorju, ki naj bi Bobre ustrezno obnovil oziroma naredil primeren prizidek. Če ga tam ne bo, potem pa bomo to prepustili zasebniku. Interesentov, ki so pripravljeni vložiti 10 in več novih milijonov, ne manjka! Končno: nam je vseeno, kdo bo upravljelec, pomembno je, da bo ta turistična točka spet živelja. Veste, Bobri so na kolih na rokavu Mure. V tej vodi je veliko krapov, ščuk, somov in amurjev. Na vodi plavajo lokvanji, tu je čist zrak. ... Skratka: kraj, kot si ga lahko samo zaželimo. Dobro se spominjam obdobja izpred petih let, ko je kolišče še bilo odprto, saj je tja prihajalo veliko domačinov,

poskrbljeno. Kaj pa rekreacija?«

»Zavzemali se bomo, da na tem območju ne bodo le točili pijaci in da ne bo le veselje, ampak tudi razne oblike rekreacije. Na Bistricah ustanovljamo turistično društvo, medtem ko brodarstvo že nekaj časa uspešno deluje. Tako naj bi »brodarji« izposojali čolne, omogočen naj bi bil ribolov vsem, ki jih mika namakanje trnka, ob kolišču naj bi občasno prirejali razna tekmovanja. ... Idej ne manjka, pripravljenosti tudi ne, zato upam, da ne bo vse ostalo le pri pobožnih željah,« nam je zatrdil tovariš Kelenc.

Šli smo si ogledat Bobre. Tam nismo bili prvič! Spomnili smo deset in več let nazaj, ko je kolišče še živel: lahko si dobil dobro kapljico, nekatere domače specialitete (tudi slaakovodne ribe), prislunil glasbi, se tudi zavrtel. Spomnili pa smo se tudi obiska izpred enega leta, ko je bilo kolišče že precej razdejano, vendar je bila nekatera oprema še uporabna. In zdaj? Zdaj pa je vse zanič! Nekdo se je z motorno žago lotil celo točilne mize. Uspelo mu je odnesti ročno kovani ornament. ... Nismo si mogli kaj, da ne bi spet pomislili tako na moralno kakor tudi kazensko odgovornost (kolektivno ali posamično) tistega (ali tistih), ki bi moral (moral) skrbeti, da ne bi prišlo do tako hudega napada



Bobri, nekoč daleč naokrog po gostinski in turistični ponudbi znano kolišče, so zdaj znani kot objekt, kjer se »izpričuje« malomarnost do družbenega premoženja. Poslej bo drugače!

Foto: Š. S.

Črenšovci postavili novo — večjo centralo. Sicer pa Bistricani in drugi že zdaj lahko telefonirajo, saj smo na Srednji Bistrici pri trgovini postavili javno telefonsko govornico.«

»Koliko pa vas bo stal telefon?« smo bili radovedni.

»Plačali smo v več obrokih. Posamezni naročnik je prispeval 230 tisoč dinarjev, poleg tega pa

dročju, saj je kulturno društvo Ferdo Godina letos uspelo celo uprizoriti dramo Križ pri Hraštovcu. Tudi Večer ljudskih pesmi in plesov so postavili na oder. V folklorni skupini ne manjka plesalcev, v pevskem zboru pa ne pevcev. »Žogobrcarji« so prav tako nenehno v napa-

Š. Sobočan

ANKA — PRVA RADIJSKA NAPOVEDOVALKA

Anka Matičeva je iz Prosenjakovce najprej odšla v Maribor, nato v Pariz, po krajšem postanku doma se je preselila v Beograd pa se spet vrnila domov in delala nekaj let v Murski Soboti, nakar je ponovno odražala v Beograd, zdaj pa naposled živi v svoji rojstni hiši. Iz njene dokaj zanimive življenjske zgodbe povzemamo nekaj odlomkov.

»Ženske nikoli ne sprašujte, koliko je stara,« nam je brž odgovorila, ko smo bili najprej radovedni o njenih letih. Vseeno pa nam je priznala, da jih ima krepko čez 60.



Prosenjakovska Anka in Beograjkanka Jelka sta si kot sestri. Zelo se pogrešata, kadar nista skupaj. Njuno prijateljstvo se je stkalo v Beogradu, kjer sta stanovali v isti zgradbi.

Po končani osnovni šoli je odšla v Maribor za vajenka v gumarski stroki, potem pa je tam nekaj časa delala v trgovini. Zasluzek je bil slab in kot mnoge druge v tistem času (stara Jugoslavija) je tudi njo zamikalo za večjim kosom kruha v Francijo. 1939. leta pa sta se z možem vrnila v domovino, ker se je tam že začela vojna.

»Nameravala sva ostati v Prekmurju, vendar sva začutila, da razmere ne bodo ugodne, zato sva se odločila, da se preseliva v Beograd. Ko se je začela vojna tudi pri nas, sva se oba vključila v osvobodilno gibanje. Mož je leta 1944 padel, jaz pa sem srečno prestala najtežja leta v svojem življenju. Tudi mene so četniki poskušali ujeti.«

Njeno partizansko ime je bilo Kiča, tako so jo znanci ogovarjali že v Parizu.

»Mislim, da mi ga je dal španski borec Mirko Bibić.«

— Ali ste torej sodelovali tudi s španskimi borci?

»Tokrat nisem vedela, komu pomagam. Rekli so, da zbirajo pomoč za Rdeči križ.«

— Kje pa ste bili v partizanih?

»V Srbiji in Bosni. Veste, jaz nisem neposredno aktivno sodelovala v bojih, ampak sem bila kurirka. To je bilo včasih še težje. Pogosto sem bila v nevarnosti, da me sovražnik ujame in ustrela.«

— In po vojni?

»Po vojni sem ostala kar v Beogradu in najprej delala kot napovedovalka na Radiu Beograd. Brala sem oddajo v madžarskem jeziku.«

Če je tako, potem je Anka najbrž kar prva radijska napovedovalka doma iz Prekmurja. To pa je že nekaj, mar ne?

»Leta 1948 pa sem spet šla domov v Prosenjakovce, ker so bili starši bolni. Dobila sem tudi službo, in sicer na okrajnem sindikalnem svetu v Murski Soboti. Po sedmih letih pa sem se ponovno vrnila v Beograd, kjer sem sprva delala pri turistični organizaciji, nato pa vse do upokojitve na deviznem oddelku blagovne hiše Beograd. Zdaj sem končno doma.«

Še kar dobro se drži naša Anka. Doma postori vse, kar je treba, da čas hitreje mine, pa vodi tudi dvojezično knjižnico v Prosenjakovcih. To delo jo zelo veseli, nezadovoljna pa je s prostorom, ker je pretesen in pozimi premrzel. Zato si prizadeva, da bi našli za knjižnico primernejši prostor.

Ko ji je vseeno dolgčas, pa se rada zatopi v spomine na preživeta leta v Beogradu. Tam je spoznala tudi veliko prijateljico Jelko Žigić, ki je bila pred kratkim pri njej na obisku. Jelki je bilo pri nas skoraj preveč vseč, z Anko pa sta si kot sestri. Zelo se pogrešata, kadar nista skupaj.

Jože Graj

EDINI IDEALNI POSNETEK FRANCOSKIH DVORCEV NA NAŠIH TLEH

FREUDENAU-SCHIRMDORF V APAŠKI DOLINI

Ob glavni cesti v Apaški dolini, blizu Apač, leži za zgodovinarje zanimiva graščina Schirmdorf ter za arhitekte še bolj zanimiv dvorec Freidenau. Na žalost vedo za to zgodovinsko pomembno stavbo le redki, saj je po drugi svetovni vojni vse bolj propadala. Do 1945 leta je bil lastnik graščine Julij Maindl, od takrat je družbena lastnina in v posesti Kmetijske Črnci. Glede na sedanjo obliko izhaja graščina iz 19. stoletja, vendar pa za hodna polovica stavbe potrjuje domnevo, da gre za mnogo starejšo zasnovo stavbnega kompleksa. Zato se ne zdi prav nič čudna opomba konservatorja v začetku 60. let: graščina je v stavbnem delu precej, v parkovnem pa popolnoma zanemarjena ter potrebna strokovne nege. Mogoče tudi sedanja uporaba graščine ni primerna, saj bi se jo dalo uporabiti v turistične namene.

Na žalost bi se v Pomurju dalo marsikaj kar je ceneje uporabiti v turistične namene, kot pa obnavljati in vzdrževati stoletne graščine, pa tega nismo storili. Ne moremo niti ohraniti nekaj pravih panonskih hiš — »cimpranih«, kritih s slamo, s črno kuhinjo ... že to nas stane pre-

več. Lahko torej le razmišljamo, kako bi bilo lepo, če bi imeli denar in bi obnovili vse stare gradove in jih uporabljali v turistične namene.

Da dvorec v Apaški dolini ni obnovljen, ne more več nihče trditi, kajti letos je zablestel v vsej svoji lepoti, za kar gre zasluga upravljalcem in uporabnikom njegovih številnih prostorov. Kako lahko zablestijo stare graščine, so se prepričali tudi delegati skupščine občine Gornja Radgona na svojem terenskem zasedanju, ki je bilo junija v tej stavbi (skoraj bi verjeli, da sta bila prostor in seveda kraj namerno izbrana).

Prav je torej, da se vsaj na kratko seznanimo z njeno zgodovino. 30. marca 1124 leta je Bernard Spanhaimeski potrdil, da je že pred časom daroval šentpavelskemu samostanu pristavo Črnci — stabulariam curiam Schirmdorf. Od 1265 do 1267 leta se Črnci omenjajo med strelskimi dvorci (od takrat naj bi izhajalo ime Freidenau) nekaj pred 1619 letom pa kot Sitz Freudenau. Prvotni dvor je v 16. stoletju zamenjala utrjena renesančna graščina, ki prva v Sloveniji uresničuje tip graščine, ki je urejena v eni osi. Ob koncu 18. stoletja jo je

grof Wildenstein podrli in pozidali sedanjo klasicistično stavbo, ki jo odlikuje reprezentančna stebriščna avla (Kos, Pirchegger, Stopar). M. Zadnikar pa v knjigi Umetnostni spomeniki Pomurja (Murska Sobota, 1960) v opisu prostorov omenja tudi naslednje: »Balkonsko ograjo omejuje ta spodaj pravokoten prirezan, zgoraj močan profiliran venčni zidec. Srednjo stran ograje krasi v sredini grb s perjanico, levo ščitek s sklenjenima rokama, desno pa ščitek s kronano kačo, ki požira človeka. Med reliefnimi grbi je abreviaturni napis: IO.CA.IO.HA. Kamin je kakovostno delo v značilnih oblikah druge polovice 16. stoletja. V zadnjo steno je vžidan rimski nagrobni relief, ki predstavlja doprsna portreta moža in žene v okroglem okviru. Čas nastanka reliefa je verjetno drugo stoletje. Zaradi mnogih premazov ni mogoče natančneje določiti datuma.«

V čem pa je graščina oziroma dvorec edinstven, lahko preberemo v knjigi N. Š., Arhitektura XVII. stoletja na Slovenskem: »Ena sama ureditev pa je tudi na naših tleh uresničila dolgo iskani ideal, kakršen je bil v velikih zasnovah francoskih dvorcev zgle-

den za vso Evropo. Dvorec Črnci pri Apačah je prva zasnova tega tipa, urejena v eni sami osi. Tej osi ne konkurira nobena dodatna ureditev, kakršno je Valvasor na primer ob Ajmanovem gradu zaradi lokacije gospodarskega dvorišča označil za nemško. V dolgi obzidani pravokotnik vodi monumentalni pilastriški portal, sredi dvorišča je dvorec, razčlenjen z vhodnim rizalitom in obstranskima manjšima stolpčema na krilih; arhitekturo vežejo in členijo pilastri. Onkraj dvorišča je urejen dolg park s pravilnimi gredami; od treh poti v parku je srednja najširša. Ta pot vodi skozi obzidni portal v sadovnjak in od tod na prosto do Mure. V vseh temeljnih značilnostih je ta zasnova predhodnik naše največje stvaritve baročne dobe, dvorca s parkom v Dornavi.

Naj nas ne moti, če na Vischerjevi upodobitvi vidimo eno samo zares izrazito baročno formo (streho rizalata ob vhodu). Rečeno je že bilo da je celo za oba ekstrema likovne govorice stoletja, za barok in klasicizem, temeljni zakon urejanja — in s tem osvajanja — sveta isti: z močjo odredilne osi v urejeni perspektivi obvladati krajino, človekovo biva-

lišče pa naglasiti kot jedro tega sveta.«

Kdor si je dvorec ogledal, ve, da prednjega zidu več ni, obstaja pa še zid mimo vrta in sadovnja-

ka do Mure. Tudi sama stavba ima danes nekoliko drugačno podobo. Vendar pa vse te spremembe njene vrednosti ne zmanjšujejo.

bp



V Starešincih pri Vidmu ob Ščavnici v hiši Marije Žnidarič so se na podsrežju naselili sršeni, ki so zgradili velikansko gnezdo. Da so lahko gnezdo odstranili, so uporabili pips, s katerim so uničili sršene.



Vse več je manjših zložitljivih dvokoles, ki jih lahko spravite v vsak prtljajnik. Na sliki je dvokolo, ki tehta 12 kg, pripravno tudi za odrasle. Za vožnjo se pripravi od 15 do 20 sekund. Cena tega dvokolesa je 750 mark.

Ujede zaposlene na letališču

Na največjih letališčih na svetu skušajo ujede odpravljati svojo nalogo — preganjajo ptice, ki ovirajo vzlete in pristanke letal. Trideset kilometrov od Pariza, na prostoru s 3000 hektarji, je od nedavnega na delu 14 sokolov in 14 dreserjev. Kraj se imenuje Roissy, letališče je Charles de Gaulle, na njem vsak dan vzleti in pristane 400 letal. Razlog: leta 1984 so samo v Franciji registrirali 355 trčenj med pticami v zraku. Pri tem je v šestinpetdesetih primerih prišlo do poškodb letal, največkrat motorjev. Prostorna polja okoli letališč privlačijo ptičjo vojsko: vrabci, škorci, vrane in krokarji v velikih jatah tako rekoč preplavljajo prostor okoli stez. Njihovo število je še večje v času selitev. V zadnjih dvajsetih letih so na vse mogoče načine skušali pregnati ali ukrotiti to ptičjo nadlego. Bolje zavarovani letalski motorji so postali odpornejši proti trkom s pticami. Postavili so zvočna strašila. Vsi ti ukrepi so pripomogli, da se je zmanjšalo število trčenj s pticami. Vsem tem ukrepom so dodali še en način boja s pticami, pripeljali so njihove najhujše sovražnice — ujede. Predvsem sokole. Na koncu sezone so ugotovili, da se je število nezaželenih srečanj letalo—ptica zmanjšalo za 75 odstotkov. Uporaba sokolov je bila učinkovitejša od tradicionalne tehnike, pravi strokovnjaki, toda kaj se bo zgodilo, če bodo vsi ti super hibridi, pridobljeni s križanjem, nekega dne pobegnili?

Zapletene naravne skrivnosti

V vsej Ameriki je kakšnih sto »okusarjev«, njihovo delo je zavito v skrivnost, čeprav ni novo. Že pred stoletjem so izdelali dobre umetne nadomestke za dragocene začimbe, kot so cimet in vanilja.

Prav toliko let je minilo od tistega, kar je lekarnar z juga Amerike naredil prvo zmes za osvežilno pijačo, ki je pozneje postala simbol ZDA — coca cola. Milijoni, ki jo pijejo po vsem svetu, ne vedo, da takšnega okusa ni nikjer v naravi. Težko si je predstavljati, ali bo kateri izmed »okusarjev« naredil kašen nov vonj in okus, ki bi prevzel svet takoj kot coca cola. Vendar se ne ukvarjajo samo s tem. Skušajo odkriti formule za čim boljše nadomestke, za »dvoj-

nike« naravnih okusov in vonjev. Kako sploh nastajajo okusi in vonji v rastlinah in živalih? In nato, kako ljudje čutijo te vonje in okuse?

Narava je poskrbela, da so te skrivnosti dobro zakrinkane, tako da jih človek doslej še ni mogel odkriti. Primer: kava, ki jo imajo radi po celem svetu, ima več kot osemsto sestavin, ki naredijo njen specifičen vonj in okus. Vendar ni dovolj razstaviti kavo na vse njene sestavine. Samo nekatere izmed njih dajejo tisti pravi vonj in okus. Toda katere? V kakšnem razmerju? Kakšna je vloga drugih sestavin? Tega še niso odkrili, in zato še nimamo cenenege in ustreznega nadomestka za kavo. Podobno je tudi z drugimi živilni in začimbami.

BIOLOŠKO KMETOVANJE V ZDA

Zgodba o hlevskem gnoju in kolobarjenju namesto dragih kemikalij v ameriškem kmetijstvu, ki naj bi dala misliti tudi sozdu ABC Pomurka, združnim organizacijam in kmetom v pokrajini ob Muri.

Ward Sinclair je članek v International Herald Tribune naslovljen Biološko kmetovanje je cenejši in ga uvedel z dovolj opogumljajočimi izkušnjami farmarja Neila Pashleya, ki s peščico drugih kmetov iz severovzhodnega Ohia z obdelovanjem zemlje na enak način plovejo proti toku večine ameriških kmetov, ki se zanašajo na kemijska in iz nafte pridobljena sredstva, za katera izdajo letno čez deset milijard dolarjev.

Na pobudo ministrstva za kmetijstvo, ki je začelo kampanjo za zmanjšanje erozije, na tisoče kmetov prehaja na kmetovanje z minimalnim obdelovanjem zemlje ali sploh brez obdelovanja. Tak način kmetovanja pa zahteva izredno veliko močnih herbicidov za zatiranje plevela. Ta preusmeritev je vzbudila skrb pri kmetih in varstvenikih okolja zaradi škodljivega vpliva teh hudo strupenih snovi na sestavo prsti, kakovost vode in na sploh za zdravje ljudi. Doslej niso dosti raziskovali, kakšne posledice bi utegnile imeti dolgotrajna uporaba večjih količin herbicidov. Reaganova administracija je v tem pogledu popolnoma spremenila politiko, ki je veljala v času Carterja, in se na vse kriplje upira poskusom, da bi se ministrstvo za kmetijstvo resneje lotilo proučevanja biološkega kmetovanja in posledic uporabe kemikalij, ki jih uporabljajo v poljedelstvu, v okolju. Eden izmed prvih korakov Reaganove administracije je bil sklep, da se odprusti edini polno zaposlen strokovnjak za biološko kmetovanje, ki je bil dotlej v službi na ministrstvu. Ton takim stališčem je dal minister John R. Block, ko je izjavil, da so raziskave o biološkem kmetijstvu »šlepa ulica«.

Nihče natanko ne ve, koliko ameriških kmetov, ki pridelujejo za trg, je že prešlo na biološko kmetovanje, marsikaj pa kaže, da jih je vedno več, kajti kmetje poskušajo zmanjšati stroške in bolj varovati okolje. Garth Youngberg, direktor Inštituta za alternativno kmetijstvo v Greenbeltu v Marylandu, pravi, da še naprej uporablja ocene kmetijskega ministrstva, po katerih v ZDA obdeluje zemljo na biološki način od 20 do 40 tisoč kmetov. Vendar »se jim pridružuje vedno več novih«, in sicer iz gospodarskih razlogov. Youngberg, ki je ustanovil ta inštitut, potem ko je izgubil službo na ministrstvu, pravi, da se zdaj tudi kmetijski znanstveniki in agronomi šole čedalje bolj zanimajo za biološke metode. Nekateri visoke šole, na primer univerza iz Nebraske, Iowe, Michiganska državna univerza, potem univerza iz Maina, Kalifornijska univerza v Davisu, Washingtonska državna, Montanska državna in državna univerza Severne Karoline, so začele resne raziskovalne programe o biološkem kmetovanju, a središčne te dejavnosti je še vedno Rodalove raziskovalni center, ki deluje v okviru Rodalovega založniškega imperija iz Emmausa v Pennsylvaniji.

George DeVault, urednik Rodalove revije New Farm, ki je namenjena biološkemu poljedelstvu, pravi, da so po njegovem gospodarski razlogi tisti, ki najbolj spodbujajo klasične farmarje, da se začenejo zanimati za biološke metode. »Naša revija izhaja predvsem iz stališča, da zdrava pamet pove, da je obdelovanje zemlje na ta način cenejši,« pravi DeVault. »Naš moto je, da je mogoče na ta način pridelati po količini primerljive pri-

delke z nekajkrat manjšimi stroški,« pravi DeVault. »To je v resnici odgovor na probleme vlade, ki bi rada skrčila tržne presežke in zmanjšala izdatke za kmetijstvo. Prav nič hudega ne bi bilo, če bi se pridelki malo zmanjšali.«

Youngberg pa opozarja, da večina farmarjev ostaja pri tradicionalnem poljedelstvu zato, ker je prehod na biološko obdelovanje zemlje težaven in drag. Kmetje morajo namreč diverzificirati pridelke in poiskati trg za nove kulture. Nekateri se tudi pritožujejo, da ni na voljo dovolj informacij o biološkem kmetovanju, posebno še o tem, kako zatirati plevel in kako gnojiti. Rodalova revija New Farm in Združenje za regenerativno kmetijstvo, ki jo podpira, sta po vsej državi orga-

nizirala telefonsko informacijsko službo, ki naj bi pomagala farmarjem s težavami. Več kot tisoč kmetov je ponudilo, da bodo zastoj dajali nasvete. Za vsem tem pa je nekaj, kar je pomembnejše od gospodarjenja, namreč prepričanje, da kemijsko kmetovanje zemlji več jemlje, kakor daje, in tako siromaši najdragocenejšo kmetijsko dobrino. Neil Pashley, ki je že leta 1967 prešel na biološko kmetovanje, je skoraj mesijanski, kadar govori o tem. »Bliža se konec kmetovanja, kot smo ga poznali doslej,« pravi. »Človek in tehnologija uničujeta temelj, na katerem živimo. Če uničimo življenje pod zemljo, bomo uničili tudi življenje na njej,« navaja International Herald Tribune besede očito enega pionirjev biološkega kmetovanja v ZDA.

Ritenski tekač

Daniilo Vlahovič je postavil rekord v vzratni vožnji s kolesom. Ali obstajajo fanatiki, ki lahko tako tudi tečejo? Za zdaj ima rekord indijski študent iz Londona Arvino Pandia. Pandia je pred nedavnim pretekel 1400 km v 29 dneh, 5 urah in 39 minutah. Denar, ki ga je nabral s edinstvenim tekom, je namenil prizadetim otrokom.

Vespa je stara 40 let

Takoj po koncu vojne leta 1945 je industrijalec Enrico Piaggio povabil inženirja Corradina, naj ga obišče v Bielli, kamor je iz Pontedera preselil ostanke svoje tovarne. Piaggio si je zelo želel ustvariti nekaj pomembnega, da bi si znova pridobil nekdanji ugled. V svoji zakrpani tovarni je moral namreč izdelovati aluminijaste ponve in to je zelo žalilo njegov ponos. Inženir Corradin, s katerim je Piaggio že dolgo sodeloval,

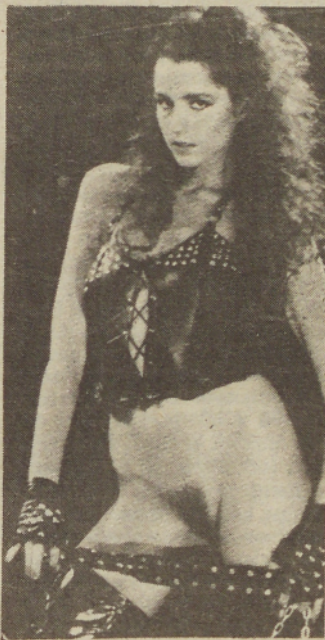


Prvi načrt za vespo, ki ga je leta 1945 izdelal inženir D'Ascanio

je bil genialni izumitelj, svetovno znan letalski konstruktor. Med drugim je sestavil prvi helikopter (1931), ki je uspešno letel.

Inženir Coradin je tik pred svojo smrtjo leta 1981 nekemu italijanskemu novinarju povedal, kako se mu je porodila misel o vespi. »Ker o motociklih nisem vedel ničesar, sem imel lepo priložnost in vse možnosti, da ustvarim nekaj popolnoma novega. Pri konstrukciji je bilo najpomembnejše, da se bo na vozilu sedelo lahko in udobno, tako kot na ženskem kolesu. Tudi vodenju naj bi bilo kolikor je le mogoče enostavno. Vozilo je bilo namenjeno mestni vožnji, kar pomeni, da bi bilo treba med vožnjo prestavljati, ne da bi voznik odmikal roko od krmila.

Vespa je postala zares ljudsko vozilo, dostopno tudi ljudem, ki niso mogli kupiti avtomobila. Doslej so po svetu izdelali skoraj 9 milijonov vesp.



Brigitta ni samo lepa, je tudi pametna. Nenavadno, ker ljudje mislijo, da pamet ni odlika lepote. Brigitta dobro pozna šahovsko igro. Pred nedavnim je na nekem turnirju igrala neodločeno s prejšnjim svetovnim prvakom Anatolijem Karpovom.

Večji pridelek trave

Angleška družba Hildroden iz Corbiya je spopolnila sistem pridobivanja trave za živinsko krmo. Po novem se lahko pridelata tona krme na 3 x 11 metrov veliki njivi, medtem ko je bilo prej za isto količino potrebnih 10 ha zemlje. Takšna trava raste po zadnjem odkritju na poljih v posebnih predelih, v katerih sploh ni zemlje, pač pa vse hranljive snovi prihajajo iz vode. Nenehno je treba nadzorovati temperaturo in stopnjo vlažnosti, s posebno avtomatsko kosičnico pa lahko travo pokosijo v poljubni uri.

Tudi za Angleža preveč

Nič novega ne bomo povedali, če bomo rekli, da Angleži radi pijejo čaj. Toda Henry Grantham iz Yorkshira s pitjem tega toplega napitka le pretirava. Vsak teden porabi 300 vrečic čaja, 7 litrov mleka in 5 kilogramov sladkorja. Se pravi, da vsak dan skuha doma v Sheffieldu po 50 litrov čaja. Henryjeva navada traja že 5 let. Njegova soproga Valerie to vse teže prenaša. Kajti pravi, da je prepričana, da bi on med njo in škodljivo čajno gotovo dal prednost čaju. To pa ni ravno prijeten občutek.

Mornarski stil oblačenja se pojavlja vsaj vsako drugo leto in takrat je zelo moderen. Že to govori, da je ta, sicer klasičen način oblačenja izredno privlačen. Nova poletna sezona



na je mornarskemu stilu seveda vtisnila svoj pečat: veliko je rumenih kombinacij, enobarvnih minikril (seveda za mlajše), površniki so zelo veliki in imajo skoraj nulno zadrgo. Zraven sodijo še bermuda hlače ali krila, ki so krojena tesno ob telo. Torej — letos na morje le na mornarski način!

Čudež imenovan muha

Veliki filozof in matematik Leibnitz je nekoč zapisal: »Muhe ne bi ubil, pa čeprav je bila neznosna nadležna, ker bi se mi zdelo, da sem uničil veleumen mehanizem! Muha je res skladno delujoča naprava, oči pa optično veledelo. Krila so aerodinamični čudež, stopala pa taka, da se z njimi brez težav spreha po gladkem stropu. Toda muha ima tudi nekatere mračne strani. Je prava izvedenka za raznašanje bolezni, ki ogrožajo ljudi in živali. Že leta 1577 je italijanski zdravnik Mercurialis zapisal: »Ni dvoma, da muha, ki sesa sokove mrtvih in bolnih, prenaša boleznih na živila, s katerimi se hranijo ljudje. Tako okuži ljudi ki to hrano jedo. Muha odlaga jajčeca tudi na žive organizme, iz jajčec se razvijejo črvi, ki se hranijo s podlago, na kateri so se izlegli. Tudi na ta način muha ogrozi življenje in zdravje ljudi in živali.«

Muha je torej nevarna prenašalka bolezni, zato so jo leta 1909 v Ameriki pred sodiščem obsodili na smrt. Od takrat se je začel boj proti muhi, po celem svetu.



PIŠTA modruje

Tišina lepa je vesnica, poleg cerkve drevesnica, bauta pa krajevni urad, nej daleč skraj zapuščen grad.

Ešče skoron nouva šoula, nej je daleč skraj od poula. Potok teče po čmülgvi — močvari, vodovod veški je dosta v okvari.

Frizer, krčma slaščičarna, pri sousidi de pa tovarna. Borova, rastova saga, že popevle nova zaga.

Tak lepou so vsi na küjpi, ešče tisti što je glüjpi, čiu zvoné de ino gater, pogledne naj ga psihiater.

Pri nas so razmere take, da so banane zelo drage, uvažamo jih, pa še velikokrat se zgodi, da jih na policah v prodajalnah ni. Zato bi vas danes radi opozorili, da lahko namesto banan, za katere vemo, da so koristna in hranljiva jed, zaužijemo veliko cenejše in nam bližje — buče, ki so poleg vsega tudi koristnejše za človekov organizem. Buča se od banane razlikuje samo po manjši vsebnosti ogljikovih hidratov. T-a »pomankljivost« pa je pravzaprav njena prednost, zato jo priporočamo diabetikom in drugim bolnikom.

»Naša banana«, kakor jo imenujejo strokovnjaki, je doma v Mehiki. V Evropo so jo prinesli Španci, odkril pa jo je Kolomb, ki je v svoj dnevnik zapisal, da jo je prvič videl na Kubi.

Stara celina je nov sadež hitro sprejela in ga začela množično gojiti, k čemur je odločilno prispevalo ljudsko zdravilstvo, ki je prišlo do spoznanja o koristnosti buče. Pri nas uspeva več sort buče (ali tikve), pred nedavnim pa se je na trgu pojavila tudi buča v prahu. Kilogram tega praška ima hranljivo in dietetično vrednost, kolikor je ima sicer 17 kilogramov surove buče. Pomešan z moko prašek povečuje hranljivo vrednost kruha, raztopljen v vodi pa daje izjemno osvežujoč napitek.

Namesto banane zaužijte — bučo

Svetozar Veljković, sodelavec za prehrano na Zavodu za ekonomiko gospodinjstva v Beogradu, je delal anketo v vasi Belačevac na Kosovu. Ugotovil je, da je buča vrsta sočivja, ki je veliko bolj koristna, kot je bilo pričakovati. V prehrani tamkajšnjega prebivalstva ni bilo dovolj živil, ki so nujna za pravilno rast otrok, toda otroci so bili zdravi kot dren in niso imeli nikakršnih motenj v razvoju. Presenečenost strokovnjakov za vodo je še narasla, ko so iz literature pobrali tisto malo podatkov o buči, nakar so jo sklenili kemično preiskati. Že na pogled so ugotovili, da ima veliko karotina, o čemer pričča njena upadljivo oranžna barva, karotin pa je — nič drugega kot dejavnik rasti. Toda splačalo se jo je raziskati zaradi njenih drugih lastnosti, ki s prostim očesom niso opazne. Dejstva: buča ima zelo veliko vitamina C in kalija, zelo malo pa natrija, zaradi česar je zlahka prebavljiva in primerna za dietno prehrano. Mirno jo lahko uživajo tudi ljudje z izrazito občutljivim želodcem.

Iz buče si lahko pripravimo zelo okusen in tudi koristen sok. Zaradi raznih lastnosti je kompot iz buče ali pa sok, izcejen iz surovega sadeža, priporočljiv za vse tiste, ki bolehalo za revmatizmom, vnetjem ledvic in mehurja, sladkorno boleznijo pa tudi za tako trdovratno boleznijo, kakršna je psoriaza.

Vsaka kuharica ve, da je surovo bučo mogoče uporabljati in pripravljati na različne načine, začeni z »bučno pitno« pa vse do buče, spremenjene v prah, ki jo rada uporablja prehrambena, predvsem pa slaščičarska industrija. Strokovnjaki za prehrano pa si prizadevajo, da bi bučo čim pogosteje vključevali tudi v jedilnike družbenih prehran.

RADIO MURSKA SOBOTA

Oddaja 21 232, lahko si jih zaželite:

1. One hit to the body — Rolling Stones
2. Cry to heaven — Elton John
3. Tra — la — la dekle — Bazar
4. Bad boy — Miami sound machine
5. Juke box boy — Baltimora
6. Vodi me — Tereza Kesovija
7. Pismo — Jasna Zlokić
8. Back in my arms — Pinter Sisters
9. When tomorrow comes — Eurhythmics
10. Sanjam te — Mlada pot
11. Ana — Komet
12. Molim te, ostani — Tereza Kesovija
13. 30° u hladu — Srebrna krila
14. Underground — David Bowie
15. Danger Zone — Kenny Loggins
16. Bezdani — Džordže Balašević
17. Anamarie — Čudežna polja
18. Touch me — Samantha Fox
19. Friends will be friends — Queen
20. Pozabi — Komet
21. Slow motion — Džordže Balašević
22. Atlantis is calling — Modern Talking
23. The edge of heaven — Wham
24. Fooling yourself — Paul Hardcastle
25. Ana — Komet

Oddaja bo na sporedu 3. septembra na Radiu Murska Sobota od 18.00 do 19.00. Telefon: 21-232.

Lestvica nastaja s sodelovanjem HI-FI videostudija na Kidričevu 21 (telefon 25 577), 69000 Murska Sobota, kjer med drugim snemajo videokasete, na voljo pa imajo najnovejše filme in glasbo. Odprto imajo od 9.00 do 17.00.

NESPEČNOST

Slabokrvnost, pomanjkanje vitaminov, prikrita sladkorna bolezen, dolgotrajna okužba, zaskrbljenost in potrtost — to so najpogostejši krivci za vztrajni občutek silne utrujenosti.

Večkrat se radi vprašamo, koliko spanja pravzaprav potrebuje človek. In pri tem pozabljamo, da na to v bistvu ni mogoče odgovoriti z golo številko. Kajti kot povsod, so tudi pri potrebah po spanju ljudje med sabo zelo različni. Celo isti človek potrebuje v različnih okoliščinah različno dolg spanec.

Zelo posplošno bi lahko rekli, da dojenček prespi 23 ur na dan, mladostnik le še 9, človek v poznih srednjih letih od 6 do 7, v starosti pa spet opazimo povečano potrebo po spanju.

Če živimo — recimo temu tako — normalno življenje, brez resnih zdravstvenih tegob, se pametno hranimo in ne pretiravamo s slabimi navadami (kajenje, pitje), bomo po koncu delovnega dne redko občutili uničujočo utrujenost. Če pa se nam zdi, da smo stalno utrujeni, pomeni, da v našem življenju vlada napačen odnos med delom in počitkom — preveč dela in premalo počitka — ali pa je krivec tiha bolezen. Naj bi torej zaradi občutka stalne utrujenosti obiskali zdravnika? Predno poiščemo strokovno pomoč, bo boljše, da pometemo pred svojim pragom — temeljito se izprašamo, kakšen je naš odnos do življenja, kaj bi v našem načinu življenja lahko spremenili na bolje. Če logičnega razloga za utrujenost ne bomo našli, bo treba v zdravniško čakalnico. Kajti utrujenost lahko povzročajo številne bolezni, kakršna je na primer slabokrvnost, pa pomanjkanje vitaminov, prikrita sladkorna bolezen ali dolgotrajna okužba, ki se kuha v telesu. Vzrok za stalno utrujenost je treba iskati tudi v različnih čustvenih stanjih — zaskrbljenosti in depresijah, potrtostih. Vse to pa bo lahko z gotovostjo ugotovil le zdravnik.

Ljudje, ki imajo lahek spanec, se bojijo, da spijo manj kakovostno kot tisti, ki spijo »kot ubiti«. A ni tako. Res se zbudijo ob najrahljšem šumu, a že prilagojeni so tako, da se prebudijo le deloma in takoj zopet zaspijo. Ljudje, ki imajo globok spanec, pa se po prebujanju le težko spet pogrezejo v spanje.

Prav tako za dober počitek med spanjem ni pomembno, v kakšni legi bomo spali. Telo zna prav dobro poskrbeti samo zase. Med spanjem se zato večkrat obrnemo tako, da si dobro odpočijemo vsak del na-



šega organizma. O postelji pa — kot že dolgo vemo — čim trša je, tem bolje bomo spali in tem bolj zdravo. Posebno tisti, ki jih boli hrbtenica, ter bolniki z mišičnimi in sklepnimi težavami naj se izogibajo mehke postelje! Pod glavo pa bo za vse nas dovolj ena trša in ne predebela blazina. Za vse, ki jih pesti nespečnost, bi bila prava rešitev, če bi zdravniki vsakomur lahko predpisali »pravila«, kako zaspati. Ta pravila so sicer dvorezna, saj se nanje ni lahko navaditi — nespečnost izvira iz nezadovoljstva nad lastnim življenjem. Zato jo bomo najlažje pregnali, če uredimo svoje življenje tako, da bomo z njim vsaj malo bolj zadovoljni. Predvsem pa je treba na nespečnost kar najmanj misliti. Tablete za spanje niso najprimernejše sredstvo proti nespečnosti in nanje se je zelo slabo navaditi — telo se namreč na ta način poleni, zaspijo njegovi svarilni mehanizmi. Ničesar ni, kar bi nas — kot prej nenadna nespečnost — opozorilo, da je v telesu nekaj narobe.

Nasvet dr. Dicka Richardsa iz Londona: »Predvsem si vtepite v glavo, da sploh ni važno, če ne morete zaspati. Če bodo vaši možgani za počitek nujno potrebovali spanec, si ga bodo že vzeli. In zaspati boste. Tudi to ne drži, da bi bili zaradi nekaj neprespanih noči nesposobni za delo. Ne bodite pozorni na nespečnost, ne delajte iz nje tragedije — to je največ, kar lahko storite.«

Ko se vaše misli ne bodo več vrtele samo okoli vaše nespečnosti, boste najbrž kmalu tudi zaspati.

NIČ NAS NE SME PRESENETITI

Ribolov pomemben dejavnik v sistemu SLO in DS

Ribolov je dejavnost, ki je velikega pomena tudi v sistemu splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Ta dejavnost je zelo razširjena tudi v Pomurju, saj štiri ribiške družine, ki delujejo v občinskih središčih, Lendavi, Ljutomeru, Goraji Radgoni in Murski Soboti, vključujejo okrog 2.000 ribičev. Ribiške družine imajo v svojih samoupravnih aktih med drugim zapisano, da njihova dejavnost ni le ribolov, temveč da skrbijo za varovanje rek pred onesnaževanjem, da gospodarijo z vodami in življenjem v vodah na njihovem območju itn. Ribiči so dobri poznavalci terena z vsemi njegovimi značilnostmi: s soteskami, dolinami, mostovi, izviri vode, zoženimi mesti rek, skritimi potoki. Dobro poznajo gozdne sadeže, les za kurjavo in skrivne poti in pristope do naseljenih mest, vasi itn. Vse to je lahko izredno velikega pomena med vojno, zlasti še, ker so ribiči primerni kot dobri izvidniki, kurirji ali vodniki. Ribiški pribor lahko zlahka zamenjajo z bojnimi sredstvi in lov nadomestijo z obrambno in samozaščitno dejavnostjo.

Svoj delež lahko prispevajo s pošiljanjem poročil poročil na majhne razdalje v opremi, ki je za to posebej izdelana. Z natančnim metanjem sporočil, v metanju so ribiči specialisti, se je mogoče izogniti večjim nevarnostim. Poleg rib, ki so eden poglavitnih prehranbenih virov v času vojne, pa imajo ribiči pomembno vlogo tudi pri zagotavljanju hrane in njeni oskrbi na svojem območju. Ribiške družine pa morajo skrbeti tudi za ohranjanje ribjega zaroda, zato skrbijo za redarsko službo, sodelujejo z varnostnimi in delovnimi organizacijami, ki se ukvarjajo z gojenjem rib. Seveda pa se ribiške družine pri opravljanju svojih nalog srečujejo tudi s težavami, kajti kljub sprejetim zakonom za zaščito človekovega delovnega in življenjskega okolja marsikje ne spoštujejo teh peditov in zastrupljajo vode. Posamezne delovne organizacije spuščajo v vode večje količine strupenih odpadkov, s čimer povzročajo družbi veliko škodo. Naloga nas vseh je, da v prihodnje več storimo pri ohranitvi zdravega in čistega okolja ter da bodo naše reke in jezera vselej čisti in polni rib, kajti to je pomembno za krepitev naše obrambne moči. Ta zavest naj bo živa ves čas.

Kaseta namesto mamice

Nekoč so matere nemirnim otrokom prepevale uspavanko, danes pa že prenekatera poseže po žlički sirupastega pomirila — in zdravniki, ki svariijo pred zlorabo takšnih sredstev pri otrocih, zaman zmajujejo z glavami. Ni časa — pravijo starši — in tudi sami jemljejo uspavala.

Novo upanje za prezaposlene starše zato pomeni glasbena kaseta, ki je kot plod dolgoletnih poskusov in opazovanj nastala v Franciji. Na njej je posneta glasba, za katero strokovnjaki trdijo, da ima izrazito pomirjevalni in uspavalni učinek — splet nežnih melodij, zaigranih z nežnimi instrumenti — harfo, violino, klavirjem in nevsiljivim človeškim glasom, ki kot sam zase prepeva melodije. Tiše in tiše, dokler povsem na zamre. Učinkovitost so z odličnimi uspehi preizkušali na otrocih, ki morajo dlje časa ležati v bolnišnici. Poskus je pokazal, da kaseta res blagodejno deluje na mlade nespečnece.

Zanimivo: druga stran magnetofonskega traku je namenjena — bujenju: na njej je preprosto posneta isto glasba kot na prvi strani, le v obratni smeri, od najtišjih tonov do fortissimi.

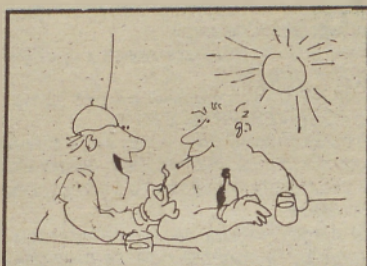
SESTAVIL MARKO NAPAST	STROKOV- NAK ZA SELEKCIJO	DEL TRO- LEJBUSA	MESO Z VRATU GOVEDA IN PRASIČA	MESTO V VOJVODNI	DEL OBRAZA	KAČJI GLAS	ČISTILKA
SLOWIT SKLADA- TELJ VALČKOV							
ENCIM V CREVESNI SLUŽNICI							
ORODJE ZA NANAŠANJE BARVE							
IZBRANA DRUŽBA						ZADNJI ŠUMIK ZLANTNI PLIN	
MONGOL- SKI VLADARJI						NIKELJ DVOVA- LENTNI ALKOHOL	
OGLJIK	MITOLOŠKO BITJE PISATELJ MEŠKO						
PRITOK KAME V SOVJETSKI ZVEZI		TRASIRANE SMERI		OROŽJE S TETIVO FRANCOŠKI PISATELJ			
NABRUŠE- NOST							
DIKTAT						STOLETJE	REKA V SPANJU, PRITOK EBRA
MESTO SEVERO- VZH. OD MOSKVE							
ŽIVAL, KI V MLADO- STI SESA							
UTRIP S TREPAL- NICO						KARLOVAC	

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: Kristel, Lastovo, eklogit, planota, Tam, tar, O, DN, mol, rota, ato, sef, novator, imin, RI, Janaček, AN, Mima.

NAŠA RISBA — VAŠ PRIPIS



Duhovite pripise k novi risbi pošljite do četrta, 4. septembra 1986, na naslov: VESTNIK, Titova 29/I, 69000 Murska Sobota. Objavljene pripise honoriramo.

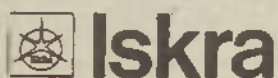


- Oh, ne sekiraj se, saj to je edini način, da se rešiš inflacije in stabilizacije. (Erik P.)
- Poleg nenapovedane rasti cen, prehajamo na nenapovedano nižanje plač. (Alojzija Ž.)
- Poglej, Pepek, danes si ga lahko privoščiva, saj sva že štiri dni na bolniškem (Matej K. B.)
- Ali veš, da alkohol skrajšuje življenje? — Vem! Ko pijem to božjo kapljico, mi dan kar izgine. (Martin M.)
- Ko se tako lepo vlečeš dim in iz steklenice, bi lahko malo bolje potegnil tudi na delovnem mestu. (Pero S.)

KMETIJSKI SEJEM GORNJA RADGONA

od 22. do 31. 8. 1986

**Prikaz pravilne uporabe
gospodinjskih aparatov
in
električnega orodja za obdelavo lesa
Prodaja izdelkov
15-odstotni sejemski popust**



Čuvajte živila
prihranite energijo
podaljšajte živ. dobo

ZAMRZOVALNIKU



Po najnovejši tehnologiji in z najboljšimi materiali iz uvoza mu bomo ob vaši prisotnosti v vašem domu naredili novo izolacijo s triletno garancijo.
Okvare:
če zamrzovalnik toči ali ledeni z zunanje strani.

VESTNIK

VABILO

na strokovno ekskurzijo in delovno tovariško srečanje v okviru 19. mednarodnega sejma obrti in drobnega gospodarstva v Celju v **SOBOTO 13. 9. 1986.**

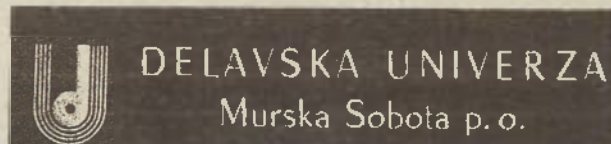
Stroške ekskurzije za delavce, zaposlene pri obrtnikih, plača sklad za dopolnilno izobraževanje teh delavcev občine Murska Sobota.

Prijavite pa lahko tudi družinske člane in obrtnike, za katere velja cena 6400 din, ki jih vplačate ob prijavi.

Prijave zbira do vključno 6. septembra TTG, Murska Sobota, Titova 1, tel.: 21 189, kjer boste dobili tudi vse potrebne informacije.

Predsedstvo sklada za dopolnilno izobraževanje in IO ZSS delavcev, zaposlenih pri obrtnikih občine Murska Sobota.

ttg



Še se lahko odločite za študij ob delu!

Vpis v Murski Soboti:

TEHNIŠKA FAKULTETA MARIBOR v torek, 2. 9., ob 10. uri za novince in od 14. do 16. ure za starejše
VISOKA EKONOMSKO-KOMERCIJALNA ŠOLA MARI-BOR v sredo, 10. 9., od 14. do 18. ure

Za obe visoki šoli se lahko prijavite tudi, če na zaposlitev še čakate.

V septembru pričenjamo s seminarji za KURJAČE. Druge razpise bomo prav tako objavili septembra!

Za podrobnejše informacije pridite na Delavsko univerzo Murska Sobota, Kidričeva 19 (nasproti avtobusni postaji), ali pa nas pokličite na številko 21 137.

Kdaj poklicna gasilska ekipa?

Pred nedavnim je zagorelo v Kidričevi ulici v M. Soboti. Delavci milice so takoj obvestili soboške gasilce, ki so s skromno ekipo v pičlih 11 minutah uspeli lokalizirati požar, za kar jim gre posebna pohvala. Da je delo gasilcev prostovoljno, je znano, vendar včasih za svoj trud ne dobijo niti moralne pomoči. Murska Sobota se iz leta v leto bolj razvija, nastajajo nova stanovanjska naselja, širi pa se tudi industrija. Omenjena dejstva narekujejo, da se dokončno uredi poklicno gasilstvo, vsaj z dvema ekipama in potrebno opremo. Večkrat je bil o tem že govor, toda do uresničitve ni prišlo. Gasilci nenehno opozarjajo na možnost večjih požarov, vendar so doslej pri odgovornih naleteli na gluha ušesa.

Ludvik Žalik, M. Sobota



Lekovi MINERALNO-VITAMINSKI DODATKI k prehrani domačih živali:

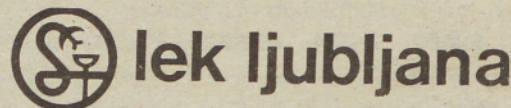
VITA — REDIN za vse živali

KALMIN za govedo

BIOFOS obogaten s fosforjem, za krave in telice

ORVIT za visoko breje krave in telice

Izdelujemo tudi **PREMIKSE, SUPERMIKSE** in **VETERINARSKA ZDRAVILA.**



Miroslav Slana-Miros VIDEMSKA DRUŽNOST OD GUBCA DO VUKA

6

Ampak nekega toplega nedeljskega jutra leta 1901, ko že več nedelji ni bilo videti nožev, je po maši skrivnostno izbruhnilo od ust do ust. Šepetanje se je sprevrglo v klevetanje. Nazadnje so si ljudje dali duška. Ali ste jo videli? Že nekaj dni je na Stari Gori! Nič prida ni! Nekateri so se zavzemali, da ji morajo pomagati, da je nesrečna in ima težave. Z duhovnikom da se je spečala in prinesla na Staro Goro otroka.

Šlo je za Kristino Šulerjevo. Ljudski glas je bil hitrejši od telefona, glas, da je prinesla nova učiteljica s sabo otroka, katerega oče je duhovnik — in to celo z Gorenjske — je preplaval hiše in vasi.

Kristina Šulerjeva je bila zavoljo nezakonskega otroka z duhovnikom in pesnikom Antonom Medvedom preganjana po mahničevsko zastrupjeni Gorenjski. Nekateri so sumili, da je bil oče celo Finžgar.

Na Staro Goro se je bila zatekla vsa krhka in plaha. A s sabo je prinesla tudi smisel za pesnikovanje.

Babje čenče so se kmalu polegale. Prav pri tej nadrobnosti je prišla do izraza vsa ljudska širina in gostoljubnost domačinov, ki ji ni para. Kristino so skušali razumeti in ji pomagati ter jo zaščititi. Kmalu so jo sprejeli za svojo. Tudi otroka, domačinom je bila hvaležna za njihovo pomoč vse življenje. Zlasti domača dekleta so jo sprejela z odprtimi rokami. Tudi mati Ivana in Bratka Krefta je hodila pestovati Kristinine nezakonske hčerke. Celotni župnik Konceja je njen primer ganil. Tedanji videmski kaplan Tomažič, kasnejši mariborski škof, je bil do Šulerjeve prav tako širok in razumevajoč.

Medvedovi starši pa so imeli svoje mnenje o dogodku. Nekoč, ko so sina Antona pisno vprašali, ali se sploh vede kot človek, jih je odpisal: »Kot Tone sem človek, kot MEDVED zverina, to je odgovor Vašega sina.«

IVAN CANKAR NA STARI GORI IN VIDEMSKA USTVARJALNOST...

Podružnica videmske fare, Stara Gora, je nekoč množično privabljal izletnike. Obiskovali so jo tudi ljubitelji likovne umetnosti. Ivan Cankar jo je obiskal tudi zaradi Kristine Šulerjeve, saj mu je bila kot pesnica v nekem pogledu sorodna. Znano je, da je Cankar združil to svojo pot tudi z daljšim bivanjem v Gradišču pri Kraihgerjevih.

Za Staro Goro je bil njegov obisk posebna čast, saj so živeli tam njegovi oboževalci. Šulerjeva je že zgodaj cenila Cankarjevo literarno dela. Po njeni zaslugi in po zaslugi nadučitelja starogorske dvorazrednice, Janka Fursta, je marsikateri domačin v celoti prebral Cankarjeva dela. Po vaseh je bila zato Cankarjeva misel morda celo bolj živa kot je danes.

Cankarjeve knjige sta zvečine za svoj denar kupila Šulerjeva in Furst ter jih podarila šolski knjižnici. Bila sta dobra mentorja, ki sta vzbujala zaupanje.

Ivan Cankar je Staro Goro obiskal leta 1911, ko je imel Ivan Vuk že 29 let. Znano je, da je Vuk Cankarja globoko cenil. Med bivanjem v Vid-

mu oziroma na Stari Gori je bil Cankar Kristinin gost. To je bila čast za vso Staro Goro.

Cankar je po vsej verjetnosti oddrhal iz Ljubljane z rumeno kočijo, ki je imela zadaj zelen zabojček za pošto. V njem so bila zvečine uradna pisma pisma študentov, ki so študirali v mestu, pa tudi časopisi. Dobiti pošto je bil v tistem času prazničen dogodek. Cankar je moral verjetno tudi prestopati, preden je prispel na idiličen starogorski grič. Ta je bil na vrhu obrasel in »okrašen« z goricami, sadovnjaki, njivami, trgovino in šolo; niže se je košatil listnat gozd. Kraj je deloval pomirjujoče in sproščujoče. Z griča je bil lep pogled na okoliške griče s cerkvicami in prek Kapele na avstrijske bregove.

Pristna lepota pokrajine, gostoljubnost domačinov in iskro vino so Ivana Cankarja osvojili. Kdo ve, kaj vse je tedaj doživljal velikan naše literature? Mogoče ga je vsa tista lepota omamno bolela. Morda je bil popotnik, ki je za trenutek odločil belo krizantemo vsakdanjih umiranj. Njegov obisk je bil namenjen sprostitvi in počitku, saj je bil ravnokar končal eno svojih literarnih del. Večer se je zavlekel v prijetno popivanje. S Stare Gore je odpotoval poln prijetnih vtisov.

Stara Gora je tisti čas postajala neke vrste kulturno središče videmskega kraja. Tam se je bil med obema vojnama naselil tudi slikar Franc Košar, ki je prijateljeval s Kristino. Potem ko se je bil leta 1929 ali 1930 Kristina preselila v Ljubljano, je tudi Košar odšel k Mali Nedelji. Po tem je postala Stara Gora nekoliko kulturno siromašnejša, čeprav je delovanje Kristine zapustilo Koreninice. Še danes se nekateri domačini spominjajo njenih pesmi in tudi Košarjevih slik. Nekatera njegova dela vise v stalni zbirki mariborske Umetnostne galerije.

Prof. Erna Muserjeva je v Ljubljani pripravila celo izbor pesmi Kristine Šulerjeve za samostojno knjižno izdajo.

VUKOVA USTVARJALNOST

Čas študija v Mariboru je Ivanu Vuku razburkal ustvarjalno fantazijo. V slovenskem gospodarju pa se je izkazal tudi s strokovnimi članki gospodarskega in kmetijskega značaja. Daljše sestavke je objavjal v Našem domu, prilogi Slovenskega gospodarja. V njem je redno pričel kmetijske nasvete in tudi povesti.

Po triletni **kadrovski službi** pri pehoti v Polju pri Ljubljani, kjer je služil po šolanju v Mariboru, se je vnovič vrnil v mesto ob Dravi in nadaljeval z ustvarjalnim delom. V časnikih je jel objavljati tudi pesmi in sentimentalne ljubezenske zgodbe. To je pisal tako rekoč bralecem na kožo. Sočasno se je uveljavil tudi kot prevajalec. Najraje je prevajal leposlovna dela, ki so utrjevala napredno miselnost bralcev in poglobljala temelje socialistične misli.

Pisal je tudi za Družinskega prijatelja v Trstu, celjsko Domovino, Gorenjca in drugod.

Leta 1910 je presenetil beročo javnost s svojo prvo knjigo **KAR BOG STORI, VSE PRAV STORI.**

Pred začetkom prve vojne se je bil preselil v Ljubljano, kjer je deloval kot novinar pri Slovenskem ilustriranem listu. V njem je leta 1913 objavil svojo tretjo povest — Junaki svobode. Druga knjiga je imela naslov Zorišlavo.

Že njegovi knjižni naslovi nihajo med bogom, žensko in svobodo ter iskanjem. Ta začetna dela še niso bila literarno zrela. Vukova Zorišlavo neprikrito spominja na Finžgarjev roman Pod svobodnim soncem, čeprav je literarno bolj šepasta. Kljub temu so te začetniške povesti napovedovale bodočega pripovednika z gibko in neposredno fantazijo. Življenje med prvo vojno je docela zasukalo njegove literarne ambicije.

Književniški začetnik, romantični sanjač, dober opazovalec in analitik ni uspel zlitii svojega daru v neko literarno celovitost. Še najudarnije je in najtrajnejše se manifestira v njegovih delih nacionalna zavest, kar za čas pred prvo vojno ni bilo zanemarljivo.

Postal je član uredništva Slovenskega ilustriranega lista. Prek njega je vplival tudi na rodni videmski kraj, saj je bilo v videmskem poštnem okolišču veliko naročnikov tega lista. List je marljivo prebirala tedaj

že stara Kreftova babica, ki je bila sicer srbofilka in se je bila veselila srbske zmage nad Turki. Ta časopis pa je veliko pisal o bojih Srbov in Bolgarov proti Turkom. Videmčani so še s posebno pozornostjo prebrali članke svojega rojaka. Radi so prebirali, kar je napisal o domačih krajih in domačih ljudeh.

PREVAJALEC

Po prvem prevodu Šenoove KLETVE se je lotil prevajanja Kozarčevega **MRTVEGA KAPITALA** in dveh Deželičevih del **V SLUŽBI KALIFA** in **V BURJI IN VIHARJU**.

Veliko kasneje, po prvi vojni, je prevajal iz ruščine. Prevedel je celo Dorohov **SIBIRSKI PUNT** in Jacka Londona socialni roman **ŽELEZNA PETA**, ki je izšel leta 1926 pri Zadrugi založbi v Ljubljani. Med njegovimi prevodi je delo Mihaela Zoščenka — **TAKO SE RUSIJA SMEJE**.

Konzorcij revije Svoboda v Ljubljani je natisnil Vukov prevod dela Aleksandra Neverova — **TAŠKENT, KRUHA BOGATO MESTO**. To je ruska povest iz dni velike lakote, kakor je delo tudi podnaslovljeno.

ZAVRELO JE — PRVA ŽRTEV TUDI V VIDMU

V času balkanskih vojn, ko je Vuk sourejeval ilustrirani tednik, so Videmčani javno izražali svojo solidarnost s Srbi. Leta 1914 je ta solidarnost terjala prvo žrtev. Ubili so Alojza Klobaso z Ženika. Padel je kot prvi talec. Tragedijo so na veliko komentirali tudi v nedeljo pred cerkvijo. Vsak je gledal na krivično dejanje po svoje; ljudska domišljija pa je našla vse mogoče motive za smrt. Govorice pa so v ljudskih ustih zamrle, ko je 28. junija 1914. Avstrija napovedala vojno Srbiji.

Na svetovnem raznju so se tisti čas cvrle velike grobojbe za skorajšnji ples pušk in topov.

Videmčani so tedaj zavedno dvignili glave — a jezik je bilo treba stisniti za zobe.

Napetost je tedaj še podkrepil novi župnik Fran Štuhec z mahničevskimi simpatijami. Nekateri so menili, da se je pojavil v Vidmu ob najbolj neprikladnem času.

IZBRUH PRVE VOJNE — GALICIJA

Vojna ni vprašala, ali je Ivan Vuk končal svoje pisanje za članke in knjige. Ni vprašala, hoče ali ne? Iz nje je izbruhnila vsa svetovna zloba, ki se je bila leta dolgo kopičila v človeških možganih in bi jo bilo mogoče reševati drugače, tudi brez klanja nedolžnih žrtev.

Dvaintridesetletnega Ivana Vuka so brez njegove volje poslali kot avstro-ogrsko vojaka na rusko bojišče. Znašel se je v Galiciji. V živčni gonji so ga bili koj poslali v ofenzivo. Tam je že od začetka doživljal nečloveške strahote. Tedaj svet še ni poznal modernega orožja, da bi nasprotnike najprej lepo uspaval in mu nato spustil dušico. V Galiciji so se toliko nož na nož, puška na puško, iz oči v oči; prsi ob prsi — tudi bajonet v prsi. Tu je lahko Vuk spoznaval svojo videmsko kri, kakršna je bila med fanti zavrela včasih po nedeljski maši zaradi deklet. Bil je sicer brez volje za bitko, toda sovražnik ga ni gledal. Poleg tega je menil, da se ne bojuje na pravi strani in je morda že tedaj snoval tudi svoje posebne načrte za prestop na drugo stran bojne črte.

SABLJA V PRSIH

V divji bitki je bil Ivan Vuk hudo ranjen. Ruski vojak mu je z bajonetom prebodel nogo in nato prsi. Bilo je leta 1915. Zanj bi se bilo usodno končalo in bi ostal tam pokopan kot eden izmed mnogih bojevnikov, ko ga ne bi kot težkega ranjenca našli ruski vojaki in ga ujeli.

Večje pravzaprav ni mogel imeti. Vseskozi proletarec se je bil pravzaprav znašel med somišljeniki, vendar proti njim še zelen v svoji ideologiji. Bil je sicer nevarno ranjen — a kljub temu živ. Dolge tedne je bil v agoniji in ekstazi, med življenjem in smrtjo. Za njim je izginila sleherna sled.

(Dalje prihodnjič)

URADNE OBJAVE

Leto XXI

Murska Sobota, dne 28. avgusta 1986

Št.: 25

URADNE OBJAVE
OBČINSKIH SKUP-
ŠČIN: GORNJA RAD-
GONA, LENDAVA,
LJUTOMER IN MUR-
SKA SOBOTA

Odgovorni urednik:
Martin Vinčec

VSEBINA

229. Sklep o uvedbi krajevnega samopriskevka za del območja
Krajevne skupnosti Martjanci naselje Andrejci
230. Sklep o uvedbi dodatnega samopriskevka za del območja
krajevne skupnosti Puconci — naselja Puconci, Gorica,

Šalamenci in Markišavci

231. Sklep o spremembi oz. dopolnitvi 2. člena Sklepa o uvedbi
samopriskevka za celotno območje krajevne skupnosti Pu-
conci

229

Svet Krajevne skupnosti Martjanci je na podlagi 3. člena
Zakona o samopriskevku (Ur. list 35/85) in 42. člena statuta
KS Martjanci na svoji seji 11. 8. 1986 sprejel

SKLEP

o uvedbi krajevnega samopriskevka za del območja Krajevne
skupnosti Martjanci, naselje ANDREJCI za vzdrževanje in
eventualno dograditev doma, popravilo mostu na potoku, uredi-
tev in vzdrževanje komunalnih objektov, vzdrževanje vaškega vo-
dovoda, sofinansiranje izgradnje telefonskega omrežja, sofinan-
siranje programa del in nakupa opreme za požarno varnost,
gradnjo mrtvašnice in vzdrževanje pokopališča, potrebe LO, DS
in CZ, sofinas. izgradnje avtobusnega postajališča

1. člen

Za del območja KS Martjanci, naselje ANDREJCI se na
podlagi odločitve občanov na referendumu dne 10. 8. 1986
uvede samopriskevki za:

- vzdrževanje in eventualno dograditev doma
- popravilo mostu na potoku
- ureditev in vzdrževanje komunalnih objektov
- vzdrževanje vaškega vodovoda
- sofinansiranje izgradnje telefonskega omrežja
- sofinansiranje programa del in nakupa opreme za po-
žarno varnost
- gradnjo mrtvašnice in vzdrževanje pokopališča
- sofinansiranje izgradnje avtobusnega postajališča
- potrebe LO, DS in CZ

2. člen

Samopriskevki se uvaja za dobo petih let, od 1. 9. 1986
do 31. 8. 1991.

3. člen

S samopriskevkom bo zbranih 4,625.000.— dinarjev.

4. člen

Zavezanci samopriskevka so občani, ki imajo stalno pre-
bivališče v naselju ANDREJCI.

Samopriskevki plačujejo:

a) v denarju:

- 2 % od neto osebnega dohodka iz delovnega razmerja in
nadomestil
- 4 % od katastrskega dohodka iz kmetijske dejavnosti
- 2 % od čistega osebnega dohodka iz davčne osnove od sa-
mostojnega opravljanja obrtnih dejavnosti
- 2 % mesečno od povprečnega osebnega dohodka v občini
v preteklem letu delavci, ki so na začasnem delu v tu-
jini.

b) v delovni obveznosti:

- 3 delovne dni letno po 8 ur za občana, nosilca gospodinj-
stva ali njegove družinske člane
- 1 traktorski prevoz letno za občana, nosilca gospodinjstva
ali njegove družinske člane v kolikor ima lastni traktor
Nadomestilo za neopravljeni delovni dan, ki traja 8 ur
znaša 4.000.— din, za neopravljeni traktorski prevoz pa
6.000.— din, ki eo vsako leto valorizira za povišanje OD.

5. člen

Samopriskevka v denarju in delu so oproščeni zavezanci,
ki jih določa 12. člen Zakona o samopriskevku.

6. člen

S samopriskevkom zbrana sredstva se zbirajo na poseb-
nem zbirnem računu v SDK Murska Sobota številka:
51900-842-035-8126 z oznako Krajevna skupnost MARTJAN-
CI.

7. člen

Samopriskevke od osebnega dohodka iz delovnega raz-
merja in nadomestil nakazujejo plačevalci OD, samopriskev-
ke iz KD in obrtnikov obračunava uprava za družbene pri-
hodke občine Murska Sobota, samopriskevki zaposlenih v tu-
jini pa obračunava svet KS Martjanci.

8. člen

Nadzor nad zbiranjem sredstev in uporabo opravlja svet
Krajevne skupnosti, ki o tem vsako leto poroča Skupščini KS
in Zboru občanov.

9. člen

Sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah Po-
murskih občin, uporablja pa se od 1. 9. 1986 dalje.

Številka: 01-79/1986

Datum: 12. 8. 1986

Predsednik sveta KS:

Jože VAŠ

Jože VAŠ, l. r.

230

Na osnovi 3. člena Zakona o samopriskevku (Uradni list
SRS, št. 35/85), 52. člena statuta krajevne skupnosti Puconci
in na podlagi izida glasovanja na referendumu 10. 8. 1986
je skupščina krajevne skupnosti Puconci dne 12. 8. 1986 spre-
jela

SKLEP

o uvedbi dodatnega samopriskevka za del območja krajevne
skupnosti Puconci — naselja Puconci, Gorica, Šalamenci in
Markišavci.

1. člen

Po odločitvi delovnih ljudi in občanov na referendumu
dne 10. 8. 1986 se za del območja krajevne skupnosti Puconci
— naselja Puconci, Gorica, Šalamenci in Markišavci uvede
dodatni samopriskevki v denarju, za obdobje od 1. 9. 1986 do
31. 8. 1991.

2. člen

Sredstva, zbrana z dodatnim samopriskevkom se bodo
uporabila za sofinanciranje modernizacije cest na območju
krajevne skupnosti Puconci, ki so v občinskem referendum-
skem programu modernizacije cest (Murska Sobota—Marki-
šavci, Puconci—Gorica, Šalamenci—Pečarovci in Šalamen-
ci—Bodonci).

3. člen

Za izvršitev programa bo potrebnih 15.000.000.— din, sredstva zbrana z dodatnim samoprispevkom bodo predvidoma znašala 15.000.000.— din. Zbrana sredstva se bodo uporabila za namene iz 2. člena tega sklepa.

4. člen

Dodatni samoprispevek plačujejo delovni ljudje in občani, ki stalno prebivajo v naseljih Puconci, Gorica, Šalamenci in Markišavci in sicer v denarju:

a) občani v naseljih Puconci, Gorica in Šalamenci:

- 0,5 % od neto osebnih dohodkov zaposlenih,
- 1 % od katastrskega dohodka,
- 1 % od čistega dohodka obrtnikov, in ob osnove za plačilo obveznosti obrtnikov pavšalistov,
- 0,25 % od pokojnin, razen od pokojnin z varstvenim dodatkom,
- 700.— din mesečno občani, zaposleni v tujini,

b) občani v naselju Markišavci:

- 1 % od neto osebnih dohodkov zaposlenih,
- 2 % od katastrskega dohodka,
- 2 % od čistega dohodka obrtnikov in od osnove za plačilo obveznosti obrtnikov pavšalistov,
- 0,5 % od pokojnin, razen od pokojnin z varstvenim dodatkom,
- 1.400.— din mesečno občani, zaposleni v tujini.

Skupščina krajevne skupnosti Puconci je pristojna, da vsako leto določi novo stopnjo dodatnega samoprispevka iz katastrskega dohodka novo vrednost dodatnega samoprispevka od zaposlenih v tujini, v skladu z ugotovljeno stopnjo gibanja cen v preteklem letu, ugotovljeno po podatkih Zavoda SRS za statistiko.

5. člen

Plačevanja samoprispevka so oproščeni občani iz 12. člena Zakona o samoprispevku.

6. člen

Z dodatnim samoprispevkom zbrana sredstva se bodo zbiral na posebnem žiro računu krajevne skupnosti Puconci št. 51900-842-8927.

7. člen

Samoprispevek iz osebnih dohodkov zaposlenih bo obračunaval in odtegoval izplačevalec osebnih dohodkov, samoprispevek iz katastrskega dohodka, čistega dohodka obrtnikov ter iz osnove za plačilo obveznosti obrtnikov pavšalistov bo obračunaval in odtegoval za družbene prihodke pristojni občinski organ. Samoprispevek od pokojnin bo obračunaval in odtegoval izplačevalec pokojnin. Samoprispevek od zaposlenih v tujini bo obračunaval svet krajevne skupnosti Puconci.

8. člen

Nadzor nad zbiranjem in porabo sredstev dodatnega samoprispevka bo opravljala skupščina krajevne skupnosti Puconci. Za zbiranje sredstev dodatnega samoprispevka in realizacijo programa bo odgovoren svet krajevne skupnosti Puconci.

9. člen

Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnih objavah pomurskih občin, uporablja pa se od 1. 9. 1986.

V Puconcih, dne 12. 8. 1986

Predsednik skupščine
krajevne skupnosti:
CRNKOVIČ Leopold, l. r.

231

Na podlagi 3. člena Zakona o samoprispevku (Uradni list SRS, št. 35/85), na podlagi 52. člena Statuta krajevne skupnosti Puconci ter na podlagi izida glasovanja na referendumu 10. 8. 1986 o sklepu za spremembo namembnosti samoprispevka za del območja krajevne skupnosti Puconci — naselje Markišavci, je skupščina Krajevne skupnosti Puconci na seji dne 12. 8. 1986 sprejela

SKLEP

o spremembi oz. dopolnitvi 2. člena Sklepa o uvedbi samoprispevka za celotno območje krajevne skupnosti Puconci, sprejete ga na seji skupščine KS Puconci dne 8. 1. 1985.

1. člen

Namen porabe sredstev samoprispevka v četrti alineji 2. člena Sklepa o uvedbi samoprispevka, sprejete ga na seji skupščine krajevne skupnosti Puconci dne 8. 1. 1985 za naselje Markišavci se dopolni z naslednjim besedilom: »odkup prostih telefonskih števil v telefonskem omrežju v Markišavcih«.

2. člen

Za izvršitev programa iz 1. člena tega sklepa bo potrebnih 380.000.— din.

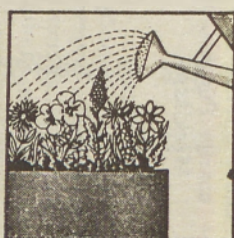
3. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnih objavah pomurskih občin.

Puconci, 12. 8. 1986

Predsednik skupščine KS
CRNKOVIČ Leopold, l. r.

za ljubitelje cvetja in vrtničkarje



FLOVIT

FLOVIT-C
Gnojilo za lončnice, okrasne rastline na balkonu in vrtu. Vpliva na bogatejšo cvetenje.



HUMOVIT-L kompleks
Rastni substrat za vzgojo lončnic in rastlin na balkonih.

HUMOVIT-V
Osnovni substrat, ki ga rabimo v vrtnarstvu za vzgojo že dobro ukorenjenih sadik cvetja, grmovnic in vrtnin.



HUMOVIT-P
Služi v vrtnarstvu kot substrat za sejance in pikirance ter za sajenje nežnih rastlin.

HUMOVIT-K
Substrat, ki je namenjen izključno za vzgojo kaktej.

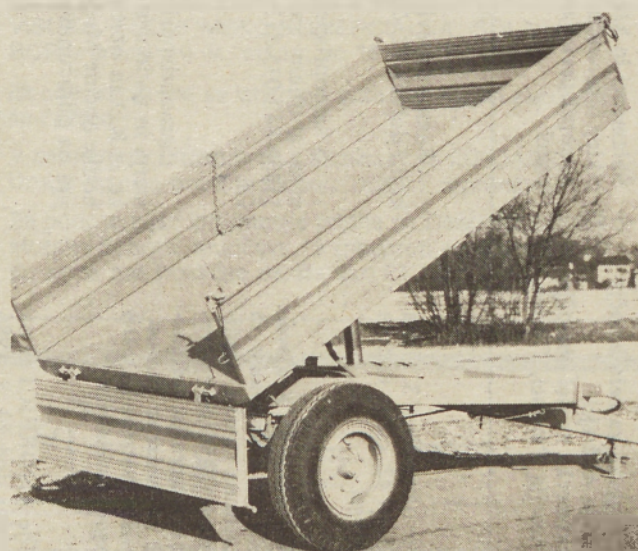


HYGROMULL
Kosmiči iz lahke bele pene, ki pomešani z zemljo dajejo rahlo in vlažno podlago za gojenje cvetnih rastlin, vrtnih rastlin in trat.

tehnostroj

69240 LJUTOMER, PREŠERNOVA 40,
TELEFON: (069) 81615

Prikolica ETK 410



Prikolica ETK 410 je enostavna konstrukcija in je vzdržljiva ter lahka za uporabo. Stranice so izdelane iz profilirane pločevine in so opremljene s patentnimi zapirali. Vlečno uho je vrtljivo, zaradi tega je vožnja varnejša. Oprema prikolice: parkirna in zračna zavora, kompletna električna inštalacija in signalne naprave po predpisih o varnosti v prometu. Prikolica je prilagojena za prevoz tovora po vseh terenih. Nosilnost 4100 kg, lastna teža 930 kg, dimenzija zaboja 3000 x 1800 x 425 mm, prostornina 2,2 m³, kolesnica 1400 mm, dim. pnevmatik 7,50 x 16" (2) 8,25 x 15" (2) 8,5 x 16" (4), max. hitrost 30 km/h.

TEHNOSTROJ PONUJA IZ SVOJEGA OBSEŽNEGA PROIZVODNEGA PROGRAMA:

enoosne in dvoosne traktorske prikolice s prekucnikom, eno- in dvoosne trosilce hlevskega gnoja, stiskalnice za odpadne materiale, traktorske viličarje, stroje za praznjenje buč, drobilce rastlinskih ostankov, traktorske kotalne prekucnike z različnimi nadgradnjami, kompostnike in freze za les.



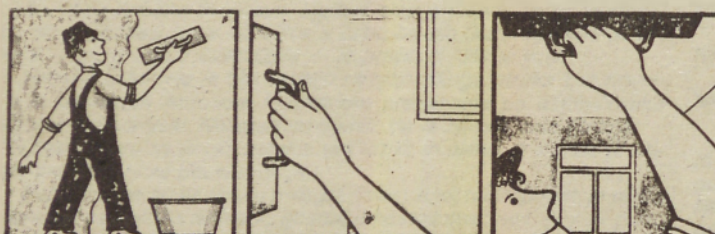
nivedur

NIVEDUR
je proti vodi odporna cementno lepilo za lepljenje keramičnih ploščic, klinčerja, stekelnega mozaika, salonita, plinobeton (siporex), itd.



viadur univerzal

VIADUR UNIVERZAL
je proti vodi odporna lepilna, reparaturna in izravnalna cementna masa za glajenje, polnjenje, niveliranje, lepljenje, zalivanje reg in oslojevanje.



vilaplan

VILAPLAN
izravnalna masa za pravo gladkih sten in stropov pred polaganjem tapet, nanašanjem plastičnih premazov, stenskih plošč ali folij in pleskanjem.

NIVELAN N
tankoslojni omet za notranje prostore na osnovi umetne smole, za strojno ali ročno ometavanje.

NIVELAN Z
zunanji tenkoslojni omet na osnovi umetne smole za strojno ali ročno ometavanje fasad

VEZUR
montažni hitrovezni cement za vstavljanje konzol, sider, plast vložkov, železnih lestev, stopniščnih ograj, itd.

HIDROZAN
masa za vodotesnost za hidroizolacijo različnih betonskih ali zidnih površin, kletnih prostorov, vlažnih zidov, rezervoarjev za pitno vodo, itd.

NIVEDUR VIRGO EXTRA
belo cementno lepilo za lepljenje in zapiranje reg (fugiranje) keramičnih ploščic in mozaika iz porcelana, stekla in keramike.

CINKARNA CC CELJE



KOMPAS JUGOSLAVIJA

Turistično-gostinska delovna organizacija **KOMPAS JUGOSLAVIJA** vas vabi, da se ob prestopu državne meje prek mednarodnega mejnega prehoda v GORNJI RADGONI ustavite v BREZCARINSKI PRODAJALNI, kjer lahko za devizna sredstva kupite uvožne cigarete in tobačne izdelke, alkoholne pijače, kozmetične izdelke, igrače, čokolade, ure ter druge izdelke. Prodajalna je odprta vsak dan od 8.00 do 20.00 ure.

Poleg BREZCARINSKE PRODAJALNE ima **KOMPAS JUGOSLAVIJA** na mednarodnem mejnem prehodu v GORNJI RADGONI svojo poslovno enoto, ki sestoji iz menjalnice, bifeja in bistroja ter pivnice.

V menjalnici, ki ima neprekinjen delovni čas, lahko deponirate ali dvignete deponirane dinarje, kupite zeleno karto, posredujejo vam najrazličnejše splošne in turistične informacije, opravljajo poštno storitve in storitve domačega turizma (prodaja Kompasovih izletov, letnega oddiha...), kupite pa lahko tudi najrazličnejše spominke.

V **KOMPASOVEM** bifeju je poskrbljeno za pijačo, v bistrotu pa tudi za jedajo.

Pivnica, v kateri vam ponujajo vrsto prekmurskih specialitet, in ki je odprta vsak dan od 11.00 do 22.00 ure, je primerna za individualne goste kakor tudi za zaokrožene skupine.

Vabljeni!

KOMPAS JUGOSLAVIJA

DIAMANTNA POROKA

Zakonca Franc in Ana Šiško iz Vučje vasi sta pred kratkim slavila diamantno poroko. Po 65 letih skupnega življenja sta ponovno stopila pred predstavnika občinske skupščine in matičarja. Diamantno listino jima je izročil podpredsednik občinske skupščine Ljutomer Miro Steržaj.



Marija Tivadar

KRONOLOŠKO KAZALO

pravnih predpisov v »Uradnih objavah« skupščin občin Gornja Radgona,
Lendava, Ljutomer in Murska Sobota
ZA LETO 1985

Skupščina občine Gornja Radgona

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UO
— ODLOKI		
4.	Odlok o spremembi odloka o proračunu občine G. Radgona za leto 1984	1
5.	Odlok o obveznem odlaganju, zbiranju in odvozu komunalnih odpadkov in o obvezni uporabi javnih odlagališč na območju občine G. Radgona	1
6.	Odlok o vzdrževanju in upravljanju javnih poti v občini G. Radgona	1
7.	Odlok o ugotovitvi katere sestavine veljavnih zazidalnih načrtov in urbanističnega reda v občini G. Radgona so v nasprotju z družbenim planom občine G. Radgona za obdobje 1981/84	1
8.	Odlok o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda v občini G. Radgona	1
9.	Odlok o določitvi višine in načina plačevanja povračil za uporabo javnih poti za traktorje v občini G. Radgona	1
10.	Odlok o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb v občini G. Radgona za I. trimesečje 1985	1
39.	Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1985 v občini G. Radgona	4
45.	Odlok o dopolnitvah odloka o javnem redu in miru v občini G. Radgona	4
52.	Odlok o popračni gradbeni ceni in povračnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razširjeno stavbno zemljišče v občini G. Radgona za leto 1985	6
63.	Odlok o upravljanju, vzdrževanju in obvezni uporabi kanalizacije v občini G. Radgona	6
64.	Odlok o cenah za geodetske storitve v občini G. Radgona	6
85.	Odlok o davkih občanov občine G. Radgona	9
86.	Odlok o turistični taksi na območju občine G. Radgona	9
87.	Odlok o zaključnem računu o izvršitvi proračuna občine G. Radgona za leto 1984	9
88.	Odlok o proračunu občine G. Radgona za leto 1985	9
90.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve v občini G. Radgona	9
95.	Odlok o sprejemu zazidalnega načrta Radenci—Zdraviliški dom center—Avto-camp	9
110.	Odlok o urejanju kmečkoga turizma v občini G. Radgona	11
119.	Odlok o odličitvi organa za sprejem ukrepov neposredne kontrole cen v občini G. Radgona	11
143.	Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov za leto 1984 v občini G. Radgona	16
144.	Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o občinskih upravnih taksah v občini G. Radgona	16
145.	Odlok o uvedbi melioracijskega postopka na zemljiščih v delu k. o. Dragotinci, Slap-tinci, Jamna in Terbegovci	15
188.	Odlok o spremembi odloka o proračunu občine G. Radgona za leto 1985	18
187.	Odlok o zazidalnem načrtu Negova-center	18
202.	Odlok o splošni prepovedi gradnje in delitve obstoječih parcel v Črešnjevcih zapadne od ceste G. Radgona—Črešnjevci—Zbigovci	23
203.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o poslovnem času v občini Gornja Radgona	23
210.	Odlok o ureditvi cestnega prometa v občini G. Radgona	24
211.	Odlok o ureditvenem načrtu za melioracijsko območje Žihlava—Biserjane	24
215.	Odlok o lokacijskem načrtu plinovoda Boreci—Radenci—G. Radgona	25
313.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine G. Radgo-na	31
314.	Odlok o spremembi odloka o proračunu občine G. Radgona za leto 1985	31
315.	Odlok o začasnem financiranju splošnih družbenih potreb v občini G. Radgona za prvo trimesečje 1986	31
316.	Odlok o določitvi prispevka za financiranje skupnih, splošnih in širših nalog splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite za srednjeročno obdobje 1986—1990 v občini G. Radgona	31
317.	Odlok o ustanovitvi sklada stavbnih zemljišč občine G. Radgona	31
318.	Odlok o ureditvenem načrtu za melioracijsko območje Apaško polje	31
319.	Odlok o ureditvenem načrtu za melioracijsko območje Biserjane—Grabonož	31
320.	Odlok o posebnem občinakem prispevku iz osebnega dohodka delavcev za za-gotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v letu 1986 v občini G. Radgona	31
321.	Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1986 v občini G. Radgona	31
322.	Odlok o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine G. Radgona	31
323.	Odlok o začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za območje občine G. Radgona	31
324.	Odlok o začasnem plačevanju prispevkov za samoupravne interese skupnosti materialne dejavnosti v občini G. Radgona	31
325.	Odlok o davku na promet nepremičnin v občini G. Radgona	31

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UO
----------	---------------------	--------

— SKLEPI, UGOTOVITVE, STALIŠČA IN DRUGI AKTI SO

113.	Sklep statutarne pravne komisije SO G. Radgona o določitvi prečiščenega teksta družbenega plana za obdobje 1981—1985	10
122.	Odločba o uvedbi komasacijskega postopka v k. o. Sleptinci v G. Radgoni	11
125.	Predlog smernic za družbeni plan občine G. Radgona za obdobje 1986—1990	12
138.	Sklep o sogledu k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi Občinske zdravstvene skupnosti G. Radgona	13
146.	Sklep o sogledu k statutu Občinske zdravstvene skupnosti G. Radgona	14
146.	Odločba o uvedbi komasacijskega postopka v delih k. o. Dragotinci, Slap-tinci, Jamna in Terbegovci	15
161.	Sklep o uvedbi družbenega varstva v DO Lina Apače	17
164.	Obvestilo komisije za izvedbo komasacij zemljišč v k. o. Dragotinci, Slap-tinci, Jamna in Terbegovci	17
185.	Popravek odločbe o uvedbi komasacijskega postopka v delu k. o. Dragotinci, Slap-tinci, Jamna in Terbegovci	18
260.	Sklep o imenovanju občinske volilne komisije v občini G. Radgona	28

— RESOLUCIJE, DRUŽBENI DOGOVORI, SAMOUPRAVNI SPORAZUMI

38.	Resolucija o politiki uresničevanja družbenega plana občine Gornja Radgona za obdobje 1981—1985 v letu 1985	4
-----	---	---

— PRAVNI AKTI IS

18.	Odredba o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini G. Radgona	1
31.	Pravilnik o pogojih in merilih za delno nadomeščanje stanarine imetnika stano-vanske pravice na območju občine G. Radgona	2
37.	Sklep o višini stanarin in cen komunalnih storitev v občini G. Radgona	3
44.	Odredba o preventivnih copljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskav v letu 1985 na območju občine G. Radgona in Ljutomer	4
62.	Sklep o javni razgledni zazidalnega načrta za območje Negova—center	6
117.	Navodilo o pošiljanju obvestil o cenah zaradi spremljanja	10
133.	Sklep o javni razgledni lokacijskega načrta za plinovod Boreci—Radenci—Gornja Radgona	12
134.	Sklep o javni razgledni ureditvenega načrta za melioracijsko območje Žihla-va—Biserjane	12
156.	Sklep o povišanju stanarin in cene vode v občini G. Radgona	16
179.	Odredba o pristojbinah za obvezne veterinarsko-sanitarne preglede in dovolje-nja v občini Ljutomer in G. Radgona	19
182.	Sklep o povišanju cen odvoza smeti v občini G. Radgona	18
183.	Sklep o javni razgledni zazidalnega načrta Radenci-jug	18
184.	Sklep o javni razgledni zazidalnega načrta Videm ob Ščavnici	18
184.	Sklep o ceni geodetskih storitev v občini G. Radgona	21
195.	Sklep o javni razgledni ureditvenega načrta za melioracijsko območje — Biser-jane—Grabonož	21
206.	Sklep o povišanju cen prečiščevanja in odvajanja odplak (kanalizacije) v občini G. Radgona	23
207.	Sklep o javni razgledni ureditvenega načrta za melioracijsko območje Apaško polje	23
218.	Sklep o javni razgledni ureditvenega načrta odlagališča odpadkov v Gornji Radgoni	25
251.	Sklep o javni razgledni ureditvenega načrta kopališča Radenci	27
252.	Sklep o javni razgledni zazidalnega načrta za naselje Črešnjevci	27

— AKTI KRAJEVNIH SKUPNOSTI

59.	Sklep o razpisu referenduma za uvedbo samoprispeljka za celotno območje krajevne skupnosti Gornja Radgona	6
102.	Sklep o razpisu referenduma za uvedbo samoprispeljka za celotno območje krajevne skupnosti Spodnja Ščavnica	9
114.	Sklep o uvedbi samoprispeljka za celotno območje krajevne skupnosti G. Rad-gona	10
120.	Sklep o uvedbi samoprispeljka za celotno območje krajevne skupnosti Spodnja Ščavnica	12

— DRUGI PRAVNI AKTI ORGANIZACIJ IN SKUPNOSTI

83.	Sklep o sprejetju pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev kreditov iz sred-stev vzajemnosti, združenih v Samoupravi stanovalniški skupnosti občine G. Radgona	6
84.	Sprememba in dopolnitve pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje stano-vanj, kupljenih s sredstvi solidarnosti in stanovanj, nad katerimi ima razpolo-galno pravico samoupravna stanovalniška skupnost občine G. Radgona	6
77.	Sklep o povišanju preživilin v letu 1986 v občini G. Radgona	8
78.	Sklep o osnovah in stopnjah prispevka ter osnovah za socialno varnost v zvezi z zdravstvenim varstvom združenih kmetov v občini G. Radgona	8
139.	Statut občinske zdravstvene skupnosti Gornja Radgona	13
140.	Samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske zdravstvene skupnosti G. Radgona	13

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UO
----------	---------------------	--------

172.	Sprememba 16. čl. Pravilnika o pogojih in merilih za dodeljevanje stanovanj, kupljenih s sredstvi solidarnosti, in stanovanj, nad katerimi ima razpolagalno pravico Samoupravna stanovanjska skupnost G. Radgona	18
272.	Sklep o določitvi stopnje za združevanje sredstev rezerv v sklad skupnih rezerv gospodarstva občine G. Radgona za leto 1985	29

Skupščina občine Lendava

— ODLOKI		
25.	Odlok o zagotavljanju sredstev za blagovne rezerve v letu 1985 v občini Lendava	2
27.	Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1985 v občini Lendava	2
57.	Odlok o razlastitvi gozdov za posebne namene na območju občine Lendava	6
58.	Odlok o zaključnem računu proračuna občine Lendava za leto 1984	6
66.	Odlok o priznavalnih udeležencih narodnoosvobodilne vojne v občini Lendava	7
70.	Odlok o davkih občanov občine Lendava	8
71.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih takсах v občini Lendava	8
72.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in do plačil za storitve v občini Lendava	8
73.	Odlok o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno zemljišče v občini Lendava	8
74.	Odlok o usklajitvi zazidalnih načrtov in urbanističnih redov občine Lendava za obdobje 1981—1985	8
75.	Odlok o sprejetju zazidalnega načrta za območje mojega prehoda Dolga vas	8
104.	Odlok o poslovnem času v občini Lendava	10
105.	Odlok o nadomestilih in povračilih stroškov delegatom in drugim osebam, ki sodelujejo v delu skupščine in njenih organov v občini Lendava	10
106.	Odlok o proračunu občine Lendava za leto 1985	10
107.	Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine Lendava za leto 1984	10
108.	Odlok o pooblastitvi izvršnega sveta skupščine občine Lendava za sprejemanje ukrepov neposredne kontrole cen na ravni občine	10
165.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih zemljišč ali gozda v občini Lendava	16
177.	Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o prometu blaga na sejnih, tržnicah in drugih prodajnih mestih na območju občine Lendava	19
178.	Odlok o dvojniki registra stalnega prebivalstva v občini Lendava	19
219.	Odlok o javnem redu in miru v občini Lendava	26
220.	Odlok o pokopališkem redu na območju občine Lendava	26
221.	Odlok o zavarovanju in splošni prepovedi gradnje ob izmeritvenih znamenjih določenih točk geodetskih izmer na območju občine Lendava	26
255.	Odlok o davku na promet nepremičnin v občini Lendava	28
256.	Odlok o prenehanju lastninske pravice na delu območja zazidalnega načrta naselja Turmšče—zahod	28
257.	Odlok o sprejetju zazidalnega načrta za del naselja Črdenovci	28
277.	Odlok o zagotavljanju in usmerjanju sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v letu 1986 na območju občine Lendava	30
278.	Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1986 v občini Lendava	30
279.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in do plačil za storitve v občini Lendava	30
280.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine Lendava za leto 1985	30
281.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Lendava	30
328.	Odlok o začasnem plačevanju prispevkov za samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje občine Lendava	31
327.	Odlok o začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti državnih dejavnosti za območje občine Lendava	31
328.	Odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb občine Lendava v I. trimesečju leta 1986	31
329.	Odlok o ureditvi nekaterih vprašanj s področja zasebne obrti v občini Lendava	31
330.	Odlok o ustanovitvi sklada stavbnih zemljišč v občini Lendava	31
354.	Odlok o določitvi prispevka o združevanju sredstev za financiranje nalog splošne ljudske obrambe in družbeno samozagato za srednjeročno obdobje 1986—1990	31
— SKLEPI, STALIŠČA, PRIPOMBE, ODLOČBE IN DRUGI AKTI SO		
181.	Smernica za družbeni plan občine Lendava za obdobje 1986—1990	18
276.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samopriskovka v občini Lendava	30
341.	Sklep o imenovanju občinske volilne komisije v občini Lendava	31
— RESOLUCIJE, DRUŽBENI DOGOVORI, SAMOUPRAVNI SPORAZUMI		
34.	Resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja v letu 1985 v občini Lendava	3
— PRAVNI AKTI IS		
35.	Sklep o povečanju cen komunalnih storitev v občini Lendava	3
48.	Odrredba o preventivnih cepitvah in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1985 na območju občine Lendava	5
49.	Sklep o zvišanju stopenj v občini Lendava	5
117.	Navedilo o pošiljanju obvestil o cenah zemelj spremeljano	10
131.	Sklep o spremembah in dopolnitvah pristojbin za plačevanje stroškov veterinarsko-higienске službe na območju občine Lendava	12
182.	Odrredba o pristojbinah za obvezno veterinarsko-zaučerno pregleda in dovoljenja v občini Lendava	17
170.	Sklep o povečanju komunalnih storitev in stopenj ter pojavnosti v občini Lendava	18
250.	Sklep o povečanju cen črpanja in distribucije vode v občini Lendava	20
282.	Sklep o spremembah in dopolnitvah pristojbin za plačevanje stroškov veterinarsko-higienске službe na območju občine Lendava	30

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UO
----------	---------------------	--------

— AKTI KRAJEVNIH SKUPNOSTI		
17.	Sklep o uvedbi krajevnega samopriskovka za vas Hotiza	1
47.	Popravek sklepa o uvedbi samopriskovka za vas Hotiza	4
145.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo krajevnega samopriskovka v krajevni skupnosti Mostje-Banuta	14
157.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo dodatnega krajevnega samopriskovka za območje krajevne skupnosti Odranci	16
158.	Sklep o uvedbi samopriskovka za območje krajevne skupnosti Mostje-Banuta	16
273.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samopriskovka v krajevni skupnosti Hotiza za naselje Kot	29
274.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samopriskovka v krajevni skupnosti Hotiza za naselje Kupca	29
283.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo krajevnega samopriskovka za območje Krajevne skupnosti Lendava	
284.	30 Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samopriskovka za območje krajevne skupnosti Turmšče za naselje Turmšče30	
285.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samopriskovka za območje krajevne skupnosti Kobilje	30
356.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samopriskovka za območje KS Dobrovniki, naselje Dobrovniki, Strehovci in Žitkovci	31
— DRUGI PRAVNI AKTI ORGANIZACIJ IN SKUPNOSTI		
21.	Sklep o spremembah in dopolnitvah sklepa o višini priključne takse na vodovodno omrežje za lendarški vodovod	1
51.	Sklep o valorizaciji preživnin v občini Lendava in Ljutomer	5
60.	Sklep o prispevnih stopnjah za financiranje skupnosti za varstvo pred požarom za leto 1985 v občini Lendava	6
61.	Sklep o začasnih prispevnih stopnjah za vzajemnost za leto 1985 v občini Lendava	6
116.	Sklep o prispevnih stopnjah za vzajemnost za leto 1985 v občini Lendava	10
254.	Ugotovitveni sklep o veljavnosti aneksa k SaS o temeljnih planov komunalne skupnosti občine Lendava za obdobje 1981—1985	27

Skupščina občine Ljutomer

— ODLOKI		
1.	Odlok o proračunu občine Ljutomer za leto 1985	1
3.	Odlok o določitvi prispevne stopnje za koristnike komunalnih objektov in naprav skupne rabe, ki niso pristopili k samoupravnemu sporazumu o združevanju sredstev za vzdrževanje in obnavljanje posameznih komunalnih objektov in naprav skupne rabe za leto 1985 na območju občine Ljutomer	1
25.	Odlok o zagotavljanju sredstev za blagovne rezerve v letu 1985 v občini Ljutomer	2
55.	Odlok o zakloniščih in drugih zaščitnih objektih v občini Ljutomer	6
56.	Odlok o spremembi območij naselja Cven, Krapje in Mota v občini Ljutomer	6
67.	Odlok o priznavalnih udeležencih narodnoosvobodilne vojne občine Ljutomer	7
89.	Odlok o davkih občanov občine Ljutomer	9
91.	Odlok o komunalnih takсах v občini Ljutomer	9
92.	Odlok o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in plačil za storitve občine Ljutomer	9
94.	Odlok o prispevku za požarno varnost, ki ga plačujejo zavezanci iz dohodka iz kmetijske dejavnosti na območju občine Ljutomer v letu 1985	9
96.	Odlok o potrditvi zaključnega računa o izvršitvi proračuna občine Ljutomer za leto 1984	9
97.	Odlok o povprečni gradbeni ceni in povprečnih stroških komunalnega urejanja stavbnih zemljišč ter koristi za razlašeno stavbno zemljišče v občini Ljutomer za leto 1985	9
120.	Odlok o spremembi odloka o odškodnini zaradi spremembe namembnosti kmetijskih in gozdnih zemljišč v občini Ljutomer	11
121.	Odlok o pooblastitvi izvršnega sveta Skupščine občine Ljutomer za sprejemanje ukrepov neposredne kontrole cen na ravni občine	11
127.	Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov za leto 1984 v občini Ljutomer	12
141.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ureditvi nekaterih vprašanj s področja zasebne obrti v občini Ljutomer	16
142.	Odlok o cenah za geodetske storitve v občini Ljutomer	15
167.	Odlok o spremembi odloka o upravnih takсах v občini Ljutomer	18
186.	Popravek odloka o upravnih takсах v občini Ljutomer	18
197.	Odlok o povračilih in nadomestilih stroškov delegatom in drugim osebam, ki sodelujejo v delu skupščine občine in njenih organov v občini Ljutomer	22
198.	Odlok o spremembi zazidalnega načrta športno rekreacijskega centra Ljutomer	22
200.	Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Ljutomer za leto 1985	22
214.	Odlok o sprejetju lokacijskega načrta za planovod Berc—M. Sobota	25
284.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prekrških zoper javni red in mir v občini Ljutomer	29
285.	Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o proračunu občine Ljutomer za leto 1985	29
287.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in plačil za storitve občine Ljutomer	29
288.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Ljutomer	29
289.	Odlok o davku na promet nepremičnin v občini Ljutomer	29
342.	Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o pooblastitvi strokovne organizacije za opravljanje strokovnih zadev s področja urbanističnega planiranja v občini Ljutomer	31
343.	Odlok o določitvi prispevne stopnje za koristnike komunalnih objektov in naprav skupne rabe in kategoriziranih cest, ki niso pristopili k samoupravnemu sporazumu na območju občine Ljutomer za obdobje 1986—1990	31
344.	Odlok o začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti državnih dejavnosti za območje občine Ljutomer	31
345.	Odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb v občini Ljutomer v I. trimesečju 1986	31
346.	Odlok o začasnem plačevanju prispevkov za samoupravne interesne skupnosti na področju materialne proizvodnje in za potrebe splošne ljudske obrambe in družbene samozagato občine Ljutomer	31

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UO
347.	Odlok o zagotavljanju sredstev za občinske blagovne rezerve v letu 1986 v občini Ljutomer	31
348.	Odlok o posebnem občinskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v letu 1986 na območju občine Ljutomer	31
349.	Odlok o določitvi stopnje prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo v severovzhodni Sloveniji za območje občine Ljutomer za srednjeročno obdobje 1986—1990	31
350.	Odlok o delegiranju delegatov in o številu delegatskih mest za Zbor združenega dela in Zbor krajevnih skupnosti Skupščine občine Ljutomer	31
351.	Odlok o ustanovitvi stavbnih zemljišč v občini Ljutomer	31
352.	Odlok o zemljalnem načrtu stanovanjske zazidave ob železniški progi v Ljutomeru (dopolnitev ZN S-3)	31
SKLEPI, UGOTOVITVE, PRIPOMBE, ODLOČBE IN DRUGI AKTI SO		
2.	Sklep o začasnem ukrepu družbenega varstva v delovni organizaciji Tehnostroj	1
93.	Sklep o začasnem ukrepu družbenega varstva v DO Tehnostroj TOZO Proizvodnja vozil in kmetijske mehanizacije	9
103.	Odločbe o ugotovitvi, da odlok Skupščine občine Ljutomer o prepovedi točenja alkoholnih pijač pred 7. uro zjutraj na območju občine Ljutomer ni v neskladju z ustavo in zakonom	9
135.	Popravek sklepa o začasnem ukrepu družbenega varstva v DO Tehnostroj TOZO Proizvodnje vozil in kmetijske mehanizacije	12
147.	Popravek odločbe Ustavnega sodišča SRS	14
169.	Sklep o začasnem ukrepu družbenega varstva v TOZO mizarstvo Ljutomer v sestavi delovne organizacije Lesnina Ljubljana	18
266.	Sklep o razpisu referendumu za uvedbo občinskega samopriskveka na območju občine Ljutomer	29
RESOLUCIJE, DRUŽBENI DOGOVORI, SAMOUPRAVNI SPORAZUMI		
24.	Resolucija o politiki družbenega in gospodarskega razvoja občine Ljutomer za leto 1985	2
PRAVNI AKTI IS		
44.	Odredba o preventivnih cepljenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1985 na območju občine G. Radgona in Ljutomer	
65.	Sklep o javni razgrnitvi dopolnitve zazidelnega načrta s — 3-stanovanjska zazidava ob železniški progi v Ljutomeru — varianta II	6
124.	Navedilo o pošiljanju obvestil o cenah zaradi spremljanje v občini Ljutomer	11
151.	Sklep o javni razgrnitvi lokacijskega načrta za položitev visokotlačnega plinovoda Borci—Murska Sobota in Borci—Gornja Radgona	15
171.	Sklep o javni razgrnitvi zazidelnega načrta stanovanjske zazidave v Branoslavci	18
180.	Sklep o javni razgrnitvi spremembe zazidelnega načrta rekreacijskega centra v Ljutomeru	19
353.	Sklep o javni razgrnitvi ureditvenega načrta za melioracijsko območje Kozarica — Virje	31
— AKTI KS		
68.	Sklep o razpisu referendumu za uvedbo krajevnega samopriskveka za območje krajevnih skupnosti Stara cesta	7
123.	Sklep o uvedbi krajevnega samopriskveka na območju krajevnih skupnosti Stara cesta	11
132.	Poročilo o izidu referendumu v krajevni skupnosti Stara cesta	12
DRUGI PRAVNI AKTI ORGANIZACIJ IN SKUPNOSTI		
50.	Sklep o osnovah in stopnjah za socialno varstvo v zvezi z zdravstvenim varstvom združenih kmetov v občini Ljutomer	5
51.	Sklep o valorizaciji preživalin v občini Landava in Ljutomer	5
79.	Sklep o spremembi sklepa o dohodkovnih pogojih in o višini denarne pomoči otrokom v letu 1984 v občini Ljutomer	8
144.	Sklep o osnovah za obračunavanje in plačevanje prispevkov za zadovoljevanje skupnih potreb na področju zdravstvenega varstva v občinski zdravstveni skupnosti Ljutomer za leto 1985	14
193.	Sklep o višini povračila za uporabo cest za kmetijska traktorja na območju občine Ljutomer	21

Skupščina občine Murska Sobota

— ODLOKI

108a.	O spremembah in dopolnitvah odloka o prispevku iz osebnega dohodka delavcev za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v občini M. Sobota	1
13.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Murska Sobota	1
15.	Odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb občine M. Sobota za I. trimesečje 1985	1
16.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine M. Sobota za leto 1984	1
22.	Odlok o imenovanju ulic, trgov in naselij v naselju Beltinci	1
23.	Odlok o uvedbi melioracijskega postopka v delih k. o. Čankova, Korovec, Lamerje, Zenkovec, Bodonci, Baznovci, Vadarci, Strukovec-Zenkovec in Topolovci-Domajinci	1
33.	Popravek odloka o imenovanju ulic, trgov in naselij v naselju Beltinci	2
40.	Odlok o proračunu občine Murska Sobota za leto 1985	4
76.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o komunalnih taksah M. Sobota	8
84.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o sprejetju zazidelnih načrtov za posamezna območja v naseljih in območjih določena za posebne namene na območju občine Murska Sobota	8
88.	Odlok o davkih občanov občine Murska Sobota	9
99.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve v občini M. Sobota	9
100.	Odlok o zaključnem računu proračuna občine M. Sobota za leto 1984	9
101.	Odlok o zaključnem računu proračuna občine M. Sobota za leto 1984	9
109.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o sprejetju zazidelnih načrtov za posamezna območja v mestu Murska Sobota	10

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UO
110.	Odlok o splošni prepovedi gradnje ob izmeritvenih znamenjih določenih točk geodetskih mrež in ob opazovalnih smereh med točkami na območju občine Murska Sobota	10
111.	Odlok o pooblastitvi izvršnega sveta skupščine občine M. Sobota za sprejemanje ukrepov neposredne kontrole cen na ravni občine	10
112.	Odlok o uskladitvi zazidelnih načrtov in urbanističnega reda občine M. Sobota s srednjeročnim Družbenim planom občine M. Sobota in s spremembami in dopolnitvami Družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985	10
136.	Popravek odloka o splošni prepovedi gradnje ob izmeritvenih znamenjih določenih točk geodetskih mrež in ob opazovalnih smereh med točkami na območju občine M. Sobota	12
137.	Popravek odloka o uskladitvi zazidelnih načrtov in urbanističnega reda občine M. Sobota s srednjeročnim Družbenim planom občine in s spremembami in dopolnitvami Družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985	12
152.	Odlok o odškodnini zaradi spremembe nemembnosti kmetijskega zemljišča ali gozda v občini Murska Sobota	16
153.	Odlok o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine Murska Sobota za leto 1984	16
154.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o občinskih upravnih taksah v občini Murska Sobota	16
166.	Odlok o minimumu sredstev za osebno in kolektivno zaščito pred vojnimi dejstvi v občini Murska Sobota	18
180.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o uskladitvi zazidelnih načrtov in urbanističnega reda v občini M. Sobota s srednjeročnim Družbenim planom občine M. Sobota in s spremembami in dopolnitvami Družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985	21
191.	Odlok o ugotovitvi usklajenosti urbanističnega programa za območje občine M. Sobota in urbanističnega načrta za mesto M. Sobota s srednjeročnim Družbenim planom občine M. Sobota s spremembami in dopolnitvami za obdobje 1981—1985	21
192.	Odlok o določitvi števila sodnikov za prekrška v Organu za postopek o prekrških v Murski Soboti	21
204.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine M. Sobota za leto 1985	23
213.	Odlok o nerazvrščenih prometnih površinah v občini Murska Sobota	25
214.	Odlok o sprejetju lokacijskega načrta za plinovod Borci—M. Sobota	25
253.	Popravek o odloku o nerazvrščenih prometnih površinah v občini M. Sobota	27
270.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o proračunu občine M. Sobota za leto 1985	29
271.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve v občini M. Sobota	29
331.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o kriterijih za določitev krajevnih skupnosti in območij, ki so manj razvita na območju občine Murska Sobota	31
332.	Odlok o prispevku iz osebnega dohodka delavcev za zagotavljanje sredstev za intervencije v proizvodnji hrane in za izvajanje programa občinskih blagovnih rezerv v letu 1985 v občini Murska Sobota	31
333.	Odlok o določitvi prispevka za izvajanje sistema obrambe pred točo v obdobju 1986—1990 v občini Murska Sobota	31
334.	Odlok o ustanovitvi sklada stavbnih zemljišč občine Murska Sobota	31
335.	Odlok o začasnem financiranju samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti za območje občine Murska Sobota	31
336.	Odlok o začasnem plačevanju prispevkov za samoupravne interesne skupnosti materialne proizvodnje v občini Murska Sobota	31
337.	Odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb občine M. Sobota za I. trimesečje 1986	31
338.	Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občanov občine Murska Sobota	31
339.	Odlok o davku na promet nepremičnin v občini Murska Sobota	31
SKLEPI, UGOTOVITVE, STALIŠČA, PRIPOMBE, ODLOČBE IN DRUGI AKTI SO		
14.	Sklep o vrednosti talca za izravn nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju občine Murska Sobota	1
41.	Smernice za družbeni plan občine Murska Sobota za obdobje od leta 1986 do 1990	4
46.	Sklep o izvolitvi predsednika Zbora krajevnih skupnosti Skupščine občine Murska Sobota	4
126.	Ugotovitve in stališča o gospodarskih gibanjih, skupni in splošni porabi ter uresničevanju resolucije o politiki družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1984	12
143.	Ugotovitve in sklepi o stanju izgradnje in vzdrževanja komunalnih objektov v občini Murska Sobota	14
147.	Ugotovitve in stališča o analizi stanja in razvoja živilsko predelovalne industrije v občini Murska Sobota	15
148.	Ugotovitve, stališča in predlogi k uresničevanju plana zaposlovanja v občini Murska Sobota v letu 1984 in planu za leto 1985	15
165.	Ugotovitve in stališča o oceni gospodarskih gibanj, skupne in splošne porabe ter uresničevanje resolucije v občini M. Sobota v I. polletju 1985	16
174.	Sklep skupščine občine M. Sobota o soglasju k samoupravnemu sporazumu o ustanovitvi Občinske skupnosti za zaposlovanje	18
188.	Spremembe in dopolnitve Družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985	21
189.	Ugotovitve, stališča in sklepi o izvojanju referendumskega programa v obdobju od 1. 3. 1981 do 30. 6. 1985 v občini M. Sobota	21
212.	Sklep o imenovanju občinske volilne komisije M. Sobota	24
259.	Ugotovitve in predlogi o mladinskem prostovoljnem delu v občini Murska Sobota	28
275.	Poročilo občinske volilne komisije v Murski Soboti za izvedbo referendumu o uvedbi občinskega samopriskveka v občini M. Sobota	30
355.	Resolucija o izvojanju Družbenega plana občine Murska Sobota za obdobje 1986—1990 v letu 1986	31
RESOLUCIJE, DRUŽBENI DOGOVORI, SAMOUPRAVNI SPORAZUMI		
11.	Resolucija o politiki uresničevanja družbenega plana občine M. Sobota za obdobje 1981—1985 v letu 1985	1
173.	Samoupravni sporazum o ustanovitvi občinske skupnosti za zaposlovanje v Murski Soboti	18

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UD
PRAVNI AKTI IS		
32.	Odredba o preventivnih cepjenjih in diagnostičnih ter drugih preiskavah v letu 1985 na območju občine Murska Sobota	2
36.	Sklep o povečanju cen stanarin in komunalnih storitev v občini Murska Sobota	3
42.	Odredba o pristojbinah za veterinarsko-sanitarne preglede in dovoljenja v občini Murska Sobota	4
43.	Odredba o pristojbinah za stroške poslovanja veterinarsko-higienske službe v občini Murska Sobota	4
115.	Odredba o javni razgrnitvi osnutka lokacijskega načrta za plinovod Borci pri Križevcih—Rakičan—Murska Sobota	10
117.	Navodilo o pošiljanju obvestil o cenah zaradi spreminjanja	10
149.	Sklep o javni razgrnitvi ureditvenega načrta za začasno odlaganje komunalnih odpadkov in sanacijo jam glinokopa pri Memčavcih	15
150.	Sklep o javni razgrnitvi ureditvenega načrta za namakanje kmetijskih površin na območju Beltinci—Nemšček	15
163.	Sklep o povečanju stanarin v občini Murska Sobota	17
166.	Sklep o valorizaciji cen gostinskih storitev v občini Murska Sobota	21
199.	Sklep o povečanju cen komunalnih storitev v občini M. Sobota	22
201.	Odredba o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta za naselje Dokležovje	22
206.	Odredba o spremembah in dopolnitvah odredbe o delovnem času v upravnih organih občine Murska Sobota	23
209.	Sklep o javni razgrnitvi ureditvenih načrtov melioracijskih območij ABC Pomurke Kmetijsko gospodarstvo Rakičan	23
217.	Odredba o javni razgrnitvi osnutka zazidalnega načrta stanovanjske zadruge ob Razlagovi ulici v Murski Soboti	25
PRAVNI AKTI KS		
19.	Popravek sklepa o uvedbi krajevnega samoprispevka v krajevni skupnosti Pucanci	1
28.	Sklep o uvedbi samoprispevka za del območja krajevnih skupnosti Čemelavci naselja Polane	2
29.	Sklep o uvedbi samoprispevka za celotno območje krajevnih skupnosti Pucanci	2
30.	Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za krajevno skupnost Moravske Toplice	2
129.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Krog, za naselje Krog	12
130.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Krog, naselje Setahovci	12
159.	Sklep o uvedbi samoprispevka za del območja skupnosti Krog za naselje Krog	16
160.	Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Krog za naselje Setahovci	16
218.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Mačkovci	25
222.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samoprispevka v krajevni skupnosti Turpolje M. Sobota	26
223.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samoprispevka v krajevni skupnosti Borja Kidrič M. Sobota	26
224.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samoprispevka v krajevni skupnosti Alija Kardža M. Sobota	26
225.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samoprispevka v krajevni skupnosti Park M. Sobota	26
226.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samoprispevka v krajevni skupnosti Lendavska Murska Sobota	26
227.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samoprispevka v krajevni skupnosti Partizan Murska Sobota	26
228.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Bakovci	26
229.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo samoprispevka v občini M. Sobota	27
230.	Sklep o razpisu referendumov za uvedbo krajevnega samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Grad	27
231.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Kuzma	27
232.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Dokležovje	27
233.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Bodonci	27
234.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Bogojna, naselje Filovci	27
235.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Bogojna, naselje Bukovnica	27
236.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Brezovci	27
237.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Cankova	27
238.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Čemelavci naselje Čemelavci, Veščica, Kupšinci in zaselek Pušča	27
239.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS G. Petrovci	27
240.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Križevci	27
241.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Martjanci, naselje Memčavci	27
242.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Martjanci, naselje Martjanci	27
243.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Martjanci, naselje Norčinci	27

Zap. št.	Naziv pravnega akta	Št. UD
244.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Martjanci naselje Sebeborci	27
245.	Sklep o razpisu referendumov za spremembo namembnosti samoprispevka za del območja KS Tešanovci naselje Tešanovci	27
246.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Pertoča	27
247.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Prosenjakovci	27
248.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Rogoševci	27
249.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Tišina, za naselje Tišina in Murski Črnci	27
250.	Sklep o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Zenkovci	27
261.	Popravek sklepa o razpisu referendumov za uvedbo samoprispevka v občini Murska Sobota	28
262.	Popravek sklepa o razpisu referendumov o uvedbi samoprispevka za območje KS G. Petrovci	28
263.	Popravek sklepa o razpisu referendumov o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Dokležovje	28
266.	Sklep o uvedbi samoprispevka v krajevni skupnosti Borja Kidriča v M. Soboti	30
267.	Sklep o uvedbi samoprispevka v krajevni skupnosti Turpolje v M. Soboti	30
268.	Sklep o uvedbi samoprispevka v krajevni skupnosti Alija Kardža v Murski Soboti	30
289.	Sklep o uvedbi samoprispevka v krajevni skupnosti Park M. Sobota	30
290.	Sklep o uvedbi samoprispevka v krajevni skupnosti Partizan M. Sobota	30
291.	Sklep o uvedbi samoprispevka v krajevni skupnosti Lendavska M. Sobota	30
292.	Sklep o uvedbi samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Bakovci	30
293.	Sklep o uvedbi samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Križevci za obdobje 1986—1990	30
294.	Sklep o uvedbi samoprispevka za celotno območje KS Mačkovci	30
295.	Sklep o uvedbi samoprispevka za del območja KS Martjanci naselje Martjanci	30
296.	Sklep o uvedbi samoprispevka za del območja KS Martjanci naselje Memčavci	30
297.	Sklep o uvedbi samoprispevka za del območja KS Martjanci naselje Sebeborci	30
298.	Sklep o uvedbi samoprispevka za del območja KS Martjanci naselje Norčinci	30
299.	Sklep o uvedbi spremembe namembnosti samoprispevka za del območja KS Tešanovci naselje Tešanovci	30
300.	Sklep o uvedbi samoprispevka za celotno območje KS Zenkovci	30
301.	Sklep o uvedbi samoprispevka za celotno območje KS Bodonci	30
302.	Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje KS Brezovci	30
303.	Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja krajevnih skupnosti Bogojna naselje FILDVCI	30
304.	Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Bogojna naselje Bukovnica	30
305.	Sklep o uvedbi samoprispevka za naselje Čemelavci, Veščica, Kupšinci in Pušča	30
306.	Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za del območja KS Tišina naselje Tišina, Murski Črnci	30
307.	Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za celotno območje KS Cankova naselje Cankova, Damajinci, Gerlinči, Gornji Črnci, Korovci, Kračiči, Škakovci in Topolovci	30
308.	Sklep o uvedbi samoprispevka za območje KS Kuzma	30
309.	Sklep o uvedbi samoprispevka za celotno območje krajevnih skupnosti Prosenjakovci	30
310.	Sklep o uvedbi samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Gornji Ptrovci za naselje Adrijanci, Boreča, Gornji Petrovci, Lucova, Martinje, Meradnovci, Peskavci, Stanjavci, Šulinci, Ženavlj	30
311.	Sklep o uvedbi samoprispevka za območje KS Dokležovje	30
312.	Sklep o uvedbi krajevnega samoprispevka za območje krajevnih skupnosti Pertoča za naselje Fikšinci, Rogoča, Pertoča in Veščaslavci	30
340.	Sklep o uvedbi samoprispevka za območje KS Rogoševci	31
DRUGI PRAVNI AKTI ORGANIZACIJSKI IN SKUPNOSTI		
20.	Sklep o pripravi plana SIS za komunalno dejavnost za obdobje 1986—1990 v občini M. Sobota	1
69.	Sklep o usklajitvi preživetnih s povečanimi življenjskimi stroški v občini Murska Sobota	7
80.	Sklep o višini povračila za uporabo cest za kmetijske traktorje v občini Murska Sobota	8
81.	Sklep o valorizaciji cen za določitev stroškov za pripravo in opremo stavbnih zemljišč za usmerjeno gradnjo (plombe) v mestu M. Sobota	6
82.	Sklep o valorizaciji stroškov za pripravo in opremo stavbnega zemljišča za usmerjeno stanovanjsko gradnjo (blokovo) in gradnjo objektov družbenega standarda na območjih določenih z zazidalnimi načrti v mestu Murska Sobota	8
83.	Sklep o veljavnosti sprememb SaS o temeljnih plana SIS za cestno in komunalno dejavnost občine M. Sobota za obdobje 1981—1985 in prispevni stopnji za komunalno dejavnost	8
175.	Ugotovitevni sklep o sklenitvi samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Občinske skupnosti za zaposlovanje Murska Sobota	18
176.	Statut občinske skupnosti za zaposlovanje Murska Sobota	18
205.	Elementi za sklenje samoupravnega sporazuma o temeljnih plana občinske zdravstvene skupnosti Murska Sobota za obdobje 1986—1990	23



VELIKE KASAŠKE DIRKE V GORNJI RADGONI

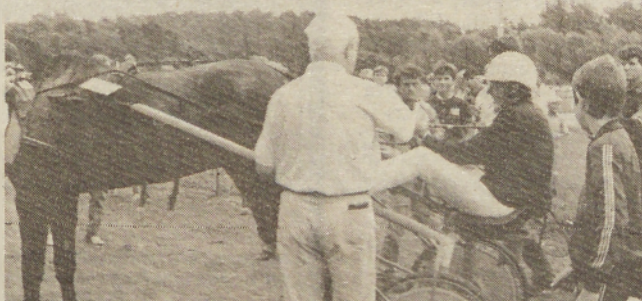
Adonis MS prvak in rekorder, Rebeka druga

— Duena MS zmagala v finalni krožni dirki

V okviru prireditve Kmetijsko-življskega sejma je bila v nedeljo na hipodromu na Trahah velika kasaška prireditev, ki je pritegnila nad 7.000 gledalcev. Na dirki, ki jo je organiziral KK Ljutomer, je sodelovalo nad 60 konjev, med katerimi so bili vsi najboljši jugoslovanski kasaši. Dirka je bila izredno privlačna in zanimiva. Čeprav ni bil postavljen nov absolutni jugoslovanski rekord, kar so nekateri napovedovali zaradi hitre radgonske steze — prejšnjo noč je namreč deževalo, se je vseeno pokazalo, da je radgonska proga ena najboljših v državi. Ze v prvi dirki je bil namreč dosežen nov jugoslovanski rekord za triletnike, ki ga je postavil Adonis MS z Markom Slavičem mlajšim iz Ključarovec s kilometrim časa 1:19,9. Dosedanji jugoslovanski rekord za triletnike Dorice MS je znašal 1:20,1. Tudi v drugi dirki so bili doseženi odlični kilometrski časi in postavljeni osebni rekordi. Izkazala se je Duena MS, ki je z Markom Slavičem starejšim iz Ključarovec najavila, da poleg Adonisa MS prihaja v prvo skupino jugoslovanskih konj in od teh dveh konjev lahko pričakujemo v prihodnje precej. Vsekakor pa je bila izredno zanimiva dirka najhitrejših jugoslovanskih konjev za veliko nagrado Kmetijsko-življskega sejma Gornja Radgona in ZPS Ljubljana, kjer so bili

vsii najboljši. Vojvodinski konji absolutni jugoslovanski rekorder Lahor (Mukič) 1:17,3, Auro in Lanbrus so se kosali z najboljšimi domačimi kasaši. Tokrat so bili slovenski tekmovalci boljši. V obeh tekih je namreč zmagal Fit z voznikom Jožetom Hrovatom iz Ljubljane, ki je dosegel tudi najhitrejši čas dneva 1:18,8. Tako je samo potrdil, da je upravičeno dobil letošnji jugoslovanski kasaški

zala, da je 19-letni obstoj te dirke vsekakor upravičen. Ta dirka je poseben draž za številne gledalce, ki vedno hodijo od dirkališča na dirkališče. Slavil je domačin Marko Slavič starejši z Dueno MS, v končni uvrstitvi po petih dirkah pa je zmagal Adonis MS z Markom Slavičem mlajšim s 29 točkami pred Ilono III (F. Lovrenčič, Maribor) 26 in Dueno MS 24 točk. Duena MS je v drugi dir-



Adonis MS z Markom Slavičem mlajšim, jugoslovanski rekorder med triletniki 1:19,9 in zmagovalec letošnje krožne dirke za prvenstvo Slovenije.

derbi. Konj izhaja iz hlevov Ludvika Slaviča iz Grab, ki je poleg hleva Marka Slaviča vsekakor najuspešnejši hlev kar smo jih imeli v Jugoslaviji. Prijetno je presenetila Rebeka, ki je z osvojenim drugim mestom med najhitrejšimi konji dokazala, da prihaja v formo. Zadnja finalna dirka, krožna dirka za prvenstvo Slovenije je poka-

ki zasedla drugo mesto. Med dveletniki za prvenstvo Slovenije je zmagal Ajs (M. Oman iz Ljubljane). Nedeljske kasaške dirke v Gornji Radgoni so lepo uspeli in to je še en dokaz, da si tudi v prihodnje ne moremo predstavljati Kmetijsko-življskega sejma brez konjskih dirk.

Feri Maučec



AKCIJA NAUČIMO SE PLAVATI

Plavalni tečajji pozimi in poleti

Občinska zveza za telesno kulturo Gornja Radgona se uveljavlja z nekaterimi akcijami. Med te sodi tudi akcija Naučimo se plavati, ki jo v radgonski občini izvajajo že nekaj let pozimi in poleti. Poteka v okviru šole v naravi ter zimskem in letnem kopališču v Radencih. V letošnjo akcijo Naučimo se plavati je bilo vključenih čez 500 otrok, učencev petih razredov osnovne šole. Spomladi so organizirali plavalni tečaj za odrasle, ki se ga je udeležilo 15 neplavalcev. Večina udeležencev tečaja se je naučila plavati in prejela bronastega Košarskega OZTK Gornja Radgona in učitelja plavanja Brane Klun, pa letos še načrtujejo plavalne tečaje jeseni in pozimi. Žal pa ugotavljajo, da se starejši neplavalci neradi odločajo za plavalne tečaje, težave pa so tudi zaradi dvojnega dela. Kljub vsemu pa upajo, da bodo še letos izvedli vsaj en plavalni tečaj za odrasle.

F. M.

OB 40-LETNICI KOŠARKE V SRS IN POMURJU

Finale pokala SRS v Murski Soboti

Ob praznovanju 40-letnice slovenske in pomurske košarke, praznovanje bo v petek, 19., in v soboto, 20. septembra, v Murski Soboti, bodo številne slovesnosti. V Murski Soboti bo med drugim seja predsedstva Košarske zveze Slovenije, predsednik skupščine občine Murska Sobota Andrej Gerenčer bo pripravil sprejem, v Murski Soboti in Radencih pa bodo tudi zanimive tekme. V Murski Soboti bo finale pokala SRS, kjer bodo sodelovale moške ekipe Smelta Olimpije ter TIME in Ilirije, v Radencih pa se bosta srečali ženski ekipi Montiga in Ježice. V okviru praznovanja 40-letnice košarke pa bomo v našem časniku tudi objavljali prispevke o zgodovinskem razvoju pomurske košarke.

NOGOMET

Kadeti Mure prvi

V Kormendu na Madžarskem je bil kadetski nogometni turnir, na katerem so sodelovala štiri moštva, med njimi tudi mladi nogometaši Mure iz Murske Sobotice. Sobotčani so bili premočani nasprotnik, saj so premagali Kormend s 8:1, Monošter pa z 12:0 ter prepričljivo zasedli prvo mesto pred Monoštom in Kormendom. Najuspešnejša strelca v moštvi Mure sta bila Baranja s 6 in Cener s 4 goli.

V prijateljski nogometni tekmi so mladinci Mure premagali Monošter s 3:2. Strelci za Muro so bili: Nemet, Zrim in Vörös. Povratno srečanje bo 30. t. m. v Porabju.

ONL Lendava

Rezultati I. kolo	
Nedelica : Mladost	2:2
Žitkovci : Panonija	0:1
Kobilje : Olimpija	6:0
Lakoš : Mostje	0:2
Bistrica : Graničar	1:1
Petišovci : Kapca	2:0
Zvezda : Nafta	1:3

MALI NOGOMET

Turnir v Železnih dverih

Partizan Železne dveri organizira v nedeljo, 31. t. m., ob 8.00 turnir v malem nogometu. Prve tri ekipe bodo prejele denarne nagrade — 50, 20 in 10 tisoč dinarjev.

XVI. MEMORIAL DR. LOJZETA TOPLAKA

Radgona in Paloma zmagovalca

V Apačah je bil 16. tradicionalni turnir v odbojki in malem nogometu za memorial dr. Lojzeta Toplaka, ustanovitelja in dolgoletnega predsednika Partizana Apače. Turnir je pripravilo domače društvo Partizana pod pokroviteljstvom Pomurskega sejma. Sodelovalo je deset nogometnih in pet odbojarskih ekip. Med odbojkarji sta nastopili tudi ekipi veteranov — začetnikov odbojke v Apačah in pa zamejski Sloveni Olimpije iz Gorice.

V odbojki je zmagala ekipa radgonskega Partizana pred Brezjem in Olimpijo iz Gorice, v malem nogometu pa je bila najboljša ekipa Palome iz Velke pred Partizanom Apače in Žepovci.

Čaba drugi, Horvat tretji

V Prelogu je bila tretja dirka za državno prvenstvo v speedwayu, na kateri so sodelovali tudi pomurski tekmovalci in dosegli solidne uvrstitve. To še posebej drži za Lendavčana Čabo, ki je zasedel drugo mesto, in Horvata, ki je bil tretji. Tokrat pa je razočaral Radgončan Kocmut, ki je bil šele deveti. Zmagal je domačin Pavlic.

Po treh dirkah vodi Pavlic (Prelog) s 44 točkami pred Horvatom (Gorenje Varstoj) 38, Čabo (Gorenje Varstoj) 35, Zibretom (Krško) 28, Omerzelom (Krško) in Kocmutom (Radgona) po 27 točk.

Hajdinjak zopet prvi

KK Branik iz Maribora je pripravil tradicionalno košarsko dirko Talisov kriterij okrog Pohorja, na katerem je sodelovalo 13 ekip ali 130 košarjev. Od pomurskih košarjev je bil najuspešnejši Hajdinjak, ki je zopet zmagal pri pionirjih, S. Šoš je bil sedmi. Pri starejših pionirjih je R. Šoš zasedel enajsto mesto, pri mladincih pa je bil Cigut peti.

Polana prva na Madžarskem

Rokometašice Polane iz Velike Polane, ki se pripravljajo za tekmovalne v slovenski ligi, so sodelovale na turnirju v Lentiju na Madžarskem in dosegle lep uspeh. Premagale so Lenti z 20:9 in Kormend z 22:8 ter zasedle prvo mesto. Najboljša strelka na turnirju je bila Gamzetova, ki je dosegla 13 golov. Za najboljšo igralko pa so razglasili Bačvičev.

Zmagi Beltinke in Bakovec

V Porabju na Madžarskem so gostovale rokometiške Beltinke iz Beltincev in Bakovec ter tako vrnile obisk ekipama Monoštra. Beltinčanke so premagale ekipo Monoštra s 25:23. Najboljši strelki pri Beltinki sta bili Koci-prova in Tkalecva, ki sta dosegli po 8 golov. Rokometaši Bakovec pa so premagali domačo ekipo s 40:17. Najboljši strelca na tekmi je bil Kozelj z 9 zadetki.

Nogometni seminar

Zbor trenerjev pri medobčinski nogometni zvezi Murska Sobota organizira seminar za trenerje za mladinska in članska moštva Pomurja. Seminar, ki je obvezen za vse trenerje MNZ Murska Sobota, bo v soboto, 30. avgusta 1986, ob 9.00 v prostorih Partizana Murska Sobota, Mladinska ulica. Na seminarju, ki ga bo vodil dr. Zdenko Verdenik, bodo obravnavali temo: Taktična priprava moštva.

Zmagala Polana

Društvo nogometnih sodnikov Lendava je v Veliki Polani organiziralo turnir, na katerem so sodelovala štiri moštva. Rezultati — Polana:Odranci 1:0, Turnišče:Črenšovci 3:3 (po streljanju enajstmetrovk je zmagalo Turnišče), Črenšovci:Odranci 4:4 (po enajstmetrovkah zmagali Črenšovci) in Polana:Turnišče 2:0, Vrstni red: 1. Polana, 2. Turnišče, 3. Črenšovci in 4. Odranci.

Gujtman-Kosednar prvaka

Na reki Savi pri Tacnu je bilo republiško prvenstvo v spustu za mlajše mladince. Med tekmovalci BD Mura iz Kroga, ki tokrat niso povsem zadovoljili, sta bila najuspešnejša Gujtnan-Kosednar, ki sta zmagala v kategoriji C-2. V kategoriji K-1 je bil Simon Kovačič tretji, Roman Kovačič pa peti. Moštveno 3 x K-1 je ekipa Kroga zasedla šele četrto mesto.

VII. KOŠARSKI MARATON TREH SRC

Sodelovalo 500 košarjev-rekreativcev

Košarski klub Pomurje iz Beltincev, sekcija za množičnost in rekreacijo, je preteklo soboto v sodelovanju s Pomurskim sejmom, OZTK Murska Sobota, Gornja Radgona in Lendava ter pod pokroviteljstvom Radenske pripravil 7. tradicionalni košarski Maraton treh src. Organizator je tokrat na nekoliko spremenjeni progi pripravil tri maratone — velikega na 90 km in dva mala na 40 oziroma 30 km. Posebej je bil tokrat organiziran mali maraton na območju občine Lendava. Letošnjega košarskega Maratona treh src se je udeležilo 550 košarjev-rekreativcev, največ jih je štartalo v Radencih — okrog 400. Košarji so prišli iz vse Slovenije, celo iz Nove Gorice.



Najstarejši udeleženec je bil 87-letni Alojz Šbul iz Sotine, ki je tokrat že četrto sodeloval na malem maratону. Seveda je moral prikollesariti še iz Sotine v Radence in nazaj. Najmlajši udeleženec pa je bil 6-letni Leon Cigut iz Murske Sobotice, ki je mali maraton prevozil v spremstvu očeta. Letošnji košarski maraton Treh src je kljub vetru lepo uspel, saj je minil brez vsakršnih padcev. Organizacija je bila vzorna, Radenska pa je udeležencem dala za osvežitev tisoč litrov brezalkoholne pijače.

VAŠKE IGRE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

FINALE BO V BODONCIH

V soboški občini letos že sedmo leto potekajo vaške igre krajevnih skupnosti, za katere vlada veliko zanimanje tako med udeleženci kot gledalci, saj za marsikateri kraj pomenijo pravi praznik. Od skromnih začetkov, saj so prvo leto v Lipovcih sodelovale le štiri ekipe, se število vsako leto povečuje. Tako bodo letos vaške igre izvedli že v polovici krajevnih skupnosti soboške občine. Seveda je želja organizatorjev, da bi jih organizirali v sleherni krajevni skupnosti. Letos bodo igre organizirane v šestnajstih krajih. Organizatorji le-teh so športne, mladinske in gasilske organizacije. Polfinalne igre bodo organizirali na Tišini (7. 9.) in v Noršincih (14. 9.), finale bo v Bodoncih (21. 9.), sodelovalo pa bo osem ekip.

KOŠARKA

Pomurje zadnje

V Zalaegerszegu na Madžarskem je bil 9. tradicionalni mednarodni košarski turnir, na katerem je sodelovalo 10 ženskih ekip. Med njimi tudi oslabiljena ekipa Pomurja, ki je v močni konkurenci prvo- in drugoligašev zasedla zadnje mesto. Rezultati — Pomurje:ZTE 53:54, Pomurje:Ganz-Mavag 23:118, Pomurje:KSI 43:42, Pomurje:Zalavasar 59:70 in Pomurje:Chirana 46:71.

RAZPORED TEKEM I. MNL MURSKA SOBOTA 1986/87

I. kolo — 31/8-86
Cankova : Radgona
Tešanovci : Apače
Lipa : Gančani
Ljutomer : Čarda
Filovci : Izakovci
Dokležovje : Tromejnik

II. kolo — 7/9-86
Radgona : Tromejnik
Izakovci : Dokležovje
Čarda : Filovci

Gančani : Ljutomer
Apače : Lipa
Cankova : Tešanovci

III. kolo — 14/9-86
Tešanovci : Radgona
Lipa : Cankova
Ljutomer : Apače

Filovci : Gančani
Dokležovje : Čarda
Tromejnik : Izakovci

IV. kolo — 21/9-86
Radgona : Izakovci
Čarda : Tromejnik
Gančani : Dokležovje

Apače : Filovci
Cankova : Ljutomer
Tešanovci : Lipa

V. kolo — 28/9-86
Lipa : Radgona
Ljutomer : Tešanovci
Filovci : Cankova

Dokležovje : Apače
Tromejnik : Gančani
Izakovci : Čarda

VI. kolo — 5/10-86
Radgona : Čarda
Gančani : Izakovci
Apače : Tromejnik

Cankova : Dokležovje
Tešanovci : Filovci
Lipa : Ljutomer

VII. kolo — 12/10-86
Ljutomer : Radgona
Filovci : Lipa

Dokležovje : Tešanovci
Tromejnik : Cankova
Izakovci : Apače
Čarda : Gančani

VIII. kolo — 19/10-86
Radgona : Gančani
Apače : Čarda

Cankova : Izakovci
Tešanovci : Tromejnik
Lipa : Dokležovje
Ljutomer : Filovci

IX. kolo — 26/10-86
Filovci : Radgona
Dokležovje : Ljutomer
Tromejnik : Lipa

Izakovci : Tešanovci
Čarda : Cankova
Gančani : Apače

X. kolo — 2/11-86
Radgona : Apače
Cankova : Gančani
Tešanovci : Čarda

Lipa : Izakovci
Ljutomer : Tromejnik
Filovci : Dokležovje

XI. kolo — 9/11-86
Dokležovje : Radgona
Tromejnik : Filovci
Izakovci : Ljutomer

Čarda : Lipa
Gančani : Tešanovci
Apače : Cankova

VLOM NA BENCINSKI ČRPALKI

Neznani storilec je v noči na 20. avgust vlomil na bencinski črpalki v Radencih. Razbil je steklo na vhodnih vratih in prišel v notranje prostore, kjer je nasilno vlomil tudi v predale. Večjega izkupička ni našel, kljub temu pa je odnesel komplet orodja za avtomobil in nekaj zaščitnih rokavic. Z nasilnim vlomom pa je napravil za 50 tisoč dinarjev škodo.

PROMETNE NEZGODE

18. avgusta ob 19.00 se je Franc Trojnar iz Borec peljal po lokalni cesti proti regionalni cesti. Ni upošteval prometnega znaka stop, zapeljal je na regionalno cesto in tam trčil v voznik kolesa z motorjem Petra Štraka iz Križevca. Štraki se je hudo telesno poškodoval, Trajner pa lažje.

18. avgusta se je voznik kolesa z motorjem K. R. iz Lendave peljal iz Lendavskih Goric. Zaradi neprimerno hitrosti ni spjel ovinka, zapeljal je v jarek in trčil v drevo ter se hudo telesno poškodoval.

19. avgusta ob 14.15 se je voznik osebnega avtomobila Dušan Bonifart iz Kroga peljal proti M.

Soboti. Prehiteval je kolesarko Kristino Kreft iz Kroga, ko mu je nasproti pripeljal voznik osebnega avtomobila Vinko Pajnhart. Bonifart je zaviral, toda kljub temu je zadell kolesarko in jo hudo poškodoval.

20. avgusta ob 19. se je peljal voznik kolesa z motorjem Franc Somi iz Radmožanec brez izpita proti Genterovcem. Izsiljeval je prednost pred voznikom kolesa z motorjem Milanom Beloglavcem. Prišlo je do trčenja, v katerem se je Somi poškodoval.

20. avgusta ob 16.00 se je zgodila prometna nezgoda na lokalni cesti v G. Petrovcih. Franc Cipot iz Kupšinec je peljal traktor s priklopnikom, na katerem sta bila še Ludvik Časar in njegova žena Gizela. Zaradi naglega zavijanja sta s priklopnika padla zakonca Časar. Gizela se je hudo poškodovala, Ludvik pa je dobil lažje telesne poškodbe.

21. avgusta ob 14.00 se je Štefan Voroš iz Vadarec peljal proti Bodoncem. V nepreglednem ovinku mu je nasproti pripeljal voznik kolesa z motorjem D. D., ki je peljal še brata. Prišlo je do čelnega trčenja, v katerem sta se hudo poškodovala brata D. D. Zoper Voroša bo podana kazenska ovadba.

24. avgusta ob 19.30 je prišlo do prometne nesreče v naselju Rankovci. Trčila sta voznik kolesa z motorjem Ludvik Kuzma in voznik osebnega avtomobila Avgust Bot iz Dobrovnika. Kuzma je nepravilno zavijal v levo ter trčil v Bota, ki se je hudo telesno poškodoval.

20. avgusta je izbruhnil požar v nenaseljeni stanovanjski hiši Marjana Košte s Stare Ceste. Zgorelo je ostrešje na stanovanjsko-gospodarskem poslopju. Škoda je za 500 tisoč dinarjev. Vzrok požara še raziskujejo.

19. avgusta okoli 7.00 se je pri žaganju odpadnega lesa hudo telesno poškodoval Anton Bobovec iz Gančan. Pomagal je pri sodarju Antonu Kuzmi. Zaradi nepazljivosti mu je žaga hudo poškodovala levo roko. Zdravi se v bolnišnici v Mariboru.

Dom učencev ŠTEFAN KOVAČ, M. Sobot, sprejema naročila abonentov za šolsko leto 1986/87 — prav tako obveščamo učence in učanke, da jih bomo sprejeli in nameščali v nedeljo, 31. 8., od 14. ure naprej.

Komisija za delovna razmerja osnovne šole Štefan Kuhar-Bojan Puconci objavlja prosta dela in naloge:

kuharice-snažilke

na podružnični šoli v Brezovcih
za določen čas s polnim delovnim časom (nadomestčenje delavke na bolniškem-porodniškem dopustu).
Pogoj: KV—PKV
Rok prijave: 8 dni.

lesnina

Lesnina, proizvodno in trgovsko podjetje z lesom, lesnimi izdelki, pohištvo, gradbenim materialom, n. sol. o., Ljubljana — tozda tovarna pohištva Mizarstvo, n. sub. o., Ljutomer, Rada Pušenjaka 1

RAZPIŠUJE

po sklepu delavskega sveta tozda dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

DIREKTORJA TOZDA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, predpisanih z zakonom, izpolnjevati še naslednje:

- da imajo visoko izobrazbo ekonomske, tehniške, lesne ali pravne smeri
 - da imajo 5 let delovnih izkušenj
- Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let.
Pisne vloge z dokazili naj kandidati naslovijo na razpisno komisijo tozda Mizarstvo Ljutomer, n. sub. o., Ljutomer, Rada Pušenjaka 1. Razpisni rok je 8 dni od objave. O izidu bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku prijavnega roka.

GRADITELJI!

Med 24. mednarodnim kmetijskim sejmom v Gornji Radgoni, od 22. do 31. avgusta 1986, sprejemamo naročila in vplačila po ugodnih cenah (na sejnišču in v Opekarni Košaki Maribor) za opečni modularni blok IZOSKOK in nekatere druge vrste opeke.

IZOSKOK JE VEČ KOT SAMO OPEKA!

OPEKARNA KOŠAKI/MARIBOR

Telef. 062 21-018, 21-081

Prispevki za kirurgijo

Ludvik Mörce, Slovenske Konjice (namesto cvetja na grob pok. Karoline Barbarić) — 3.000 din; Družina Horvat, Panonska 36, Beltinci (namesto cvetja na grob pok. Franca Vrečiča, M. Sobot) — 3.000 din; VVZ in OŠ Krog (namesto cvetja na grob pok. Ane Hozjan, Hotiza 133) — 1.500 din; Družina Žibrik, Markišavci (namesto cvetja na grob pok. Štefana Banko) — 2.000 din; Danica in Viktor Ratnik, Cankarjeva 80 (namesto cvetja na grob pok. Karel Caram, Brezovci) — 3.000 din; Jože Tratnjek, Gančani 122 a (namesto cvetja na grob pok. Marice Cör) — 3.000 din; Družina Borec, B. Zihlerla 4, M. Sobot (namesto cvetja na grob pok. Rozalice Pucko) — 3.000 din; Valter Monšein, Dolič 153 (namesto cvetja na grob pok. Rudolfa Klementa) — 2.000 din; Družina Sapač, Zenkovci 89 (namesto cvetja na grob pok. Karel Cara) — 3.000 din; Družina Hodošek, Zenkovci 66 (namesto cvetja na grob pok. Terezije Vlaij) — 2.000 din; Družina Sapač, Zenkovci 89 (namesto cvetja na grob pok. Terezije Vlaij) — 2.000 din; Marika Bunderla, Hodoš 26 (namesto cvetja na grob pok. Jožeta Matuša) — 1.000 din; Družina Vladimir Kuharja, Puconci 49 (namesto cvetja na grob pok. Verone Kuhar) — 2.000 din; Družina Karel Krančiča, Puconci 61 (namesto cvetja na grob pok. Verone Kuhar) 2.000 din; Kolektiv OŠ Puconci (namesto cvetja na grob pok. Verone Kuhar) — 8.000 din; Anica, Štefan Kuhar, Puconci 102 (namesto cvetja na grob pok. Verone Kuhar) — 1.500 din; Družina Vučak, Puconci 38/b (namesto cvetja na grob pok. Verone Kuhar) — 2.000 din; Družina Možir, Tolmin (namesto cvetja na grob pok. Verone Kuhar) — 2.000 din; Tovaršice iz vrtca Puconci (namesto cvetja na grob pok. Verone Kuhar) — 2.000 din; Družina Kerec-Rogač, Gorica (namesto cvetja na grob pok. Marije Horvat) — 2.000 din; Kolektiv OŠ Puconci (namesto cvetja na grob pok. Vinka Bukovca) — 8.000 din; Družina Mörce, M. Sobot (namesto cvetja na grob pok. Vinka Bukovca) — 2.000 din; Družina Ošljaj, Puconci (namesto cvetja na grob pok. Eme Jošar) — 2.000 din; Družina Ošljaj, Puconci (namesto cvetja na grob pok. Eme Jošar) — 2.000 din; Eteika Bakoš, Puconci (namesto cvetja na grob pok. Vinka Bukovca) — 2.000 din; Eteika Bakoš, Puconci (namesto cvetja na grob pok. Eme Jošar) — 2.000 din; Ing. Vladimir Škerget Ribarjevo nas. 13, Lendava (namesto cvetja na grob pok. Jožeta Sakača) — 2.000 din; Štefan Marciš, Ribarjevo nas. 15, Lendava (namesto cvetja na grob pok. Jožeta Sakača) — 1.000 din.

Naš dopisnik iz Gornjega Lakoša, ki služi vojaški rok v Kikindi, rad prebira Vestnik, saj mu tako dnevi hitreje minevajo. Želi, da bi Vestnik postal še bolj bralen in popularen. Kmalu se bo vrnil od vojakov in spet bo sodeloval z nami in pošiljal prispevke.

Ivan Paušič, vojak-graničar, pošoja Vestnik tudi drugim vojakom in pravi, da jim je všeč.



Ah, kako nam srce močno bije, ker smo vedno žalostni, smo najdražje na svetu izgubili, tebe sinko in bratec ljubljani.

V SPOMIN

2. septembra bosta minili dve leti, polni žalosti in bolečine, odkar nas je zapustil naš najdražji

Alojz Čeh

iz Gomilice

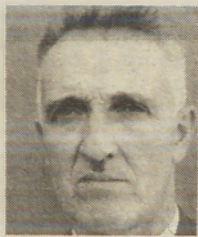


Ne moremo se sprijazniti s kruto usodo, da te ni več med nami, da ni več tvojega pristrčnega smeha in glasu. Ostali so nam lepi spomini nate, ki jih ne bomo nikoli pozabili. Hvala vsem, ki se ga še spominjate, krasite njegov prerani grob s cvetjem in na njem prižigate sveče.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI NAJDRŽJI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, tasta, starega očeta in brata



Alojza Žaliga

iz Gančan

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste dragega pokojnika spremljali na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje.

Zahvalo izrekamo g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS za poslovilne besede.

Žalujejo: sin Alojz, hčerki Irinka in Micka z družinami ter sestra Katarina

Poroke

Andrej KOUS, elektrikar, Krog, Plečnikova 63, in Marija LUKAČ, delavka, Bakovci, Prečna 18; Franc ŽITEK, strojni ključavničar, Krog, Brodarska 3, in Bernardka PERTOCI, tekstilna konfektionarka, Tropovci 9; Igor ERJAVEC, veterinarski tehnik, Satahovci 58, in Marija BENČAK, trgovska pomočnica, Satahovci 34; Franc BENČAK, študent agronomije, Satahovci 34, in Terezija GOMBOC, medicinska sestra, Satahovci 48; Mirko HARC, avtoklepar, Ceršak, Delavska 9, in Brigita SEREC, konfekcijska tehničarka, Murska Sobot, Stara 1; Franc VARGA, gimnazijski maturant, Krog, Trubarjeva 10, in Suzana ŠTADLER, vzgojiteljica, Bakovci, Soboška 4; Viktor ANDREJČ, elektrotehnik, Murska Sobot, Cankarjeva 117 in Dušica KOPUN, kuharica, Murska Sobot, Trstenjakova 24; Dušan NO-

VAK, trgovski pomočnik, Murska Sobot, Kroška 26, in Bernarda ŠERUGA, trgovska pomočnica, Murska Sobot, Zorana Velnarja 19; Janez VORŠ, dipl. veterinar, Grad 172 a, in Zvezdica RAJNAR, absolventka medicine, Grad 172 a; Miroslav SMODIŠ, slikopleskar, Bakovci, Mladinska 10, in Suzana SEČKO, delavka, Krog, Murska ulica 39; Zlatko Sapač, miličnik, Nova Gorica, Vojkova 55, in Zvezdana ŽNIDARIČ, administratorka, Satahovci 20; Danilo DAJČ, transportni delavec, Murska Sobot, Alija Kardoša 8, in Sonja ZAVOLOVŠEK, trgovska pomočnica, Murska Sobot, Alija Kardoša 8; Milan KUROLJA, predelovalec mesa, Sebeborci 90, in Zinka KOLMANČKO, pakirka konzerv, Kupšinci 60.

UMRLA JE

Jelica Horn

zobna asistentka v pokoju

DOBRO SODELAVKO BOMO OHRANILI V SPOMINU.

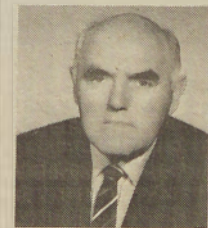
DELAVCI ZDRAVSTVENEGA DOMA LJUTOMER

V SPOMIN

24. avgusta je minilo žalostno leto, odkar nas je brez slovesa zapustil dragi mož, oče in dedi

Rudi Zrinski

iz Murske Sote



Težko je verjeti, da te ni več med nami, toda vsak korak, kamor nas vodi, je en sam boleč spomin nate.

Hvala vsem, ki se ga spominjate in na njegov grob prinašate cvetje ter prižigate sveče.

ŽALUJOČI VSI, KI SMO TE IMELI RADI



Utihnil je tvoj glas, obstalo je tvoje srce, ostali so sledovi pridnih rok in kruto spoznanje, da se nikoli več ne vrneš.

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je v 73. letu starosti za vedno zapustila naša draga žena, mama, babica in prababica

Helena Talian

iz Vučje Gomile 124

Tiho in skromno, kot je živeła, je odšla tja, kjer ni več trpljenja, ne bolečin, le večni mir.

Hvala vsem, ki ste jo med težko boleznijo obiskovali in ji lajšali bolečine, celotnemu osebju pljučnega oddelka Splošne bolnišnice M. Sobot, vsem sosedom, sorodnikom in znancom. Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govornici KS za ganljive poslovilne besede. Iskrena hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje, nam pa v najtežjih trenutkih pomagali in sočustvovali z nami.

ŽALUJOČI: mož Ludvik, hčerka Ibolka z možem, vnukinje Nada in Marta z družinama ter Marjana z Matejko

Radijski in televizijski spored od 29. avgusta do 4. septembra

PETEK	SOBOTA	NEDELJA	PONEDELJEK	TOREK	SREDA	ČETRTEK
RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA	RADIO MURSKA SOBOTA
16.00 — Sejemski vrtljak, 16.30 — Aktualno v petek, 29. avgusta /informativni del, oddaja za pioniere, Kam konec tedna, 18.00 do 19.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Sejemski vrtljak, 16.30 — Aktualno v soboto, 30. avgusta (informativni del in reklamna sporočila, 17.00 — 24. mednarodni kmetijsko živilski sejem v Gornji Radgoni — skupna oddaja z Radiom Maribor, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 14.00 do 16.00 (telefon: 21-232)	10.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 11.00 — Srečanje na pomurskem valu, 12.00 — Spored v madžarskem jeziku, 13.00 — Doma in onkraj meja, 13.30 — V nedeljo popoldne (zaključek sejma, pred prvim šolskim dnevom, Minuta za varstvo okolja, kmetijska oddaja, humor), 14.30 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 18.00 — Oddaja iz pobratenih občin SR Hrvatske in Slovenije, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda. DEŽURSTVO: 9.00 do 13.00 (telefon: 21-232)	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v ponedeljek, 1. septembra /informativni del, športna oddaja, prispevek s področja SLO in DS, 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v torek, 2. septembra (informativni del, gospodarska tema, Iz delegatskih klopi, reklame), 18.00 — Sotočje, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 — Aktualno v sredo, 3. septembra (informativni del, odgovore na vaša vprašanja), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.	16.00 — Jazz..., jazz..., jazz, 16.30 — Aktualno v četrtek, 4. septembra (informativni del, kultura, Iščemo odgovore na vaša vprašanja), 18.00 — Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 — Vključitev osrednjega slovenskega sporeda.
TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA	TV LJUBLJANA
17.55—00.50 Teletekst RTV Ljubljana. 18.10 Poročila. 18.15 Življenje v kapljici vode. 18.35 Modro polje, 2. del španske nadaljevanke. 19.10 Risanka. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik. 19.45 Vreme. 19.50 Železi ste, pogledite, poučnoba oddaja. 20.10 Ne prezrite. 20.20 Kondorjev let: Ocean, puščava in redek zrak, 2. — zadnji del angleške dokumentarne serije. 21.20 Risanka. 21.30 Tv dnevnik. 21.58 Tv nocoj in jutri. 22.05 Bergerac, 19. — zadnji del angleške nanizanke. 22.55 Kultura bivanja, propaganda oddaja. 23.00 Rajski kotiček, švedski film.	14.50—23.50 Teletekst RTV Ljubljana. 15.05 Spored za otroke: ponovitev oddaj. 16.30 Narodni parki: Skadarsko jezero, oddaja Tv Zagreb. 17.00 Kondorjev let: Ocean, puščava in redek zrak, ponovitev 2. dela dokumentarne serije. 18.00 Dogodivščine Robinzona Crusoeja, češkoslovaški mladinski film. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik. 19.45 Vreme. 19.50 Turčija: Človek in bog, 4. — zadnji del dokumentarne serije. 20.20 Zrcalo tedna. 20.40 Muppet show. 21.05 Arruba (M. Stearns). 21.15 Cabaret (Pleše Tatjana Boškin iz ŠPK Kazina). 21.20 Samba, rumba, passodoble. 21.30 Tv dnevnik. 22.00 Dekleta, ameriški film.	9.05—13.05 in 15.50—23.05 Teletekst RTV Ljubljana. 9.20 Poročila. 9.25 Živ živ: Risanke in Smrkeci. 10.10 Flipper, 17. del ameriške nanizanke. 10.35 J. K. Martin: Kitajec v Scotland Yardu, 14. — zadnji del angleške nanizanke. 11.25 Folklorni ansambel Trinitada, 1. oddaja. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Poročila (do 13.05). 16.05 Poročila. 16.10 Gandhi, angleški film. 19.10 Risanka. 19.24 Tv nocoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 Tv dnevnik. 19.50 Vreme. 20.00 M. Stanovjevič Byford — J. T. Byford: Kako najti srečo, 3. — zadnji del nanizanke TV Beograd. 20.40 Tv nocoj in jutri. 20.45 Blagoje Jančičević, dokumentarna oddaja TV Novi Sad. 21.30 Tri srca — Radenci 86 (BIG BAND RTV Ljubljana in Zagreb). 22.00 Reportaža z nogometne tekme: Velež — Željezničar. 22.30 Športni pregled. 23.00 Poročila.	10.55 Beograd: Slavnostna seja ob 25-letnici prve konference neuvrščenih, prenos iz Skupščine SFRJ Beograd, Ljubljana (do 12.00). 17.30 Poročila. 17.35 Grete z nami v živalski vrt? 17.50 Modro polje, 3. del španske nanizanke. 18.20 Poletni festival — Ljubljana '86: Teatro de danza Espanola (španski ples), 1. oddaja. 18.40 Risanka. 19.00 Danes: Podravske obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 A. Giannetti: V senci velikega hrasta, 4. del italijanske nadaljevanke. 21.10 Aktualno — s kakšnimi naložbami v prihodnost? 21.50 I. Stravinski: Pulcinella, balet v izvedbi New York City Balleta. 22.30 Tv dnevnik.	17.05 Poročila. 17.10 Jesenska serenada. 17.45 Živi planet: Svetovi zase. 10. del angleške dokumentarne serije. 18.40 Risanka. 19.00 Danes: Dolenjski obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 Mednarodna zborja: Od Beograda do Harareja. 20.55 Film tedna: Čas leopardov, mozambiško-jugoslovanski film. 22.25 Tv dnevnik. 22.40 Afriška kamera, tunizijsko-francoski dokumentarni film.	16.50—22.45/23.15 Teletekst RTV Ljubljana. 17.10 Poročila. 17.15 Slovenske ljudske pravljice: Zvezda na čelu. 17.35 Modro polje, 4. del španske nadaljevanke. 18.10 Svet kristalov, znanstvenotehnični film. 18.40 Risanka. 19.00 Danes: Obalno-kraški obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 Mozaik kratkega filma: Taborniški duh živi dalje, kanadski film. 20.30 Verona: To je arena — tu se je rodila Maria Callas, prenos. 22.30/23.00 Tv dnevnik.	17.20 Poročila. 17.25 J. Ribčić: Miškolin: Miškolin pestuje, lutkovna oddaja. 17.35 Čirule Čarule: Čarobni šopek. 17.40 Modro polje, 5. del španske nadaljevanke. 18.10 Čas, ki živi: Neugaslo ognjišče. 18.45 Risanka. 19.00 Danes: Notranjski obzornik. 19.30 Tv dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 Tednik. 21.00 J. Neruda: Zgodbe z Male strani, 1. del Češke nanizanke. 22.00 Tv dnevnik.
Oddajniki II. Tv mreže:	Oddajniki II. Tv mreže:	Oddajniki II. Tv mreže:	Oddajniki II. Tv mreže:	Oddajniki II. Tv mreže:	Oddajniki II. Tv mreže:	Oddajniki II. Tv mreže:
15.10 Doboj: Rokomet (m) — turnir prvakov Metaloplastika: Steaua, prenos (slov. kom). 16.30 Stuttgart: EP v atletiki, prenos (slov. kom). 21.30 Poročila. 21.35 Glasovi zgodovine, zadnji del dokumentarne serije. 22.20 Poletna noč TV Ljubljana (Lj 2 in TV Koper).	15.00 Jugoslavija, dober dan. 15.30 Šahovski komentar. 15.50 Doboj: Rokomet (m) — turnir prvakov, finale, prenos (slov. kom.). 17.15 Stuttgart: EP v atletiki, prenos (slov. kom.). 20.15/30 Glasbena oddaja (samo za Lj 2). 20.55 Poročila. 21.00 Feliton. 21.45 Športna sobota. 22.05 Rezerviran čas. 22.10 Poletna noč TV Ljubljana.	10.50 Poročila. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Pisano počitniško popoldne, 18.55 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Naša krajevna skupnost. 20.55 Potopis. 21.30 Športni pregled. 22.00 Nogomet: Velež — Željezničar (reportaža). 22.30 Dnevnik. 22.50 Program plus.	15.30 Poročila. 15.40 Številke in črke, kviz. 16.00 Bergerac, angleška nanizanka. 16.55 Glasbena oddaja. 17.25 Tv dnevnik. 17.45 Pisan avtobus, otroška dokumentarna serija. 18.15 Mostovi — Hidak (samo za Lj 2). 18.45 Zabavnoglasbena oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Narodna glasba. 20.45 Zrebanje lota. 20.50 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja. 21.50 Izobraževalna oddaja. 22.20 Brojanci: Olimpijada starih športov, reportaža (do 22.40).	15.30 Poročila. 15.40 Številke in črke, kviz. 16.00 Bergerac, angleška nanizanka. 16.55 Glasbena oddaja. 17.25 Tv dnevnik. 17.45 Pisan avtobus, otroška dokumentarna serija. 18.15 Mostovi — Hidak (samo za Lj 2). 18.45 Zabavnoglasbena oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Narodna glasba. 20.45 Zrebanje lota. 20.50 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja. 21.50 Izobraževalna oddaja. 22.20 Brojanci: Olimpijada starih športov, reportaža (do 22.40).	15.30 Poročila. 15.40 Številke in črke, kviz. 16.00 Bergerac, angleška nanizanka. 16.55 Glasbena oddaja. 17.25 Tv dnevnik. 17.45 Pisan avtobus, otroška dokumentarna serija. 18.15 Mostovi — Hidak (samo za Lj 2). 18.45 Zabavnoglasbena oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Narodna glasba. 20.45 Zrebanje lota. 20.50 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja. 21.50 Izobraževalna oddaja. 22.20 Brojanci: Olimpijada starih športov, reportaža (do 22.40).	15.30 Poročila. 15.40 Številke in črke, kviz. 16.00 Bergerac, angleška nanizanka. 16.55 Glasbena oddaja. 17.25 Tv dnevnik. 17.45 Pisan avtobus, otroška dokumentarna serija. 18.15 Mostovi — Hidak (samo za Lj 2). 18.45 Zabavnoglasbena oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Narodna glasba. 20.45 Zrebanje lota. 20.50 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja. 21.50 Izobraževalna oddaja. 22.20 Brojanci: Olimpijada starih športov, reportaža (do 22.40).
TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB	TV ZAGREB
Prvi program 15.00 Pisano počitniško popoldne, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Dogodivščine Sherlocka Holmesa, 21.00 Zabavna oddaja, 21.45 Dnevnik, 22.00 Po deseti uri, 23.30 Program plus.	Prvi program 14.00 Pisano počitniško popoldne, 19.15 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Razboriteži (film), 22.10 Dnevnik, 22.25 Program ob koncu tedna, 23.55 Program plus.	Prvi program 10.50 Poročila. 12.00 Kmetijska oddaja. 13.00 Pisano počitniško popoldne, 18.55 Risanka. 19.30 Dnevnik. 20.00 Naša krajevna skupnost. 20.55 Potopis. 21.30 Športni pregled. 22.00 Nogomet: Velež — Željezničar (reportaža). 22.30 Dnevnik. 22.50 Program plus.	Prvi program 15.30 Poročila. 15.40 Številke in črke, kviz. 16.00 Bergerac, angleška nanizanka. 16.55 Glasbena oddaja. 17.25 Tv dnevnik. 17.45 Pisan avtobus, otroška dokumentarna serija. 18.15 Mostovi — Hidak (samo za Lj 2). 18.45 Zabavnoglasbena oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Narodna glasba. 20.45 Zrebanje lota. 20.50 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja. 21.50 Izobraževalna oddaja. 22.20 Brojanci: Olimpijada starih športov, reportaža (do 22.40).	Prvi program 15.30 Poročila. 15.40 Številke in črke, kviz. 16.00 Bergerac, angleška nanizanka. 16.55 Glasbena oddaja. 17.25 Tv dnevnik. 17.45 Pisan avtobus, otroška dokumentarna serija. 18.15 Mostovi — Hidak (samo za Lj 2). 18.45 Zabavnoglasbena oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Narodna glasba. 20.45 Zrebanje lota. 20.50 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja. 21.50 Izobraževalna oddaja. 22.20 Brojanci: Olimpijada starih športov, reportaža (do 22.40).	Prvi program 15.30 Poročila. 15.40 Številke in črke, kviz. 16.00 Bergerac, angleška nanizanka. 16.55 Glasbena oddaja. 17.25 Tv dnevnik. 17.45 Pisan avtobus, otroška dokumentarna serija. 18.15 Mostovi — Hidak (samo za Lj 2). 18.45 Zabavnoglasbena oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Narodna glasba. 20.45 Zrebanje lota. 20.50 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja. 21.50 Izobraževalna oddaja. 22.20 Brojanci: Olimpijada starih športov, reportaža (do 22.40).	Prvi program 15.30 Poročila. 15.40 Številke in črke, kviz. 16.00 Bergerac, angleška nanizanka. 16.55 Glasbena oddaja. 17.25 Tv dnevnik. 17.45 Pisan avtobus, otroška dokumentarna serija. 18.15 Mostovi — Hidak (samo za Lj 2). 18.45 Zabavnoglasbena oddaja. 19.30 Tv dnevnik. 20.00 Narodna glasba. 20.45 Zrebanje lota. 20.50 Včeraj, danes, jutri. 21.05 Po poteh svobode, dokumentarna oddaja. 21.50 Izobraževalna oddaja. 22.20 Brojanci: Olimpijada starih športov, reportaža (do 22.40).
TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA	TV AVSTRIJA
Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila. 14.45 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Goliat se vrača (film), 21.45 Kennedyjevi, 23.20 Šah. Drugi program 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.30 Ljubezenske dogodivščine, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Claudio Abbado, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Dario Fo, 22.30 Odkrita razmerja.	Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila. 14.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Goliat se vrača (film), 21.45 Kennedyjevi, 23.20 Šah. Drugi program 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.30 Ljubezenske dogodivščine, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Claudio Abbado, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Dario Fo, 22.30 Odkrita razmerja.	Prvi program 14.30 Otroški in mladinski spored, 17.40 Klub seniorjev, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija v sliki, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Trpljenje mladega Wertherja (drama), 22.20 Dnevnik dr Doblingerja.	Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila. 14.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Goliat se vrača (film), 21.45 Kennedyjevi, 23.20 Šah. Drugi program 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.30 Ljubezenske dogodivščine, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Claudio Abbado, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Dario Fo, 22.30 Odkrita razmerja.	Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila. 14.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Goliat se vrača (film), 21.45 Kennedyjevi, 23.20 Šah. Drugi program 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.30 Ljubezenske dogodivščine, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Claudio Abbado, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Dario Fo, 22.30 Odkrita razmerja.	Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila. 14.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Goliat se vrača (film), 21.45 Kennedyjevi, 23.20 Šah. Drugi program 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.30 Ljubezenske dogodivščine, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Claudio Abbado, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Dario Fo, 22.30 Odkrita razmerja.	Prvi program 9.00 Poročila. 9.05 Tv v šoli. 10.30 Ponovitve, 13.00 Poročila. 14.30 Otroški in mladinski spored, 18.00 Avstrija v sliki, 18.30 Družinski magazin, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Goliat se vrača (film), 21.45 Kennedyjevi, 23.20 Šah. Drugi program 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.30 Ljubezenske dogodivščine, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Claudio Abbado, 21.15 Čas v sliki, 21.35 Kulturni žurnal, 21.45 Dario Fo, 22.30 Odkrita razmerja.
TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA	TV MADŽARSKA
8.45 Počitniška matinea. 10.00 Upokojevske dopoldne, vmes Tv igra Revma-valcer in klavirski koncert V. Kordemidja. 16.45 Spored za 3 dni. 16.50 Konji Hoci. 17.10 Budimski grad. 18.00 Okno, notranja politika. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Celovečerni film. 21.35 Glasba..., glasbeni dogodki polja. 22.25 100 mojstrov. 22.35 Tv dnevnik.	8.30 Cvetlični planet, pon. 9.40 Šola za tenis. 10.25 Drug nasproti drugemu, TV film. 15.05 Glej, za otroke. 15.35 Čudežni svet živali. 16.20 Junak zgodbe, dok. serija. 17.00 Dnevnik. 17.20 Glasbeni film. 18.25 Švedska po Palmeju. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Naslednji krik, angleški TV film. 21.30 Zelena zvezda, nemški TV film. 23.00 Tv dnevnik.	8.50 Filmi za otroke. 11.10 Otroški festival v Ankari. 14.30 Ubogi žepar, pon. francoskega filma. 16.30 Ob novem šolskem letu, nagovor ministra za pravo, gov. o. o. šole v Lentiju. 17.00 Moj kinematograf, 2. del. 18.00 Oglejmo si skupaj. 18.30 Delta. 19.30 Teden, aktualne reportaže. 20.35 Dnevnik Ane Frank, ameriški film. 22.35 Telešport. 23.05 Poročila. 1. septembra — ponedeljek.	16.20 Poročila. 16.25 Viki, pon. 9. dela angleške serije. 17.00 Že spet 7/b, pon. mladinskega filma. 17.35 Dajak Gabor, madžarski film. 19.45 Tv dnevnik. 20.00 Budim 1686. 20.50 Vnuki ne bodo videli, varstvo mest. 21.30 Ko bom spet imel hišo v Budimu, glasbeno-literarni mozaik iz turške dobe. 22.30 Kodaly: Budimski Te Deum. 22.55 Poročila.	8.30 Ponovitve: Pustolovščina življenja; Zapuščina Bufala Billa. 15.45 Šolska Tv. 16.25 Spored za 3 dni. 16.30 Ob prazniku SR Vietnam. 16.50 Glasbeni film. 17.15 Mladinski magazin. 18.05 Diagnoza, reportaže. 18.25 Agrarni svet, notranja politika. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Suženstvo, 1. del brazilske serije. 21.10 Studio '86, kulturni TV tednik. 22.10 Festival v Sopotu. 22.30 Tv dnevnik.	3. septembra — sredo: 8.35 Ponovitve (Svet baroka; Delta; Čao, mami; Moških pa ni več). 16.15 Šolska Tv. 16.55 Starý v Hutech, angleška serijska kriminalka. 17.50 Strategija zmage, sovjetska serija, 1. del: Na Tihem oceanu. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Zunanje-politični forum. 21.40 Umazano delo, avstralski film. 23.10 Tv dnevnik.	8.30 Mladinski film. 9.40 Spored studia Pecs. 16.10 Šolska Tv. 16.45 Poročila. 16.55 Tajanstveni magnetofonski trak, pakistanska Tv igra. 17.45 Tv borza. 17.55 Novi Reflektor, magazin. 19.30 Tv dnevnik. 20.05 Dogodivščine Sherlocka Holmesa. 21.00 Panorama, svetovnopolični magazin. 22.05 Festival Sopot, 2. del gala-sporeda. 22.35 Tv dnevnik.
TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER	TV KOPER
16.30 Odprta meja. 17.00 Otroški program Lamu, deklica iz vesolja, Prijatelj Gipsy — telefilm. 17.55 Stuttgart — Evropsko prvenstvo v lahki atletiki. 18.55 Tv novice. 19.00 Atletika — nadaljevanje. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Atletika — nadaljevanje. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Atletika — nadaljevanje. 22.10 TVD vsedanes. 22.20 Poletna noč.	16.00 Stuttgart: Evropsko prvenstvo v lahki atletiki. 18.55 Tv novice. 19.00 Atletika — nadaljevanje. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Atletika — nadaljevanje. 21.00 Start. 21.25 Dogodivščine na odprtem morju — telefilm. 21.50 TVD vsedanes. 22.00 Poletna noč.	12.30 Stockholm — Evropsko prvenstvo v lahki atletiki. 18.15 Risanka. 18.30 Visoka moda v Italiji od leta 1940 do 1980. 19.00 Dogodivščine na odprtem morju — telefilm. 19.25 Povratek odpisanih — tv nanizanka. 20.30 Atletika — nadaljevanje. 21.00 Sedem dni. 22.25 Izguba spomina — tv drama — II. del. 23.20 Poletna noč.	17.00 Otroški program Lamu deklica iz vesolja, Prijatelj Gipsy — telefilm. 18.00 Ljubezen in oblast — telenovela. 18.55 Tv novice. 19.00 Odprta meja. 19.30 TVD stičišče. 20.00 Zdrav duh v zdravem telesu. 20.30 Madama Bovary — tv nadaljevanje. 21.40 TVD vsedanes. 21.50 Hudičeve igre — tv nanizanka. 23.30 Delta.	17.00 Otroški program Lamu deklica iz vesolja, Prijatelj Gipsy. 18.00 Ljubezen in oblast — telenovela. 18.55 Tv novice. 19.00 TVD stičišče. 19.50 Dokumentarec. 20.30 Bellamy — telefilm. 21.20 Kavalirji neba — telefilm. 22.00 Tv vsedanes. 22.10 Dogodki in osebnosti. 20. stoletja: Theodor Roosevelt. 23.30 Lucy — telefilm.	17.00 Otroški program. Lamu deklica iz vesolja, Prijatelj Gipsy — telefilm. 18.00 Ljubezen in oblast — telenovela. 18.55 Tv novice. 19.00 Odprta meja. 19.30 TVD stičišče. 19.45 Rubrika. 20.30 Film: Umazana družba — igrajo: Susan Scott, Gianni Macchia. 22.25 Past — tv drama v dveh delih. 22.15 TVD vsedanes. 23.30 Košarka: Turnir Alpe-Adria: Benetton — Smelt Olimpija.	17.00 Otroški program Lamu deklica iz vesolja, Prijatelj Gipsy — telefilm. 18.00 Ljubezen in oblast — telenovela. 18.55 Tv novice. 19.00 Odprta meja. 19.30 TVD stičišče. 19.50 Velike razstave. 20.30 Film: Razvezani angel, igrajo: Ron Strouda, Luka Askew, režija: Lee Madden. 22.00 TVD vsedanes. 22.10 Variete z Beppe Grillo. 23.30 Lucy — telefilm.

Tedenski koledar

PETEK, 29. avgust — Sabina SOBOTA, 30. avgusta — Feliks NEDELJA, 31. avgust — Rajko PONEDELJEK, 1. september — Egidij TÖREK, 2. september — Doroteja SREDA, 3. september — Gregor ČETRTEK, 4. september — Rozalija

Prodaj

TOMOS 14 M UGODNO PRODAM. Drago Škodnik, Kuzma 56. M-3998
KABINO ZA TRAKTOR IMT 539 IN PLUGE PRODAM. Sodišinci 3. M-4015
TRAKTOR STEYR 18, tip 1986, z reduktorjem in koso, prodam. Šalamenci 93. M-4017
HIŠO V BLIŽINI MURSKÉ SOBOTE, na lepem kraju, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-4019
TRIINPOLSOBNNO STANOVANJE V MURSKI SOBOTI UGODNO PRODAM. Telefon po 15. uri: 23-863. M-4020
RDEČE VINO (klinton, šmarnica), zastekljeno okno 1,2 x 1,80 m in športna platišča za JUGO-ZASTAVA 101 prodam. Dankovci 26. M-4021
DVE MLADI KOZI - SAMICI prodam. Murska Sobota, Koroska 79. M-4024
KADETT COUPE TIP C PRODAM. Trnje 101. M-4025
DIANO, letnik 1977, obnovljeno, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-4026
SILAŽNI KOMBajn KEMPER, nemški, v dobrem stanju, in pluge IMT prodam. Karel Flisar, Sodišinci 2, p. Tišina. M-4029

Kam na kozarček in pi-co?
Na Hotizo v Osmico!

KOMBajn ZMAJ 132 z adapterjem prodam. Naslov v upravi lista. M-4030
MOPED NA 4 PRESTAVE, registriran, ugodno prodam. Turnišče, Stefana Kovača 50. M-4031
OJAČEVALEK TECHNICS SU V 3, dvojni KASETOFON RS B, 11 W, in ZVOČNIKE VISA-TON, 2 x 200 W sin., prodam. Igor Ivajnsič, Boreci 5 a, p. Križevci pri Ljutomeru, telefon dopoldne: 062 714 115. M-4032
FIAT 126 P, letnik 1982, prodam. Horvat, Andrejci 18. M-4033
PARCELO S STARO HIŠO V LENDAVI PRODAM. Gostišče nad gradom. Le-10307
ZASTAVO 101, letnik 1978, prodam. Žuman, Bučecovci 46, p. Križevci pri Ljutomeru. IN-10557
AMI 8 NUJNO PRODAM. Bojan Kozar, Nunska graba 30. IN-10560
MOTOR COLIBRI V 15, v zelo dobrem stanju, registriran, prodam. Cena 200.000 din. Darko Vuković, Ljutomer, Potružnikova 1. IN-19559
RENAULT 9 TL, dodatno opremljen, letnik december 1982, prodam. Telefon: 25 359. M-4034
ŠMARNICO (belo), večjo količino, ugodno prodam. Kobilje 117. M-4035

Prosim izrežite in nas obiščite!!

DARILNI BON

VESTNIK

Stefan Dravec (direktor in glavni urednik), Juš Makovec (pomočnik direktorja in glavnega urednika), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Brigita Bavčar, Jani Dominko, Jože Graj, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec (sport), Bernarda Peček, Štefan Sobočan, Janko Stolnik (dopisništvo), Branko Zunc, Endre Gönter (tehnični urednik), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/1, telefoni: novinarji 21 232, 21 064 in 21 383; direktor in glavni urednik, odgovorni urednik, naročniški oddelki, računovodstvo, gospodarsko-propagandna služba in tajništvo 21 064 in 21 383; dopisništvo Gornja Radgona 74 597, dopisništvo Lendava 75 085 in dopisništvo Ljutomer 83 317. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Celoletna naročnina 4.500,—, polletna 2.250,— din; letna naročnina za tujino 322 šilingov, 46 mark, 24 kan. dol., 18 am. dol., 38 šv. frankov; letna naročnina za delovne organizacije 6.000,— din. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota 51900—603—30005. Devizni račun pri Jugobanki Ljubljana 50100—620—00112—5049512. Cena posamezne številke je 120,— din. Tiska ČGP Večer Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov.

TAM 4500 prodam. Turnišče, Mlinska 3. M-4036
FIAT 750, letnik 1978, prodam. Štefan Fridrih, Markišavci 27 c, p. Puconci - popoldne. M-4037
FERGUSON 35, s koso, in FIAT 750 prodam. Pečaroviči 118. M-4038
DIANO 6 PRODAM. Telefon: 24 045. M-4050
80 AROV KORUZE ZA SIV AŽU, V ZRNJU, prodam. Makovec, Krašči 42, telefon: 23 342. M-4039
MALE PUJSKE PRODAM. Sodišinci 47. M-4044
SILAŽNI KOMBajn SIP PRODAM. Franc Sever, Šalamenci 72. M-4040
KRAVO, brejo osem mesecev, s tretjim teletom, prodam. Krog, Murska ulica 70. M-4042
KOMPLETNE JADRALNE DESKE IMGRAD: VIP za 120.000, D 2 za 100.000,—, obe stari dve sezoni, SPECIAL za 50.000,— in kompletno otroško jadro za 25.000 din prodam. Telefon: 069 23 370. M-4045
RENAULT 18, letnik 1981, IN MOTORNO KOLO ELEKTRONIK 90 PRODAM. Telefon: 26 478. M-4051
KUHNJSKE ELEMENTE, ŠTEDILNIK IN HLADILNIK PRODAM. Telefon: 22 415. M-4052
SEJALNIK, 18-vrstni, hidravlični, prodam. Lemerje 62. M-4053
STAREJŠA KMEČKA HIŠA Z GOSPODARSKIM POSLOP-JEM V SEBEBORCIH, ASFA-LNI CESTI, IN NEKAJ ZEM-LJE TER GOZDA NAPRO-DAJ. Naslov v upravi lista. M-4054
DVE KRAVI, stelnj, in TAM 4500, prekucnik, prodam. Jože Dominič, Rakičan, Jezera 19. M-4055
DOMAČE VINO (klinton, jurka), prodam. Naslov v upravi lista. M-4056
ZASTAVO 101, letnik 1978, registrirano do maja 1987, ugodno prodam. Zoharič, St. Rozmana 14, telefon: 22 259. M-4057
TRAVO ZA KOŠNJO PRODAM. Satahovci 24, telefon: 26 501. M-4058
BELO POROČNO OBLEKO, št. 38, prodam. Telefon: 25 341. M-4059
GOLF, dizel, letnik 1979, registriran do 25. maja 1987, prodam. Kisilak, Poznanovci 53, telefon: 77 063. M-4060
TRAKTOR IMT 577 — DV, letnik 1979, brezhiben, ugodno prodam. Jože Kirbiš, Boračeva 45, Radenci. M-4061
OKNO (80/90 z roletom) in balkonska vrata (80/220 z roletom) zelo ugodno, ter salonitne plošče anhov (90 + 10 slemenjakov) prodam. Telefon: 76-657. M-MM
DVA DODATNA ŠTEDILNI-KA NA TRDA GORIVA PRODAM. Rozalija Vrečič, Murska Sobota, Juša Kramarja 12. M-4062
FRANCOSKO POSTELJO, novo, prodam za 90.000. Telefon: 75-026. M-4063
RAČUNALNIK COMMODO-RE 64, komplet, prodam. Kovačec, Ženavlj 70. M-4065
KMETIJSKO MEHANIZACI-JO PRODAM. Krog, Plečnikova 1. M-4066
DVE KOZI IN 4 KOZJE MLA-DIČE PRODAM. Moravske Toplice, Delavska 7. M-4067
ZAREZNO STREŠNO OPEKO, večjo količino, in novo koso OLT prodam. Norčič, Sebeborci 35. M-4068
HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPIEM in 8 ha zemlje v Peskovcih prodam. Informacije: Zora Tot, Peskovci 31 ali telefon: 78-088. M-4069
TRAKTOR STEYR 36 in motor za kosilnico BCS prodam. Kološa, Pordašinci 6, ali telefon: 72-733. M-4070



DRAGI SESTRI IN HČERKI Mariji Štrtak iz Gornjih Slaveč želijo vse najboljše za 20. rojstni dan — brat Slavko, mama in oče.

GRADBENO PARCELO, 10 arov, prodam. Rakičan, Zvezna 15. M-4071
MOPED TOMOS APN 6, letnik 1986, prodam. Flisar, Lendavska 17 a. M-4072
FERGUSON IMT 560 prodam. Gornji Slaveč 119. M-4074
TRAKTOR FERGUSON 539 s prikolico, prekucno, prodam. Centiba 478. LE-10326
FIAT 750 ugodno prodam. Cena po dogovoru. Branko Kosi, Cven 9, p. Ljutomer, telefon: 81-578. IN-19570
KAVČ — TRISED prodam. Kocen, Podgradje 1, (Rinčetova Graba). IN-19571
KRAVO — prvesnico, s teletom ali brez, prodam. Pristava 4 a, p. Ljutomer. IN-19572
TRAKTOR IMT 560, nov, ugodno prodam. Janko Štrkl, Križevci 9, pri Ljutomeru. IN-19569
RENAULT 4, vozen, prodam. Jože Tomašek, Gibina 53. IN-19568
FIAT 126 P prodam. Stanislava Kolar, Radomerščak 60, p. Ljutomer. IN-19567
CISTERNO CREINA, 2700 l, in silažni kombajn SK 80 prodam. Franc Kosi, Ključaroviči 20, 6. Križevci pri Ljutomeru. IN-19565
POSESTVO, VELIKO 2,60 ha, v MORAVCIH PRI BUČKOVCIH prodam skupaj ali po delih. Marija Fras, Moravci 67 a, p. Bučkovci. IN-19564
TRAKTORJA ZETOR IN ŠTO-RE 502 prodam. Alojz Slavič, Bunčani 4, p. Veržej. IN-19563
OPEL KADETT B in gospodarsko poslopje v dobrem stanju prodam. Anton Tratnjek, Ziberci 44, p. Apače. GR-12715
TRI KRAVE PO IZBIRI PRODAM. Pozvek, Lutverci 39, p. Apače. GR-12716
CHRYSLER SUNBEAM, dobro ohranjen, letnik 1977, 1300 ccm, 55 KS, prodam. Feliks Ploj, Dajnкова 6, Gornja Radgona. GR-12717
PONI KOLO in kokoši za zakol prodam. Tel.: 24-098. M-MM
KRAVO, brejo s četrtim teletom, prodam. Hamer, Segovci 37, p. Apače. GR-12751
KRAVO, staro sedem let, brejo osem mesecev, rezervuar za pralni stroj, nov, in večjo količino ripsovega olja (po naročilu) prodam. Andrej Bohinec, Mele 24, p. Radenci. GR-12718
TOVORNI AVTO TAM 60 T 5, prekucnik, prodam. Nemeč, Boračeva 56, ali telefon: 73-090. GR-12719
RAZNE DELE ZA OSEBNI AVTO WARTBURG prodam. Informacije: Miroslav Osterc, Gornja Radgona, Trg svobode 10 — popoldne. GR-12720
DIANO 6, letnik 1977, registrirano, prodam. Kos, Gornja Radgona, Ljutomerska 7. M-OP
CISTERNO CREINA ZA GNOJNICO, v dobrem stanju, prodam. Kapca 11. LE-10314
KAVČ Z OMARO UGODNO PRODAM. Murska Sobota, Prvomajska 7. M-MM
GOZD PRI KRIŽEVCIH, kombajn, kosa 2 m, in prikolico za živino prodam. Noršinci 13, p. Ljutomer. M-MM

OBVESTILO!

Lastnike motornih vozil obveščam, da sem odprl novo avtomehanično delavnico v Bodoncih. Za obisk se priporočam. Štefan Batjan, Bodonci 76 — po 16. uri.

Glasilo občinskih konferenc SZDL Murska Sobota, Gornja Radgona, Lendava in Ljutomer. Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota, Titova 29/1. Ureja uredniški odbor:

TELEVIZOR GORENJE, črnobeli, prodam. Gornja Radgona, Dajnкова 3, ali telefon: 74-170. M-OP
RENAULT 4 GTL, letnik 1983, ugodno prodam. Benko, Sotina 51. M-4075
DVE ZASTAVI 750 (eden za dele) nujno in poceni prodam. Janko, Motvarjevci 63. M-4076
ZASTAVO 1300, karambolirano, vožno, prodam. Sodišinci 11. M-4077
ZASTAVO 101 CONFORT, letnik 1980, barvni televizor GORENJE s teletekstom in pralni stroj ugodno nujno prodam. Abraham, Andrejci 2, telefon zvečer: 72-721. M-4078
ŠIVALNI STROJ V KOVČKU, znamke GERMANI, žetveno naprav za kosilnico LAVERDA IN MOPED TOMOS s 5 prestavami prodam. Informacije v gostilni Jerebic, Gančani. M-4079
PONY EXPRES PRODAM. Telefon od 16. do 19. ure: 26-485. M-4080
MALE PUJSKE PRODAM. Bakovci, Kroška 9. M-4081
DVE OTROŠKI POSTELJICI Z JOGIJEM PRODAM. Telefon: 21-828. M-4082
MOPED APN 6, skoraj nov, prodam. Ogled po 14. uri. Darko Stefanec, Šalinci 13, 69242 Križevci. M-4083
MOPED TORO PRODAM. Glavač, Bogojina 47. M-4085
GOLF JL NA BENCIN, prevoženih 34.000 km, prodam. Kerčmar, Petanjci 98 d. M-4086
ZASTAVO 750, letnik 1984, prodam. Mlajtinci 26, p. Martjanci. M-4088
STANOVANJSKO HIŠO V BOREJCIH pri Murski Soboti prodam. Ludvik Bojnc, ptt. M. Sobota ali telefon dopoldne: 23-245. M-4089
NIJIVO V LIPOVCIH, 33 arov, prodam ali zamenjam za njivo v Murski Soboti ali v Moravskih Toplicah. Sabo, Vrtna 8, Murska Sobota, telefon: 26-434. M-4090
MALE PUJSKE PRODAM. Geza Benko, Veščica 21. M-4092
VINO ŠMARNICO PRODAM. Anton Maučec, Kobilje 186. M-4167
PEUGEOT 504, letnik 1975, prodam. Telefon: 22-030. M-4166
TAM 5500 prodam ali menjam za osebni avto. Telefon: 062/773-900. M-OP
ROČNO KOSILNICO GORENJE MUTA RAPID 201 z motorjem MAG, v dobrem stanju, prodam. Avgust Makuc, Podgorje 12, p. Apače. M-4093
SUZUKI RM 250 ccm, motokros, prodam. Franc Kovač, Dokležovlje 68. M-4094
VW GOLF 1977, 92.000 km, prodam. Informacije po 14. uri. Telefon: Lendava 75-935. M-4095
PSARNA MELODIČNA PRODAJA SAMICEK, stare osem tednov, nemške ovčarje, oče Canto v. d. Fürstenperle, mati Wega von Murtal. Andželina Baranja, Vanča vas 57 a, p. Tišina. M-4096
DVOOSNO PRIKOLICO, prekucno, prodam. Bakovci, Mladinska 47. M-4098
ZASTAVO 101 L, letnik 1978, nujno ugodno prodam. Telefon do 14. ure: 74-511, interna 217, popoldne: Gornja Radgona, Mladinska 3. M-4100
VARNOSTNI LOK ZA TRAKTOR FIAT, nov, prodam. Botehnečič 12 a. M-4101
ZAMRZOVALNO SKRINJO IN PRALNI STROJ, rabljeno, prodam. Naslov v upravi lista. M-4102
MLADO KRAVO, dobro mlekarico, prodam. Naslov v upravi lista. M-4103
NOVO KABINO ZA ZETOR 2511 PRODAM. Predanovci 40. M-4105
ENOOSNO TRAKTORSKO PRIKOLICO, z dvojnimi kolesi, prekucno, prodam. Telefon: 062/20-027. M-4107
ZASTAVO 101, letnik 1977, karambolirano, in pony expres, predelan v TORI, prodam. Domajinci 46. M-4109
SPALNICO MATEJA PRODAM. Filipič, Ljutomer, Ormoška 3. IN-19574
MOPED T—12 prodam. Novak, Razkrižje 56. IN-19575
SILAŽNI KOMBajn PRODAM. Informacije: Marjan Cartl, Iljaševci 28, p. Križevci pri Ljutomeru, po 15. uri. IN-19577
RENAULT 4 in TRAKTOR STEYR, 18 KS, s priklučki prodam. Jože Bertalančič, Pertoča 98. M-4110
TOMOS NA ENO PRESTAVO PRODAM. Robert Klemenčič, Dokležovlje 165. M-4112
DVOBRAZDNI OLTVO PLUG prodam. Turnišče, Partizanska 3. M-4113
BOILER, nov, za zidano peč ali EMO CENTRAL prodam. Murska Sobota, Lendavska cesta 69. M-4115
MALE PUJSKE PRODAM. Jug, Petanjci 5. M-4146

TAM 200 L, dolgi keson s cerado, vozen s kategorijo B, prodam. Franc Grah, Černelavci, Zadržna 8, telefon: 23-109. M-4147
MOPED COLIBRI T-14, registriran, prodam. Markišavci 23. M-4150
HIŠO V ROGAŠOVCIH s približno 35 ari zemlje in 33 arov gozda prodam. Informacije po telefonu: 21-608. M-4151
BARVNI TELEVIZOR GORENJE, rabljen, prodam. Ropoša, Murska Sobota, Stara 1, telefon: 24-141. M-4152
RENAULT 4, letnik 1979, delno karamboliran, prodam. Pečaroviči 13, telefon: 069/77-106. M-4153
NEMŠKE OVČARJE, stare osem tednov, prodam. Mino Baranja, Vanča vas 64, p. Tišina. M-4154
DVA OBRAČALNIKA SIP IN PANONIJA PRODAM. Karel Krenos, Gornji Slaveč 124, p. Kuzma. M-4156
MALE PUJSKE PRODAM. Rakičan, Panonska 37. M-4157
ŠPORTNO KOLO Z MANJŠIMI KOLESI prodam. Borejci 29, p. Tišina. M-4116
KRAVO, staro osem let, brejo osem mesecev, prodam. Rezar, Lukačevci 1, p. Martjanci. M-4117
ZLOŽLJIVE PODSTREŠNE STOPNICE PRODAM. Telefon: 75-670. M-4120
LADO 1600, letnik 1980, prodam. Jože Borovič, Odranci 364. M-4121
TRAKTOR TORPEDO DEUTZ (možnost obročnega odplačevanja) prodam. Telefon: 76-622. M-4125
VAUXHALL CHEVETA, letnik 1977, prodam. Dkakovci 56. M-4126
KOMPLETNO POHIŠTVO ZA JEDILNICO IN DNEVNO SOBO prodam. Informacije po telefonu: 22-709. M-4174
KORUZO s 30-arske parcele, za siliranje, prodam. Jože Kolar, Nemčavci 23 a. M-4176
ŠIVALNI STROJ SINGER in novejši barvni televizor Gorenje prodam. Možnost ogleda v nedeljo, po 12. uri. Naslov v upravi lista. M-4224 a
VINO (belo), 250 l, prodam. Darneta Šumenjaka 2, telefon: (069) 21-975. M-4127
OPEL KADETT, starejši letnik, prodam. Černelavci, Gorička 68. M-4128
KORUZO, 70 arov, primerno za silažo ali zrnje, prodam. Tončka Kržanko, Vučja Gomila 103, telefon: 76-293. M-4129
ZASTAVO 101, letnik 1982, delno karambolirano, vožno, prodam. Telefon: 77-181. M-4130
RENAULT 5 TL prodam. Murska Sobota, Cankarjeva 109. M-4132
SODE IN REPOREZNICO prodam. Karel Kurnja, Panovci 13. M-4133
TRAKTOR ŠTORE 502, star 2,5 leta, 1000 delovnih ur, s kabino in kompresorjem prodam. Renkovci 128. M-4134
ZASTAVO 750, letnik 1980, prodam. Krog, Rožna ulica 9, ali telefon: 26-039. M-4135
ŠTIRI BREJE KRAVE, eno s teletom ali brez njega, prodam. Tropovci 51. M-4136
STREŠNO OPEKO BIBER UGODNO PRODAM. Murska Sobota, Ulica Štefana Kuharja 7. M-4137
TELICO, brejo šest mesecev, prodam. Pinter, Nemčavci 34. M-4138
101 PRODAM ZA REZERVNE DELE in rezervne dele za karoserijo prodam. M. Sobota, Matija Gubca 12. M-4139
GOLF, dizel, letnik 1985, in stroj za izdelavo betonske opeke prodam. Franc Grah, Grad 20 a. M-4141
KOMBI VW FURGON, letnik 1972, prodam. Ludvik Žalik, Murska Sobota, Zvezna ulica 3, telefon: 21-177. M-4142
ZASTAVO 750 prodam. Bakovci, Poljska 13, ali telefon popoldne: 76-089. M-4143
MEŠANI GOZD 10,30 ha v Dankovcih prodam. Telefon: 77-036. M-4144

Kupim

AVTOMOBILE IN KMETIJSKE STROJE KUPIM. TELEFON: 062 714-113. M-3959
SOD ZA VINO, 150—200 l, kupim. Večeslavci 29, telefon: 22-710, interna 23. M-4049
VINSKI SOD, 300—350 l, dobro ohranjen, kupim. Štefan Kerman, Filovci 160. M-4087

STAREJŠO HIŠO V MURSKI SOBOTI KUPIM. Naslov v upravi lista. M-4089 a
SUHE HRASTOVE PLOHE, debeline 5 cm, kupim. Ponudbe: Svetlana Vertot, Černelavci, Slovenska 1. 4131

sobe

STANOVANJE V LENDAVI ALI OKOLICI ČRENŠOVEC vzame v najem mlada družina. Naslov v upravi lista. M-4123
SOBO V SREDIŠČU MESTA S SOUPORABO KOPALNICE, možnost kuhanja, s 1. oktobrom oddam. Pogoji predplačila. Naslov v upravi lista. M-4124

zaposlitve

NATAKARICO OZ. DEKLE Z VESELIJEM DO DELA V GOSTINSTVU ZAPOSIM. Gostišče Gaj, Murska Sobota, ali telefon: 22-466. M-4047
BIFE HORVAT V LJUTOMERU IŠČE DEKLE ZA DELO V BIFEJU. Dušan Horvat, Stari trg 10, Ljutomer. IN-19566
DELAVCA IN DELAVKO ZA DELO PRI PLASTIKI ZAPOSIM. Rugelj, Černelavci, Gederovska 11. M-4097
GOSPODINJSKO POMOČNICO (na mehanizirani kmetiji) zaposlim ali iščem družino, ki prevzame kmetijo z lastnikom vred. Peter Stojkovič, Petanjci 116 a. M-4108
DEKLE Z VESELIJEM DO DELA ZA STREŽBO IN ČISTILKO (4 ure dnevno) zaposlim. Gostilna Klement, Turnišče, ali telefon: 70-227. M-4140
PRIJETNO, dinamično deklet za strežbo v gostilni zaposlimo. Marija Klander, Ljubljana, Hošminhova 13, telefon: 061 721-676. M-OP
KV KOVINOSTRUGARJA, REZKALCA IN ORODJARJA TAKOJ ZAPOSIM. Drugo po dogovoru. Naslov v upravi lista. M-4163
DELAVCA Z DELNIM ZNANJEM ELEKTRIČNEGA VARJENJA ZAPOSIM. Jožef Šebjan, kovaštvo, Rakičan, Prešernova 5. M-4171

razno

GOSPODINJE!
Če vam skrinja rosi, toči ali ledeni pokličite servis 062 774-806. Popravilo opravimo na vašem domu. Miran Žlahtič, Zagrebška 54, Ptuj. M-OP
MOŠKI, star 39 let, razvezan, ne po svoji krivdi, s srednjo, dobro urejeno kmetijo, želi spoznati deklet ali mamico, primernih let, dobro gospodinjino, lahko tudi s službo, v Murski Soboti. En otrok ni ovira. Oglas naj vas ne moti, zato oddajte svoj naslov v upravi Vestnika pod šifro: SREČA ZA OBA. M-4073

PREKLIC!
Preključim veljavnost zaključnega spričevala Centra poklicnih šol. M. Sobota, smer avtomehanike, za šolsko leto 1973/1974. Drago Buček, Srdica 17, p. Rogoševci. M-4104

PREKLIC!
Preključim veljavnost maturitetnega spričevala Gimnazije M. Sobota, splošna smer, za šolsko leto 1982/1983. Aljana Hajdinjak, Murska Sobota, Kopališka 27. M-4106

Za nagrobne spomenike: napisi, pozlative, dekor. Pisna naročila pošljite najkasneje (samo Pomurje) do 15. septembra na: Artes — likovne storitve, Mohorjeva 4, Lendava. M-MM

VESTNIK

vsak četrtek

VESTNIK VESTNIK

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je zapustila draga mama, žena in stara mama

Irena Rajsar

roj. Vukan
iz Zenkovec

Ostala boš vedno pri nas kot steber naše hiše. Zahvaljujemo se sorodnikom in prijateljem za tolažilne besede ter vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti ter poslednji dom okrasili z venci in cvetjem. Posebna zahvala vsem dragim sosedom za vso pomoč v najtežjih trenutkih.

Žalujemo: mož ter sinova Jeni in Reži z družino

Male oglase in zahvale sprejemamo do sobote za objavo v naslednjem tednu. Delovni čas od 7. do 15. ure, v soboto pa od 8. do 12. ure.



V SPOMIN

30. avgusta bo minilo boleče leto, polno žalosti, odkar je prenehalo biti plemenito in dobro srce drage žene, mame, stare mame in tašče

Irme Čahuk

roj. Novak
iz Križevca v Prekmurju

Ni ure, ne dneva, da se te ne bi spomnili in občutili praznine, ki je nastala za teboj. Ne moremo verjeti, da te ni več in boleča je resnica, da te nikoli več ne bo. Naš dom, ki si ga tako ljubila, je prazen. Ostali so le sledovi tvojih pridnih rok, praznina in lepi spomini nate. V naših srcih živiš in boš živela večno. Hvala vsem, ki se je spominjate in stojite ob njenem grobu.

ŽALUJOČI: VSI TVOJI NAJDRAŽJI



ZAHVALA

V 85. letu starosti nas je 16. avgusta po težki bolezni nepričakovano zapustila draga mama, stara mama, babica, prababica in tašča

Terezija Benko

iz Martjanec

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, vsem sosedom, prijateljem in sovaščanom, ki ste drago pokojnico pospremili na zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ali v druge namene, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala medicinskemu osebju in patronažni službi. Hvala tudi g. duhovniku Novaku, pevcem za odpete žalostinke, govorniku KS Aladarju Ŭnu in GD iz Martjanec.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Martjanci, 19. avgusta 1986

ŽALUJOČI VSI NJENI



ZAHVALA

4. avgusta 1986 je tiho in mirno, kot je bilo njeno življenje, v 81. letu starosti umrla naša draga mama, babica, prababica in tašča

Helena Šiftar

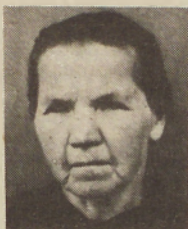
iz Strukovec

V globoki žalosti se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, sovaščanom, stanovalcem bloka na Kidričevi 20 v Murski Soboti in kolektivu SDK M. Sobota, ki ste jo v tako lepem številu pospremili na njeni poslednji poti, darovali vence in cvetje, nam pa ustno ali pisno izrekli sožalje.

Prav tako se zahvaljujemo g. duhovniku Jošarju za ganljive besede tolažbe, govornici KS Bukvičevi in pevcem za odpete žalostinke. Posebna hvala družini Škraban-Šiftar in malemu Alešu za vso pomoč med njeno boleznijo.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

VSI NJENI NAJDRAŽJI



ZAHVALA

Tiho in mirno, kot je bilo njeno življenje, se je od nas za vedno poslovila dobra mama, stara mama in babica

Zofija Kavaš

iz Odranec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom in vsem vaščanom, ki so jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje ter darovali za sv. maše, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za lepo odpete žalostinke ter govornici — predstavnici KS za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: mož Mihael, hčerki Angela in Marička z družinama, snaha Francka z družino, vnuki ter pravnuka Danilo in Roman



Niti zbogom nisi rekla, niti roke nam podala, smrti te vzela je prerano, a v naših srcih boš ostala.

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 62. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, stara mama, tašča in sestra

Marija Broder

roj. Siplič iz M. Sobote

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter kolektivu DO Mura tozd Perilo, tozd Oblačila, Kroj, Potrošnik tozd Merkur, Mesna industrija tozd Klavnica, Aeroklub M. Sobota in KG Rakičan EE M. Sobota za podarjene vence ter predstavnici OO ZSS TOZD Perilo za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

M. Sobota, 2. avgusta 1986

ŽALUJOČI: VSI NJENI



Kje si dragi sin, mož, oče in stari oče, kje tvoj mili je obraz, kje je tvoja skrbna roka, ki skrbela je za nas?

ZAHVALA

Po težki bolezni nas je tiho in brez slovesa v 60. letu starosti za vedno zapustil naš dragi sin, mož, oče, stari oče, tast in brat

Štefan Panker

iz Pečarovec

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem ter vsem, ki so darovali vence in cvetje ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, nam pa izrekli sožalje.

Iskrena hvala č. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnici KS, ZZB in DI za poslovilne besede ter vsem, ki ste ga obiskovali med boleznijo.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Pečarovci, 13. avgusta 1986

VSI NJEGOVI



ZAHVALA

V 60. letu starosti nas je tragično zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Karel Kološa

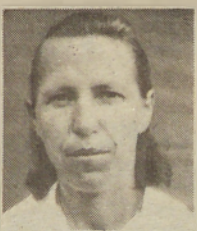
iz Lendave

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, ustno ali pisno izrekli sožalje ter sočustvovali z nami.

Posebna hvala kolektivu Ina-Nafte Lendava, Medicinskemu centru Čakovec, KS Lendava, sosedom, g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem, godbi in prijateljem.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: žena Regina, sin Drago z družino, hčerki Milena in Irma z družinama ter drugo sorodstvo



ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 53. letu starosti za vedno zapustila naša mama in stara mama

Ana Kreslin

z Gornje Bistrice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, sosedom, znancem in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih in ji darovali vence.

Prisrčna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in predstavnici KS za poslovilne besede.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujemo: sin Anton, hčerka Angela z možem ter vnuka Janja in Peter



Solze se bodo morda posušile, a srčne rane nikoli zacelile ...

V SPOMIN

29. avgusta mineva pet žalostnih let, odkar ni več med nami

Štefana Korpiča

iz Šulincev

Tvoja prerana smrt je pustila v naših srcih veliko žalost in globoko rano. Dom je prazen, a v naših srcih še živiš in boš živel do konca naših dni.

NEUTOLAŽLJIVI VSI TVOJI

ZAHVALA

8. avgusta 1986 se je v 76. letu po težki bolezni poslovil od nas dragi mož, oče, dedek in brat

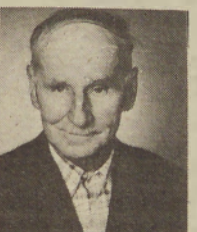
Ludvik Fujs

iz Vidonec

Želimo se zahvaliti vsem, ki ste ga spremljali na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje in besede tolažbe.

Iskrena hvala tudi vsem sorodnikom in znancem za številne obiske med njegovo boleznijo, še posebej pa dobrim sosedom Melinovic, Faričevim, Gyergyekovim in Fickovim za vso pomoč ter vsem za pripravo pogrebne ga obreda.

ŽALUJOČA DRUŽINA



Kje si dragi mož, oče in stari oče, kje tvoj mili je obraz, kje je tvoja skrbna roka, ki skrbela je za nas?

ZAHVALA

Tiho in brez slovesa nas je v 75. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

Franc Štivan

zidar
iz Bodonec 139

Ob boleči in nepričakovani izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, znancem, prijateljem in vsem, ki so darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Prisrčna hvala g. duhovniku Jošarju za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, predstavnici KS za poslovilne besede ter govorniku in gasilskemu društvu Bodonci.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Bodonci, 31. julija 1986

Žalujemo: žena Julijana, hčerka Šarika z možem Jenijem, vnuka Marjan in Zlatko ter sestro Marija in Karolina z družinama.



Takšna zborovanja na pomurskih travnikih so zanesljiv znamenec prihajajoče jeseni. V objektiv našega novinarja Stefana Sobočana se je minule dni ujel tale prizor. Vemo, da štokljuje pred odhodom v topla Afriko zborujejo, ne vemo pa, ali je to tudi samoupravno dogovarjanje o temeljnih plana za dolgo potovanje na jug, in če samoupravno izbirajo vodstvo potovanja (kolektivno) ali pa se zadovoljijo kar z vodjem.

VERŽEJ 4 : MORAVSKE TOPLICE 1



V eni od iger so morali tekmovalci sestaviti tudi pravi kmečki voz in vpreči kravo. Seveda pa Veržejci ne bi bili Veržejci, če med opremo ne bi skrili kup druge opreme, ki ne sodi v kmečki voz.

Tako se je glasil rezultat nedeljskih Delovnih in Kompasovih iger, ki jih skupaj z Turistično zvezo Slovenije prirejajo te tri organizacije, da bi popularizirale turistične kraje v Sloveniji. Veržejci

VERŽEJ

in Moravskotopličani so v prejšnjih tekmovanjih z drugimi ekipami že zmagali, tako da za uvrstitev v veliki finale nedeljsko srečanje ni bilo pomembno, vseeno pa so bile igre napete in privlačne, tekmovalci pa so pokazali večjo ali manjšo spretnost.

D. L.

ESKO ZA VSE, KI SO KORAK PRED DRUGIMI



Hamburger, pleskavica tudi na Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni.

REKLAMNA PRODAJA NA POSEBNI STOJNICI PRED PAVILJONOM ABC POMURKE.

Množična parada kmečke folklore

Kmečka parada, ki se je preteklo nedeljo dopoldne vila od Avtoradgone so sejmišča — prizorišča 24. Kmetijsko-živilskega sejma v Gornji Radgoni, je bila doslej najbolj množična in odzivna tovrstna prireditev, tako sodelujočih kot obiskovalcev. Slednjih je bilo več kot trideset tisoč, nastopajočih, ki so prišli z vseh koncev Pomurja, pa tisoč osemsto. Prispeli so na dvestotih ustrezno okrašenih traktorjih in še dodatnih dvesto tridesetih drugih (tudi izvirnih) vozilih ter uprizarjali različne kmečke in druge običaje iz naše tradicije. Predvsem mladev, žetev, setev, izkopavanje krompirja, obiranje jabolk in drugo; tudi izdelovanje »preš«, prekrivanje slamnate strehe in še prej mlatenje slame s cepci, ometavanje »cimpranih« hiš z ilovico, luščenje bučnic, ličkanje koruze, »česanje« perja in še veliko zanimivega, kar je bilo, preden so stroji nadomestili roke. V prikazanem ni manjkalo potegavščin in tako je marsikateri od številnih obiskovalcev prireditve ostal moker ali posut s plevami. Bolje pa so jo odnesli tisti, ki so dobili kakšen kozarec jabolčnika ali druge pijače, pa tudi jedače z improviziranih in dobro obloženih kmečkih miz ni manjkalo, saj so pridne kmečke ženske po tradiciji svojih babic spekle »posolanke«, kvasenice, raznovrstne potice in tudi obilo mesnih dobrot.

Parada je deveta zapored in predsednika strokovne komisije, ki je ocenjevala nastopajoče ter med njimi izločila prejemnike zlatih, srebrnih in bronastih sejmskih plaket, smo neposredno po prireditvi vprašali: Obseg prireditve je nesporen, kaj pa dr. Slavič menite o kakovosti vidnega?

»Tudi o kakovosti prireditve bi se lahko pohvalno izrazil — izstopale so predvsem nekatere skupine z originalnimi ekspozitami, ki jih je dandanes mogoče videti le na paradah in skrbno shranjene na kmečkih domovih. Jasno je, da je parada v Gornji Radgoni z leti izoblikovala predvsem vsebino in zaradi tega je letošnja najboljša.«

Podobno je menil tudi eden od organizatorjev — Milan Nekrep, enakega mnenja pa so bili vsi tisti obiskovalci, ki že vsa leta zapored spremljajo kmečko parado v Gornji Radgoni. Ni toliko prepričala kot kulturna, zato pa bolj kot angažirana prireditev množice sodelujočih ljudi, ki so s srečo sodelovali v prikazih tradicije svojih prednikov.

Brigita Bavčar



Nasmejane predice iz Veržeja so hitele, da bi napredle dovolj preje za kolovrat, ki se je vrtel in izpod večjih rok se je vila nit za domače platno. Vse skupaj se je dogajalo — tako kot večina prikazov na kmečki paradi — kar na traktorju. Foto: F. Maučec



Skoraj brezkončno se je vila kmečka parada po radgonskih ulicah. Nedvomno najboljši pogled na dogajanje pa je imela strokovna komisija, ki je ocenjevala izvirnost nastopajočih z balkona, s katerega je nastal gornji posnetek. Foto: B. Bavčar



Med domače obrti, ki izumirajo, sodi tudi sedlarstvo in »jarmik« na sliki so bili prepričljivi tako kot ujhovi izdelovalci. Škoda, da le na kmečki paradi, kajti komate (kot se »jarmom« reče v knjižni slovenščini, sicer pa tudi »omoti« ali »hamoti« — odvisno s katere strani Mure so) bi potrebovali tudi sicer. Foto: F. Maučec



Veliko kmečkih opravil, ki so jih uprizarjali kar na traktorjih, je bilo vezanih na bližnjo trgatvo in druga opravila pri pridelovanju vina, od »ragulanja« vinograda do pretakanja mošta. Orehovčani pa so pripeljali s sabo tudi nepogrešljivi klopotec. Foto: B. Bavčar